György Attila

KERESZTÉNY TANÍTÁS RAJZOKBAN

GYÖRGY ATTILA
KERESZTÉNY TANÍTÁS RAJZOKBAN

GYÖRGY ATTILA

KERESZTÉNY TANÍTÁS RAJZOKBAN

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST, 1981

NIHIL OBSTAT

DR. JÓZSEF GIANITS CANONICUS, CENSOR

NR. 704–26/1981. IMPRIMI POTEST.

STRIGONII, DIE 21. NOV. A. 1981.

LÁSZLÓ CARD. LÉKAI PRIMAS HUNGARIAE,

ARCHIEPISCOPUS ESZTERGOM

Minden jog fenntartva
beleértve a bárminemű eljárással
való sokszorosítás jogát is

TARTALOM

Isten kedves gyermekei 9
Bevezetés 11
A kérdések kérdése (B) 17
A keresztény élet célja (B) 19
A keresztény tanítás feladata (A) 21
Isten titkának megközelítése (B) 23
Lélek az Isten (A) 25
Szeretet az Isten (B) 27
Az imádságról (A) 29
A Miatyánkról (A) 31
Hogyan imádkozzunk? (B) 33
Az angyalokról (A) 35
Isten ajándéka a világ (A) 37
A látható világ(A) 39
Az ember teremtése (A) 41
Az ókori ember világképe (B) 43
A Szentháromság (A) 45
Advent (A) 47
A megtestesülés hírüladása (A) 49
Jézus Krisztus származása (A) 51
Jézus szülőföldje (A) 53
Jézus születése (A) 55
A Szentcsalád (A) 57
Jézus keresztsége (A) 59
A mi keresztségünk (A) 61
Jézus tanít (A) 63

A Boldogság hegyén (B) ... 65
A Főparancs (A) ... 67
Isten törvénye (A) ... 69
Isten imádásáról (A) ... 71
Jézus követői (B) ... 73
Szent az Isten (A) ... 75
Dolgozzatok! (A) ... 77
Szeretem, szolgálom hazámat (B) ... 79
Ünnepeljetek! (A) ... 81
Tisztelem szüleimet (A) ... 83
Tiszteld az életet! (A) ... 85
Boldogok a tiszta szívűek (A) ... 87
Légy jószívű (A) ... 99
Szeresd az igazságot! (A) ... 91
Az engesztelés napja (A) ... 93
Jézus csodái (A) ... 95
A csodálatos kenyérszaporítás (A) ... 97
A nagyböjt (A) ... 99
Az Utolsó Vacsora (A) ... 101
Jézus szenvedése (A) ... 103
Jézus föltámadt (A) ... 105
Jézus hazatér (A) ... 107
Szól az Isten (B) ... 109
Hogyan szól az Isten? (B) ... 111
A kinyilatkoztatás helye (B) ... 113
A két szövetség (B) ... 115
A Szentlélek művei (B) ... 117
Az egyház születése (B) ... 119
Tanít az egyház (B) ... 121
A Szentírásról (B) ... 123
Válaszolunk Istennek: hiszünk (B) ... 125
A keresztény remény (B) ... 127
Az egyház főpásztora (B) ... 129

Az egyház szervezete (B) 131
Az egyház ismertetőjegyei (B) 133
Az egyház édesanyja (B) 135
Isteni életünk (B) 137
Az egyház szentségei (B) 139
A hét szentség (B) 141
A Szentlélek temploma (B) 143
A keresztség fajai (B) 145
A bérmálás szentsége (B) 147
A mi pünkösdünk (B) 149
A Szentlélek követe: a püspök (B) 151
A Szentlélek ajándékai (B) 153
Az apostolkodás (B) 155
Az Oltáriszentség (B) 157
A szentmise (A) 159
A szentmise részei (B) 161
A szentáldozásról (A) 163
A bűnről (A) 165
A bűnösök barátja (A) 167
A megváltó áldozat (B) 169
Jézus a mi Megváltónk (B) 171
A bűn és a bánat (B) 173
A lelkiismeret (A) 175
Halálos és bocsánatos bűn (A) 177
A szentgyónásról (A) 179
Jó és rossz gyónásról (A) 181
A búcsúról (B) 183
A betegek szentsége (B) 185
A papi szolgálat (B) 187
A szeretet szentsége (B) 189
A keresztény hazatérés (A) 191
Jézusra várunk (A) 193
A szentek közössége (B) 195

ISTEN KEDVES GYERMEKEI!

Az emberek különböző névvel szólítják meg egymást. Szüleinket édesanyának és édesapának nevezzük, ők pedig leginkább keresztnevünkön szólítanak minket. Attól függően, hogy milyen rokoni vagy baráti szál fűz valakihez, változik a megszólításunk. Mi keresztények, akik a keresztségben újjászülettünk vízből és Szentlélekből, Isten gyermekei vagyunk, Istent Atyánknak szólíthatjuk. Ennek köszönhetően minden keresztényt testvéri kötelék fűz egymáshoz, amelyet lelki rokonságnak is nevezünk. A jó testvérek megosztják egymással „kincseiket". Ezt szeretném tenni én is ebben a könyvben. Testvéri szeretettel kínálom, testvéri szeretettel fogadjátok!

Bizonyára láttátok már, hogyan épülnek a házak. Az első és legfontosabb feladat a megbízható alap elkészítése. Az Úr Jézus is megemlíti egyik példabeszédében az oktalan embert, aki homokra építette házát. Nem csoda, ha a vihar romba döntötte. Ez a kis könyv azzal a szándékkal készült, hogy megismertesse keresztény hitünk alapvető igazságait, amire felépíthetjük keresztény életünket.

Napjainkban „okos gépek" segítik az építkezés fárasztó munkáját. Betonkeverő, daru, felvonó és egyebek. Ilyen segítséget szeretnének nyújtani a könyvünkben található jelképes rajzok. Ezek nemcsak azért készültek, hogy megnézzétek, hanem lemásol-

játok hittan-füzetetekbe. A házak építésénél mindig figyelembe kell venni a mérnökök által elkészített tervrajzokat. Keresztény életünk is akkor lesz időálló, ha Isten tervei szerint építjük fel. Ezek vázlatos szemléltetése könyvünk legfőbb célja.

Azt is be kell vallanom, hogy az itt található rajzokat sok éven át terveztem, alakítottam tanítványaim segítségével. Igyekeztem úgy megformálni, hogy rajzolásuk ne jelentsen nehézséget. Talán a szívek megrajzolása a legnehezebb és ezért ajánlatos vastagabb kartonból kivágni néhány szívet és ezek segítségével rajzolni füzetünkbe. A szép füzetekből érdemes kiállítást rendezni templomunkban.

Vannak olyan könyvek, amelyeket egyszer elolvasunk, aztán elhelyezzük könyvtárunkban. Ez a kis könyv azt kéri tőletek, hogy minél gyakrabban vegyétek kezetekbe! Necsak olvassátok, hanem szeressétek! A keresztény tanítás és a belőle születő hit csakis így lesz életet átformáló kovásszá.

BEVEZETÉS

Segédkönyvünk sajátos jellege rövid bevezetést igényel mindazok számára, akik hirdetői és hallgatói a keresztény üzenetnek. Ezért kívánatos ezt az eligazítást figyelmesen átolvasni.

Igaz, hogy keresztény hitünk elsősorban hallásból születik és ezért a szóbeli és írásbeli tanítást illeti a sorrendbeli elsőség. Ám a lélektani megfontolások és Jézus példája arra figyelmeztet és bátorít, hogy a hallásból vagyis a tanítás által megismert hitet megerősítsük a látásból merített hittel is. Nem kétséges, hogy a látással szerzett ismeret mindig könnyebb útja a tanulásnak és ezért törekszik minden tanító a hatékony szemléltetésre. Az is közismert tény, hogy gyermekeink, sőt a felnőttek többsége is az úgynevezett vizuális típushoz tartoznak és ezért a képek, rajzok alkalmazása megkönnyíti az ismeretek rögzítését, továbbá alkalmas eszköz a képzelet lekötésére.

Minél jobban behatol tudományunk a természet világába, annál több megfejthetetlennek tűnő titokkal találkozik. Hadd idézzem ennek a jelenségnek szellemes leírását Chesterton tollából: „A nyugtalanító ebben a mi világunkban nem az, hogy ésszerűtlen világ, még kevésbé az, hogy ésszerű. Ott van a nyugtalanító elem, hogy a világ csaknem ésszerű, de mégsem egészen az. Az élet nem illogikus és mégis rébusz a logikusok számára. Egy picikét matematikusabbnak látszik és szabályosabbnak, mint aminő;

szabályossága feltűnő, pontatlansága rejtve van, vadsága lesben áll. Álljon itt egy durva példa, mit akarok ezzel mondani. Tegyük fel, hogy a holdbeli matematikus leszáll a földre s megtekinti az emberi test méreteit. Rögtön rájön a lényegre, hogy a test szimmetrikus és kettős. Egy ember, két ember; a jobboldali pontosan megfelel a baloldalinak. Tovább megy és észreveszi, hogy van kar a jobb oldalon és a balon, van láb jobbról és balról, mindkét oldalon ujjak s lábujjak ugyanazon számmal. Két szem, két fül, két orrcimpa, sőt az agy is két lebenyre oszlik. Ekkor megállapítja a törvényt, s mikor az egyik oldalon megtalálja a szívet, azon következtetésre jut, hogy van még egy szíve. És éppen ott, hol igazát a legbiztosabbnak vélte, csalódik." (Igazságot, 100 l.) Ez a tanulságos csalódás teszi alázatossá a tudományt, hiszen kutató munkája során olyan titokkal találkozik, amelyeknek sok esetben feltárja ugyan kapuját, de fogalmakkal, szavakkal, matematikai képletekkel képtelen kifejezni. Kénytelen a hasonlatokhoz, képekhez folyamodni és ezek által a szemléletes mesevilág újra megjelenik a titkok kapujában. Amit elvont fogalmainkkal nem tudunk kifejezni, azt a hasonlatokkal kell megközelítenünk. Így lesz az analógia megbízható útitársunk a valóság birodalmában.

Felesleges lenne bizonygatnunk, hogy kutató értelmünk, fogalmaink, szavaink ereje még gyengébbnek bizonyul, midőn a hit vezetésével átlépjük a természet határait. Mikor Isten megszólalt választottai által és Igéje emberi fogalmakba öltöztette üzenetét, szembetalálta magát a kifejezés keresztjével. Ezt vette magára a tanító Jézus is, és miként a keresztúton, itt is Cirénei Simon után nézett. Ezt a segítőtársat ta-

lálta meg a példabeszédekben, a hasonlatokban és szinte minden fontos mondanivalóját ennek segítségével közölte hallgatóival. Midőn az evangélium elindult világkörüli útjára, útitársául szegődött a művészet és évszázadokon át képekbe rögzítette üzenetét. Tette ezt nem csupán hódolatból, hanem azért, mert a képek látásából születő élmények többet tudnak nyújtani a természetfölötti valóságokból.

Gyakran hallunk panaszokat a hitoktatás múltbeli vagy jelenlegi hiányosságairól. Elmarasztaljuk a sokáig érvényesülő gyakorlatot, amely során beelmélztettük a katekizmus sokszor elvont, nehezen érthető szövegeit. Napjainkban egyetértően hangoztatjuk, hogy hitoktatásunkkal az egész embert meg kell szólítanunk. Nemcsak értelmét, hanem szívét és képzeletét is. Igaz, hogy a szavak „ecsetjével" is festhetünk képeket, a bibliai vagy egyéb történetekkel is leköthetjük a képzeletet. Ám tanításunk hatékonysága megsokszorozódik, ha nem csupán a fül, hanem a szem kapuján is belép a tudat világába. Ebben a törekvésünkben komoly segítséget nyújtanak a művészi értékű bibliai képek (például Gebhard Fügel sorozata), vagy a vallásos tárgyú dia-, illetve mozgófilmek. Ezek azonban mind megegyeznek abban, hogy hitoktatásunk alanyai bizonyos passzivitásban maradnak. Márpedig akkor lesz igazán eredményes tanításunk, ha ebbe sikerül alkotó módon tanítványainkat is belevonni. Ezért kell füzetet és színes ceruzát adni a kezükbe, ezért kell rajzolni és rajzoltatni. Igen ám, mondják erre egyesek, de se nekem, se növendékeimnek nincs olyan rajzkészsége, hogy ezt a feladatot megvalósítsam. Ez a komoly nehézség azáltal lesz elkerülhető, ha olyan szimbolikus rajzokat

szerkesztünk, amelyek nem igényelnek különösebb tehetséget, és mindenki számára járható utat jelent.

A szimbolikus ábrázolás gazdag hagyományokkal rendelkezik a keresztény művészetben. Vannak ugyanis olyan hitbeli és erkölcsi tételeink, amelyeket nem lehet alakrajzokkal ábrázolni. Maradnak tehát a jelképek, a szimbólumok. Ezek elsősorban nem önmagukban, hanem jelentésükben, közmegegyezéssel elfogadott jelentésükben utalnak, egy szavakkal nehezen vagy egyáltalán kifejezhetetlen valóságra. Az ősegyház gyakorlatában a jelképek igen alkalmasak voltak nemcsak a titkok jelzésére, hanem azok védelmi jellegű elrejtésére. Az élénk képzelettel rendelkező fiatalok könnyen elsajátítják ezt a szimbolikus ábécét és nem jelent nehézséget alkalmazásuk. Természetesen szükséges bizonyos egységes jelrendszer kidolgozása, a tárgyak és személyek azonos ábrázolása. Így például a Szentháromságot a hagyományos háromszöggel és szemmel, Krisztus az XP monogrammal, Máriát MA betűvel, az egyházat kupolás templommal, az embert szívvel, a szeretetet lángoló szívvel, a Szentlelket galambbal, a tízparancsot kőtáblákkal jelezzük. Könyvünkben röviden ismertetjük hitünk alapvető tanításait és megmagyarázzuk az ehhez készült rajzokat. Ajánlatos, hogy a táblára rajzolt képek a gyermekek szeme előtt szülessenek, ami megkönnyíti számukra a munkát. Mutassuk meg előtte a rajz nagyságát, a füzetben való elhelyezését. Mivel külön szerepet szántunk a színeknek, ne feledkezzünk meg a színes kréták alkalmazásáról!

Az itt látható rajzokról nem állítjuk azt, hogy tökéletesek. Inkább arra szeretné ösztönözni a hitoktatókat és a hittanulókat, hogy megtermékenyült képze-

letükkel még jobb ötleteket szüljenek. E rajzok szerzője is tanulmányozta és felhasználta mások ily irányú munkáját és nagy örömére szolgálna, ha borítékba zárva ki-ki elküldené ilyen természetű ötletét. Talán felesleges hangsúlyoznunk, hogy jelen könyvünket segédkönyvnek szántuk a hittankönyvek és a katekézisek anyagához. A rajzok és a mellékelt szövegek felölelik az úgynevezett alapvető hittani ismereteket és elsősorban az elsőáldozók és bérmálkozók előkészítéséhez nyújtanak segítséget. Ezért **A** betűvel jelöltük az elsőáldozóknak és **B** betűvel a bérmálkozóknak szóló rajzokat. Arra a kérdésre, hogy kiknek szántuk munkánkat, ha talán merészségnek is látszik, ezt válaszolom: mindenkinek. Hitoktatóknak, szülőknek, gyermekeknek, akik egyházunk tanításából szeretnének eligazítást nyerni az élet nagy kérdéseire. Útitársul ajánlkozik munkánk azok kezébe, akik itt és most látni szeretnék Jézust.

B

A KÉRDÉSEK KÉRDÉSE

Egész életünkben kérdések merülnek fel bennünk és körülöttünk. Az ezekre kapott vagy megtalált válaszok gazdagítják tudásunkat. Már a régi görögök csodálkozó, kérdező lénynek nevezték az embert. „Gondolkozó nádszál" az ember, írja Pascal, és ennek köszönheti nagyságát.

A kérdések közül kiemelkedik a legfontosabb kérdés és az erre adandó legfontosabb válasz: honnan ered, mi a célja, értelme életünknek?

Az istenhivő ember erre a fontos kérdésre Istentől kér választ. Tőle tudjuk meg, hogy mit lehet és kell kezdenünk életünkkel. A legvilágosabban Jézus fogalmazta meg az emberi élet eredetét és célját. Ezt monda: „Eljöttem az Atyától a világba jöttem, de most itthagyom a világot és visszatérek az Atyához" (Jn 16, 28). Ez a két mondat összefoglalja minden keresztény ember életszemléletét. Isten azért szólt hozzánk, azért küldte Jézust, azért alapított egyházat, hogy ennek tanítása által magához vezesse az embereket. Istentől jöttem, az Istenhez megyek.

Ezt szemlélteti rajzunk a különböző kérdőjelekkel, és a kereszttel megjelölt bibliával. A belőle áradó sugarak az egyház tanítását jelképezik.

Isten az egyház tanítása által akarja magához vezetni az embereket.

B

ÖRÖK ÉLET
ISTEN
LÁTÁS
SZERETET
halál
JÉZUST követem
HIT
a földi élet célja

A KERESZTÉNY ÉLET CÉLJA

Életünk legnagyobb kérdése: miért vagyunk a világon? A választ sokan nem fogalmazzák meg szavakkal, de magatartásával mindenki felel erre a kérdésre.

Egyesek azt mondják: azért élünk, hogy együnk és igyunk, kényelmesen éljünk, minden élvezetet kihasználjunk. Kevés munka, sok pénz és szórakozás. Nemesebben gondolkoznak azok, akik a tudomány és művészet szolgálatában keresik életük értelmét. Akadnak sötéten látó emberek, ők ezt vallják: azért élünk, hogy meghaljunk.

A keresztény ember erre a sorsdöntő kérdésre Jézustól kér és kap feleletet. Ő ezt mondotta: „Én vagyok az út, az igazság és az élet... Senki sem jut el az Atyához, csak általam" (Jn 14, 5–6).

Rajzunk ezt a tanítást szemlélteti. Szívünk iránytűje Krisztusra van beállítva. Földi életünkben csak a hit „szemével" látjuk Istent, Jézus kinyilatkoztatása által pedig megismerjük. Csak a halál után láthatjuk meg színről-színre. Életünk ugyanis a halálban átváltozik, de nem szűnik meg. Istenbe vetett hitünk akkor igazi, ha párosul Isten és embertársaink szeretetével. Ez a szeretet folytatódik megszakítás nélkül az örök életben. A pálmaág és a korona az örök életet jelképezi.

Azért vagyunk a világon, hogy a hit és szeretet útján találkozzunk Istennel.

A

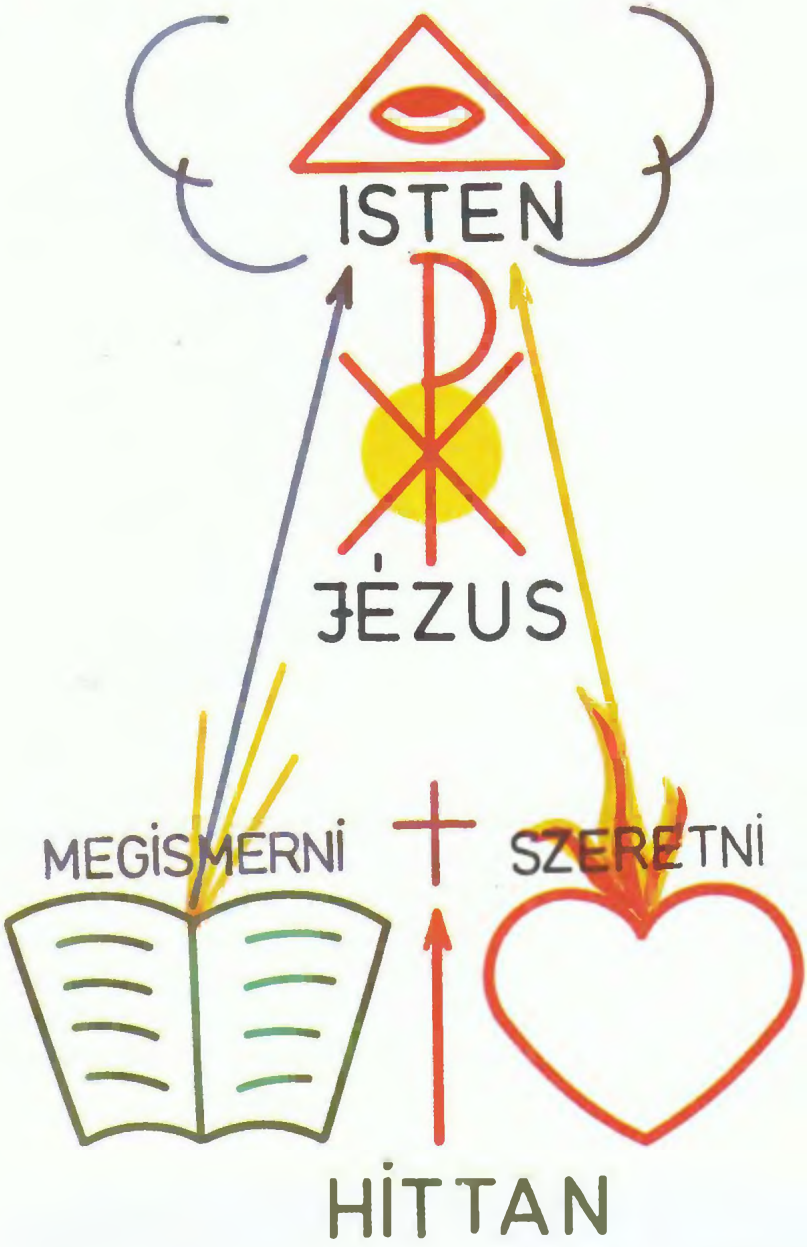

A KERESZTÉNY TANÍTÁS FELADATA

Az evangélium tanúsága szerint Jézus életében igen fontos szerepet játszott a tanítás. Következik ez abból a tényből, hogy Isten nem az emberi okoskodás, hanem a Tőle származó tanítás által akar magához vezetni minket. Ezért parancsolta meg apostolainak, egyházának, hogy tanítsanak minden népet.

Minden vasárnap azért hangzik el a prédikáció, azért történik minden hitoktatás, hogy eleget tegyünk Jézus óhajának. Hiszen a hit hallásból születik és földi életünk során Istent nem látásunkkal, hanem fülünkkel, tehát a kinyilatkoztatás hallgatásával ismerjük meg.

Természetesen nem elegendő megismerkedni Isten tanításával, hanem meg is kell tartanunk, szerinte kell élnünk. Jézus mondja: „Szeretem az Atyát és végbeviszem, amivel az Atya megbízott" (Jn 14, 31).

Rajz: A keresztény tanítás e kettős célját jelzi a nyitott könyv és a lángoló szív, mint a hitbeli tudás és a szeretet szimbóluma.

Azért járunk hitoktatásra, hogy Istent megismerjük és megszeressük.

B

ISTEN TITKÁNAK MEGKÖZELÍTÉSE

Szent Pál apostol írja: „Ami ugyanis megtudható az Istenről, az világos előttük, maga az Isten tette számukra nyilvánvalóvá. Mert, ami benne láthatatlan: örök ereje és Isteni mivolta, arra a világ teremtése óta műveiből következtethetünk" (Róm 1, 19–20). Ez a megállapítás magyarázza azt a tapasztalati tényt, hogy az egymástól elszigetelten élő népek fölismerték Isten létezését.

A keresztény ember azonban a kinyilatkoztatás birtokában még többet megtudhat Istenről. Szent János írja: „Tehát hárman tanúskodnak: a Lélek, a víz és a vér, és ez a három egy" (1 Jn 5, 7). Jézus tanításából nyilvánvalóvá vált, hogy az Isten valamiképpen három is. Éppen ezért mi keresztények a szentháromságos egy Istenben hiszünk.

Jóllehet a földön tökéletlen minden Istenre vonatkozó ismeretünk, tökéletes lehet az iránta táplált szeretetünk.

Rajzunkon a szemből kiinduló nyíl jelzi az értelemmel fölismerhető egy Istent. A keresztből kiinduló vonal jelzi a hit által megismert Szentháromságot. A szívből kiinduló nyíl szemlélteti a Szentháromság titkába behatoló szeretetet.

Az Isten egy lényegében és három a személyében.

A

ISTEN LÉLEK

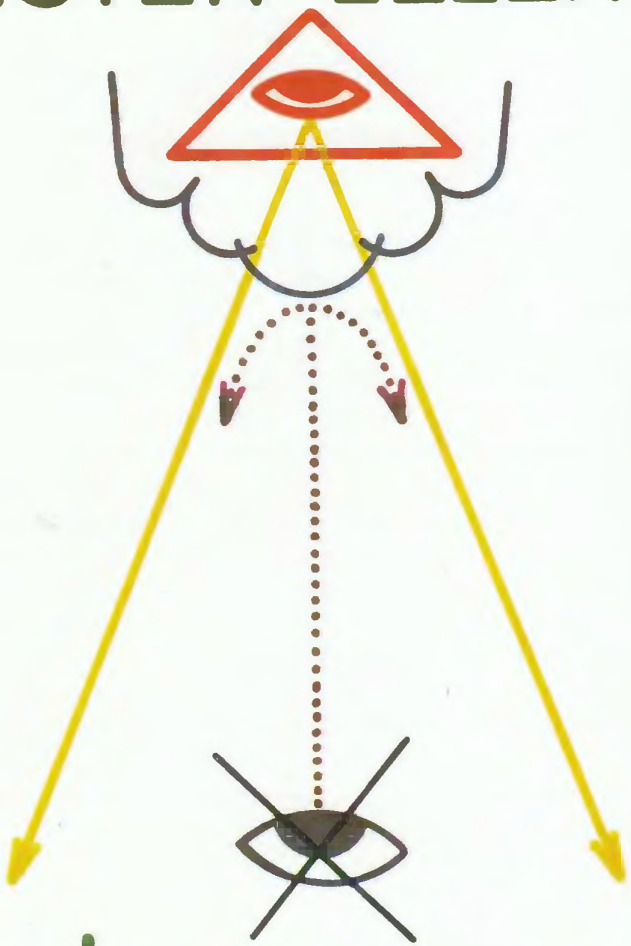

LÁTHATATLAN

LÉLEK AZ ISTEN

Ha őszintén szeretünk valakit, örülünk látásának. Ha szeretjük Istent, érthető, hogy Őt is látni szeretnénk. Ezt kérték az apostolok is Jézustól: „Uram, mutasd meg nekünk az Atyát!" Ez a kívánságunk földi életünkben nem teljesülhet. Egyszerűen azért nem, mert Isten szellemi lény, testi szemünk számára láthatatlan.

Azt is tudjuk, hogy mi emberek testi mivoltunkban egyszerre csak egy helyen tudunk jelen lenni. Nem így az Isten. Szellemiségéből és mindenhatóságából következően Ő mindenütt jelen van és ha mi nem is, Ő mindig mindenhol lát minket. Jelenlétét semmi sem korlátozhatja.

Földi életünk nem tart örökké, mert a halál pontot tesz rá. Mi emberek szüleinktől csak halandó életet kapunk. Isten azonban mindig élt, sohasem szűnik meg létezni. Ezért nevezzük örökkévalónak.

Ezt szemlélteti rajzunkon a szemből kiinduló szaggatott vonal, amely megtörik az Isten rejtettségét jelző felhőkön. Ő azonban mindig lát minket, ezt jelzik a háromszögből kiinduló sugarak.

Istent azért nem láthatjuk, mert Lélek. (Szellem)
Isten mindenhol jelen van és örökké él.

B

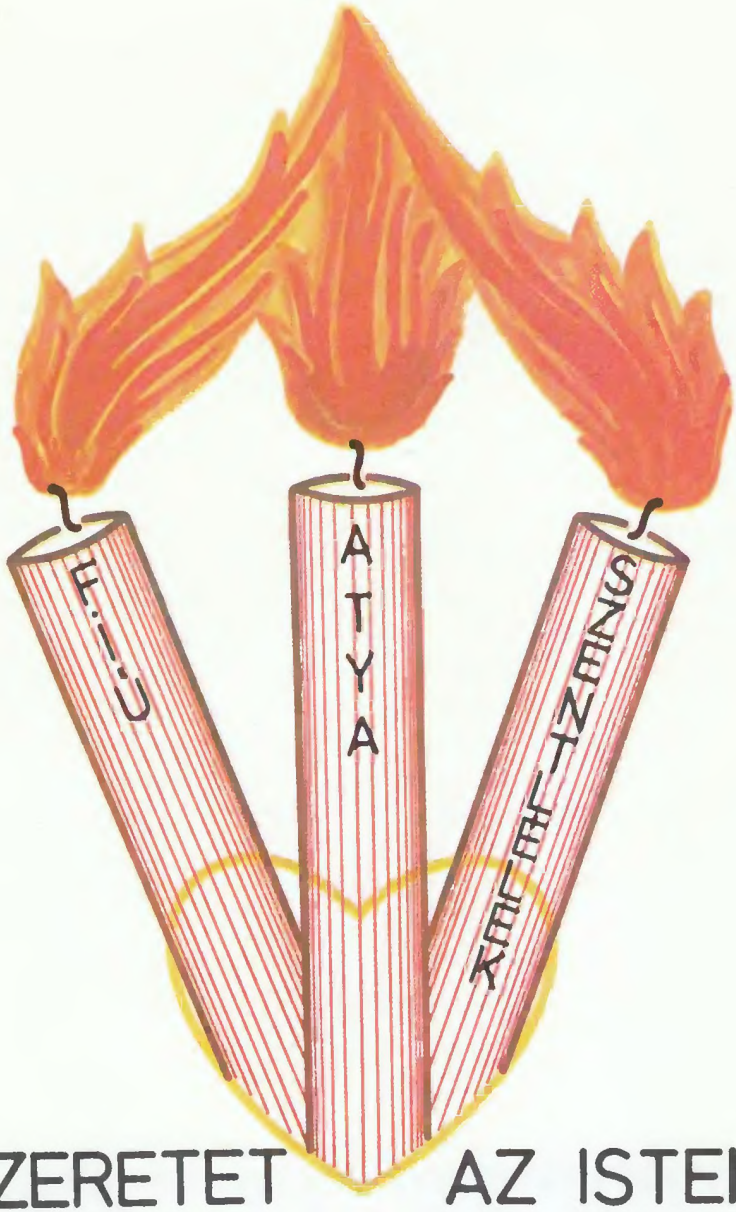

SZERETET AZ ISTEN

SZERETET AZ ISTEN

Istenről sok mindent mondhatunk, akár ezer nevet is adhatunk Neki, de a legfontosabbat a kinyilatkoztatásból tudjuk. Szent János apostol írja levelében: „Az Isten szeretet, és aki kitart a szeretetben, az az Istenben marad, s az Isten is benne marad" (1 Jn 4, 16).

Kérdezhetné valaki: mivel bizonyíthatjuk ezt az állítást? Erre is János apostol válaszol: „Az Isten szeretete abban nyilvánult meg, hogy az Isten elküldte a világba egyszülött Fiát" (1 Jn 4, 9).

Az Úr Jézus többször is megígérte a Szentlélek elküldését. Ennek jelentőségét Pál apostol így határozta meg: "A nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe az Isten szeretete" (Róm 5, 5).

Isten szeretetével szorosan összefügg a Szentháromság titka. Isten nem önző, hogy csak önmagát szeresse. Szeretetének azonban nem lehet egyenrangú társa valamely teremtménye. Ezért közli létét a Fiúval és szeretik egymást a Szentlélekben.

Ezt a titkot próbálja szemléltetni rajzunk. Az egy tőből fakadó három gyertya a személyekben válás jelképe. A szeretet igényli a háromságot, de a szeretet biztosítja az egységet is, amit a három egybesimuló láng jelez.

Istent azért nevezzük jónak, mert Ő a tökéletes szeretet.

A

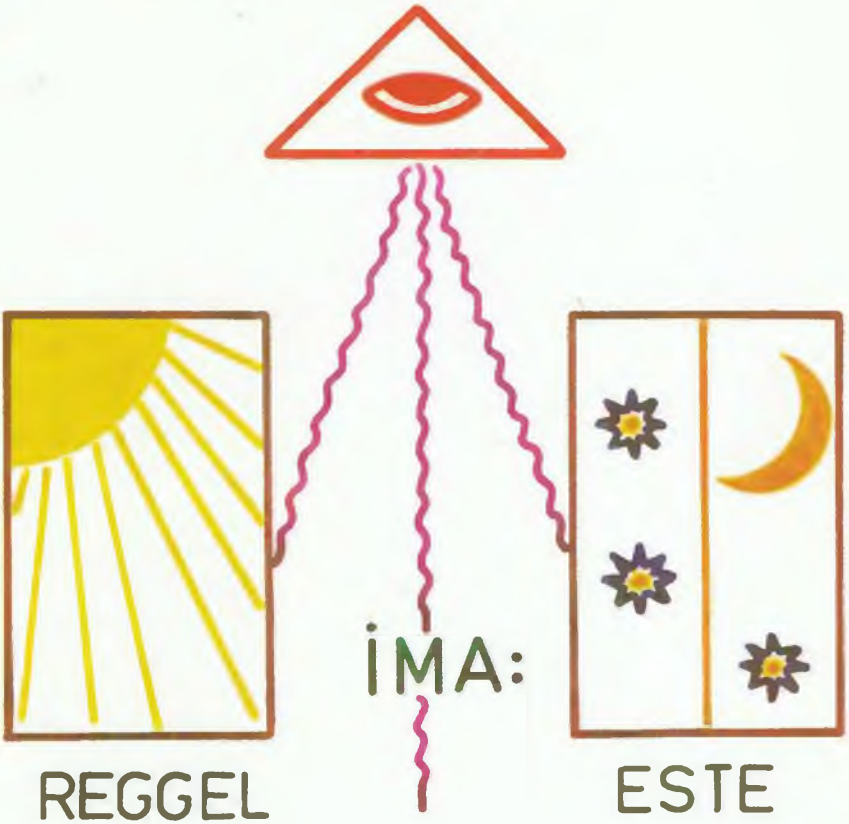

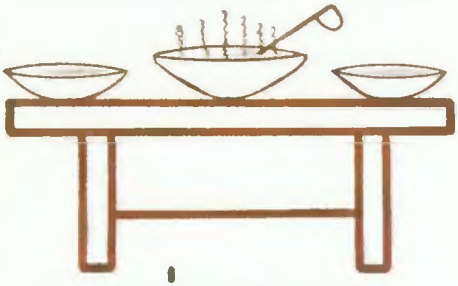

DÉLBEN

AZ IMÁDSÁGRÓL

Szalézi Szent Ferenctől megkérdezte valaki: mennyi az az idő egy nap folyamán, amikor nem gondol Istenre? A Szent elgondolkodott és ezt válaszolta: Néha bizony elmúlik egy negyedóra is, hogy nem gondolok rá.

Ez az Istenre gondolás valósul meg az imádság által. Életünk minden pillanatában beszélhetünk Istennel. Ismerve természetünk gyarlóságát, feledékenységét, ajánlatos bizonyos meghatározott időt szánni az imádságra. Legalább reggel és este szakítsunk időt az Istennel folytatott párbeszédre. Igaz, minden asztalunkra kerülő étel az emberi munka gyümölcse, de Isten ajándéka is. Ezt ismerjük el és ezt köszönjük meg az étkezéskor mondott imával.

Ezt írja valaki: Az imádság lelkünk anyanyelve, ne felejtsük el soha!

Az ima legalkalmasabb időpontjait szemlélteti a rajzunkon látható reggeli és esti ablak, valamint az étkezést jelző asztal.

Amikor imádkozunk, Istennel beszélünk.

A

MI ATYÁNK

A MIATYÁNK

Minden ember azáltal tanul meg beszélni, hogy szólnak hozzá. Így tanuljuk meg egészen kicsiny korunkban anyanyelvünket.

Isten is sokszor és sokféleképpen szól hozzánk, Jézus által arra is megtanított, hogy mit válaszoljunk Neki. A Miatyánk imájában példát adott a helyes imádságra. Arra bátorít, hogy Istent Atyánknak szólítsuk. Tegyük ezt mindig tisztelettel, tartsuk szentnek a nevét. Ezt jelzi a tömjénfüst. A kereszténynek azért is kell imádkoznia, hogy a földön is megvalósuljon Isten uralma, Isten akarata. Ezt jelzi a szívbe szúrt kereszt. Isten akaratát a tízparancsolat kőtáblája jelzi. Mivel nem élhetünk táplálék nélkül, Isten segítségét kérjük mindennapi kenyerünk megszerzéséhez. Ezzel kapcsolatban ne feledkezzünk meg a lelki táplálékról sem, az Oltáriszentségről! Ezeket jelzi a kenyér és az áldoztató kehely. Mivel az igaz ember is vétkezik, kérnünk kell Isten bocsánatát. Ezt meg is kapjuk, ha mi is megbocsátunk embertársainknak. Ennek jelképe a kulcs. Ismerve gyengeségünket kérjük Istent, legyen segítőnk a kísértésekben, aminek jelképe rajzunkon a tiltott alma. Sajnos mindnyájunkban vannak rossz hajlamok, amelyek a bűn, a sátán felé vonzanak. Jelképe a kígyó.

A legszentebb imára, a Miatyánkra Jézus tanított meg minket.

B

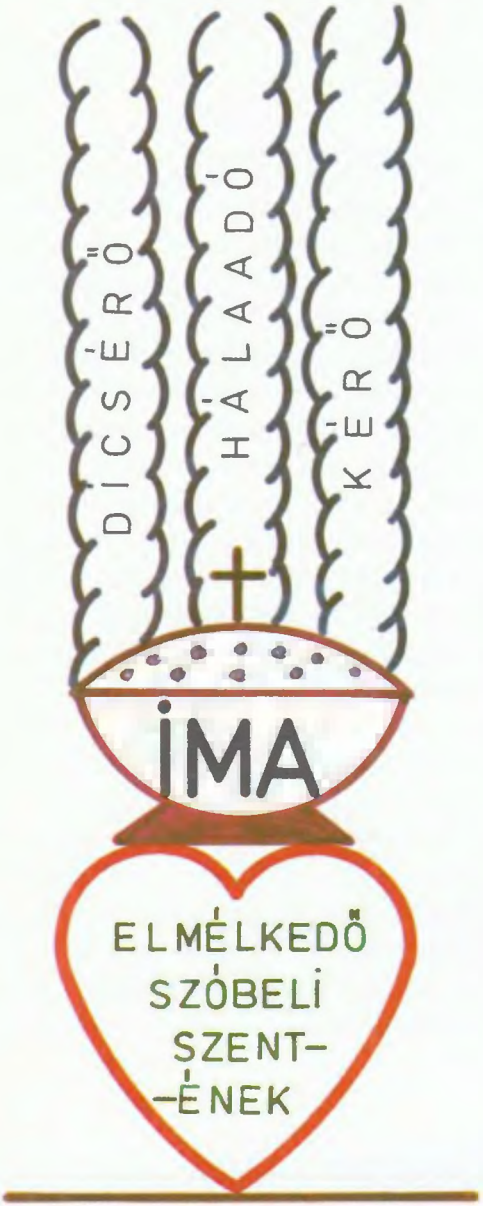

HOGYAN IMÁDKOZZUNK?

Isten szól hozzánk a kinyilatkoztatásban és úgy illő, hogy erre mi is válaszoljunk. Jézus egész életét átszőtte az imádság és erre biztatta tanítványait is.

Kérdezhetné valaki: mit mondjunk Istennek? Jézus így beszélt mennyei Atyjához: „Én megdicsőítettelek a földön" (Jn 17, 4). Vajon miben nyilvánul meg Isten dicsősége? Elsősorban szeretetének, irgalmasságának kiárasztásában. Ezt köszönjük meg a dicsérő imában.

A finom lelkű ember mindig hálás szüleinek és jótevőinek. A keresztény ember hálás szívvel fordul minden adomány forrásához az Istenhez. Ezt fogalmazzuk meg a hála imájában.

Isten nagyon jól tudja, mire van szükségünk. Mégis várja kéréseinket, mert ezekkel hitünkről és gyermeki bizalmunkról tanúskodunk. Meghallgatja kérő imánkat, bár olykor üdvösségünk érdekében nem teljesíti.

Imádságunkat többféleképpen végezhetjük. Főleg a közös imákat hangosan vagy énekelve mondjuk. Ám úgy is imádkozhatunk, hogy csak gondolatban, elmélkedve fordulunk Istenhez.

Rajzunkon a tömjénező jelzi az imádságot és a fölszálló füst a dicsérő, hálaadó és kérő imát. A szívben látható három szó szemlélteti az imádság három változatát: szóbeli, elmélkedő, éneklő.

Imádságunk lehet: dicsérő, hálaadó és kérő.
Imádkozhatunk szóval, énekkel és elmélkedve.

A

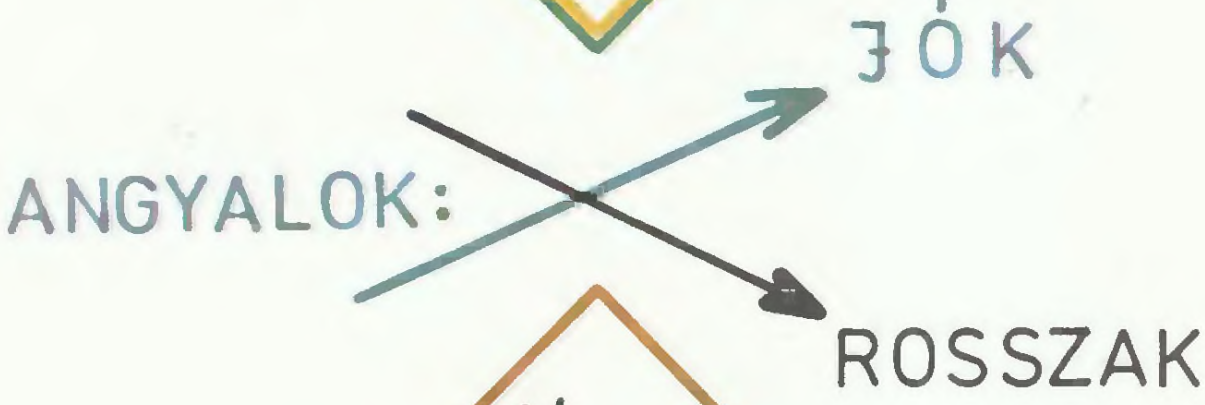

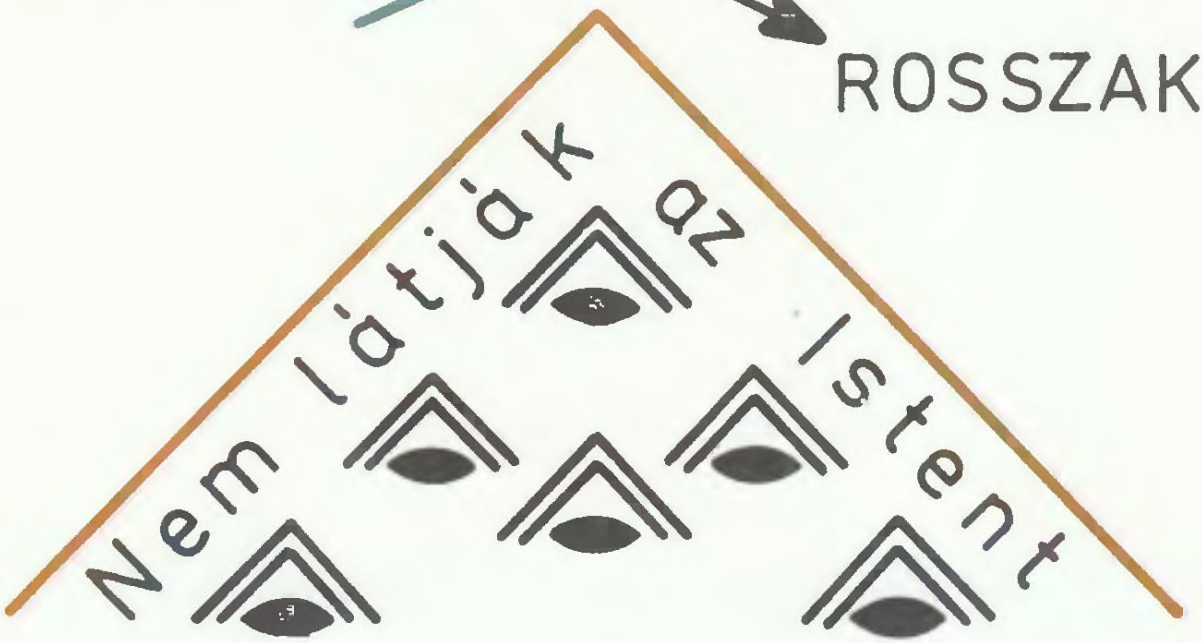

AZ ANGYALOKRÓL

Az ember abban különbözik az állatoktól, hogy értelmes lelke van, amit, mert szellem, nem lehet látni. Általa hasonlítunk Istenhez, ennek következtében élhetünk isteni életet.

A kinyilatkoztatás arra tanít, hogy Isten olyan lényeket is teremtett, akiknek nincsen testük, tehát tiszta szellemek. Ők is hozzánk hasonlóan ajándékba kapták létüket és angyaloknak nevezzük őket. A művészetben szárnyakkal, ifjak alakjában ábrázolják őket, hogy megkülönböztessék az emberektől. A valóságban se testük, se szárnyuk nincsen.

Isten, mint mindent, az angyalokat is jóknak teremtette. Nem tudni pontosan miért, egy részük föllázadt Isten ellen. Ennek következtében nem láthatják Istent. Ezt az állapotot nevezzük kárhozatnak vagy pokolnak, a bukott angyalokat pedig ördögöknek.

Hitünk szerint a jó angyalok szeretnek minket, sőt minden embernek van egy őrangyala, aki Istenhez segíti.

Rajzunkon az Isten felé forduló háromszögek, bennük a szemek jelzik az Istent látó jó angyalokat. Az elforduló háromszögek a fekete szemmel jelzik a gonosz lelkeket.

Isten tisztán szellemi világot is teremtett.
A szellemvilághoz a jó és rossz angyalok tartoznak.
Az örangyalok Istenhez segítenek minket.

A

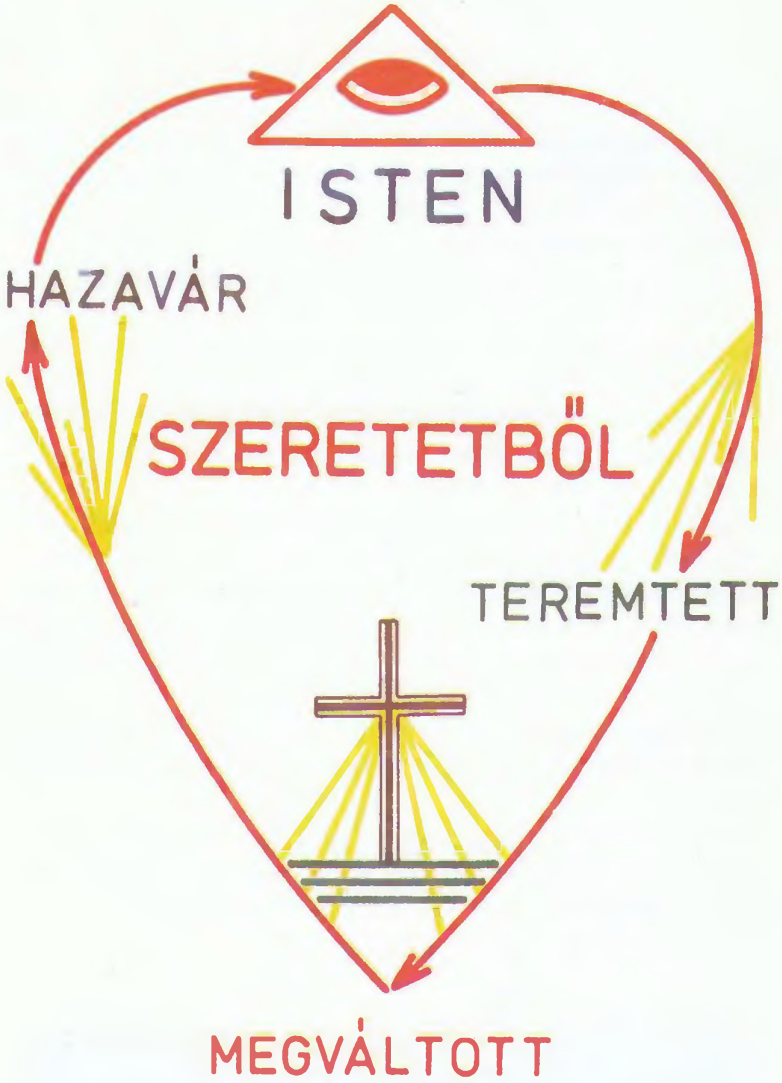

ISTEN AJÁNDÉKA A VILÁG

Istenről azt tanítja hitünk, hogy öröktől fogva létezik. Boldogan élt akkor is, amikor rajta kívül senki és semmi sem létezett. Mivel Isten tökéletes szeretet, ebből következik ajándékozó akarata. Ezért teremtette a világot és ajándékozott meg a létezés örömével.

Mi emberek, ha csinálni akarunk valamit, anyagra és szerszámra van szükségünk. Isten azonban minden anyag és eszköz nélkül megvalósíthatja elgondolásait. Ezt nevezzük teremtésnek.

Isten ajándékozó szeretete legfőképpen abban nyilatkozott meg, hogy Fiát is elküldte földünkre. Egész életével és főleg szeretetből vállalt halálával, Isten emberszeretetét hirdette. „Az Isten szeretete abban nyilvánul meg, hogy az Isten elküldte a világba egyszülött Fiát" (1 Jn 4, 9).

Rajzunkon az isteni szeretet kiáradását jelzi a szívalakú nyíl. Isten teremtő szeretete megnyilatkozik és kilép rejtettségéből a teremtés által. A teremtés megszentelődik, új tartalommal gazdagodik a megváltás által. Így tér vissza megdicsőülve Istenhez.

Isten a teremtéssel és a megváltással mutatta meg szeretetét.

A

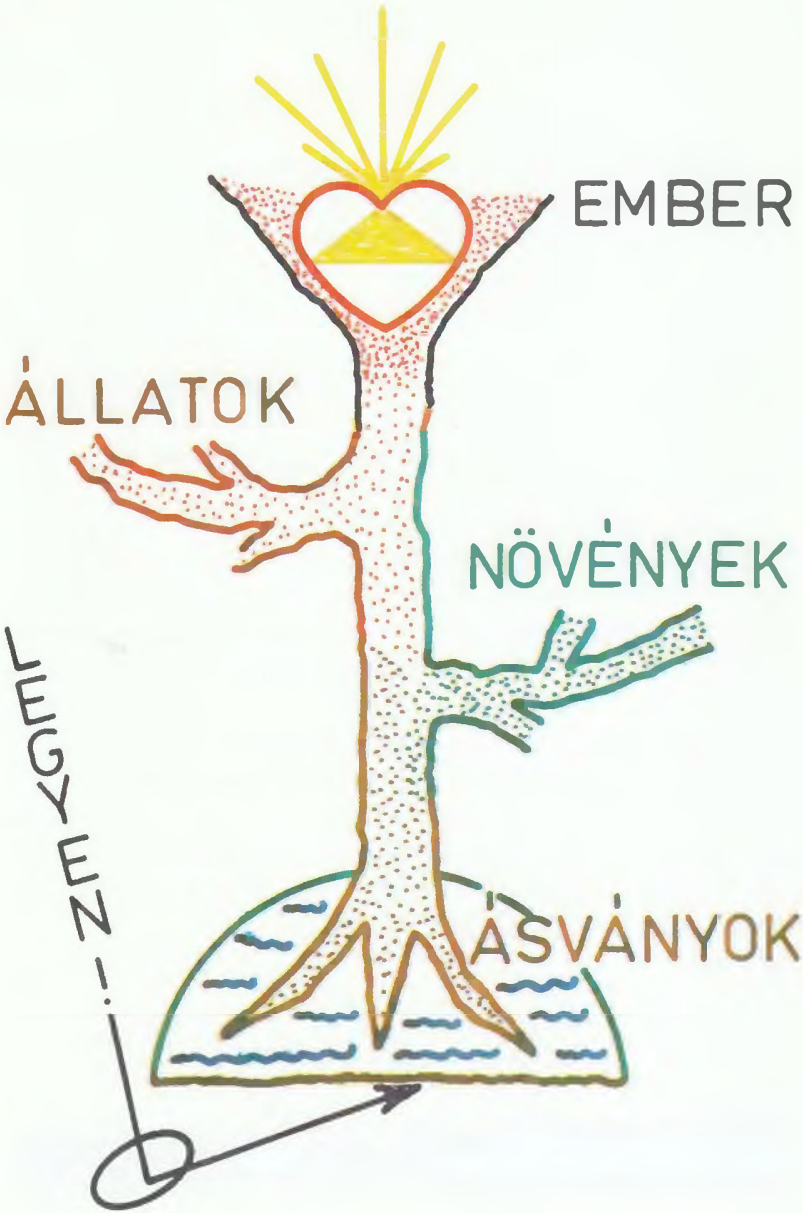

A LÁTHATÓ VILÁG

A tudomány különféle elméletekkel, feltevésekkel próbálja megmagyarázni a világmindenség keletkezését. Ezek közül több elismeri, hogy a világ nem létezett mindig és egyszer véget ér. A Szentírás egyértelműen tanítja és a keresztény ember hitével elfogadja, hogy Isten teremtette a látható, vagyis az anyagvilágot. Ezt szemléltetjük a teremtés fája segítségével. Isten legyen szavára keletkezik az egész világ és ennek parányi része a föld. A Teremtő által irányított fejlődés során kialakul földünkön az élet. Az életfa alsó ága jelzi a növényvilágot, a felső az állatvilágot. A fa koronáján jelenik meg az ember, a szellem birtokosa. Igaz, hogy testét „földből" alkotta Isten, de mikor alkalmassá válik, megjelenik benne a lélek, amely által gondolkozik és szabad akarattal rendelkezik. Elnyeri az Istenhez való hasonlóságot, megkapja a megbízást, hogy uralkodjék a földön.

A világot Isten teremtette.
Világnak nevezzük mindazt, ami Isten alkotásaként létezik.

A

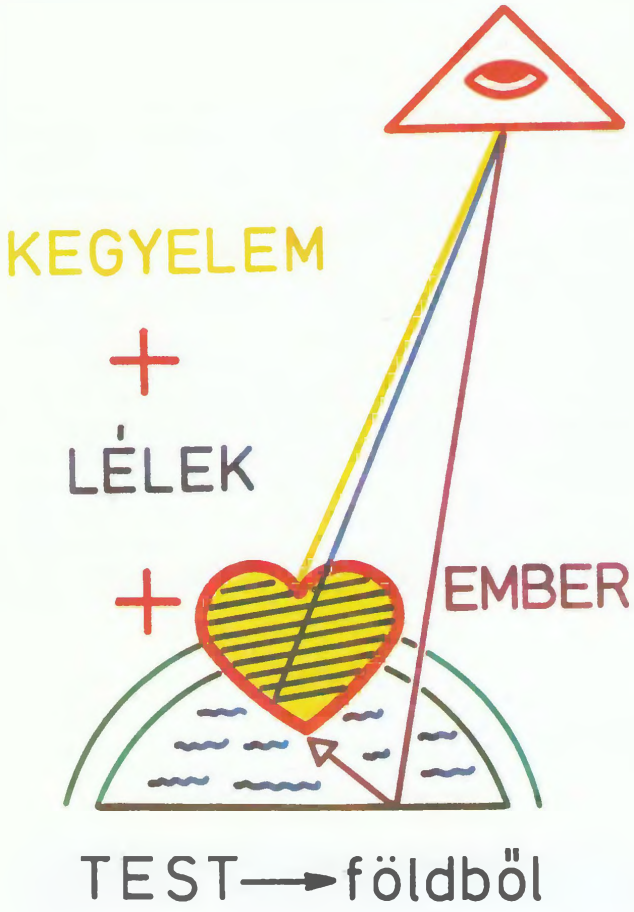

AZ EMBER TEREMTÉSE

Igaz, a természettudomány is beszél az úgynevezett „nagy robbanásszerű" világkezdetről, de a hivő ember a Szentírásból meríti azt a hitét, hogy a világot Isten teremtette akár közvetlenül, akár a fejlődés útján.

A Szentírás Ádámnak nevezi az első férfit, ami annyit jelent, mint földből való. Az első asszony Éva neve azt jelenti, hogy az élők anyja. Azért kapta ezt a nevet, mert Isten az édesanyák által ajándékozza az életet.

Az emberek kezdet óta értelmükkel fölismerték Istent és szeretetközösségben éltek vele. Ezt az állapotot nevezi a Szentírás Paradicsomnak. Azt is megígérte, hogy részesíti őket örök életében.

A szív jelenti az ember testét, amely a föld anyagából vétetett. A kék sugár jelzi a halhatatlan lelket, a sárga sugár pedig az isteni életben való részesedést, a kegyelmet.

Az ember test és lélek egy személy egységében.

B

ÓKORI VILÁGKÉP

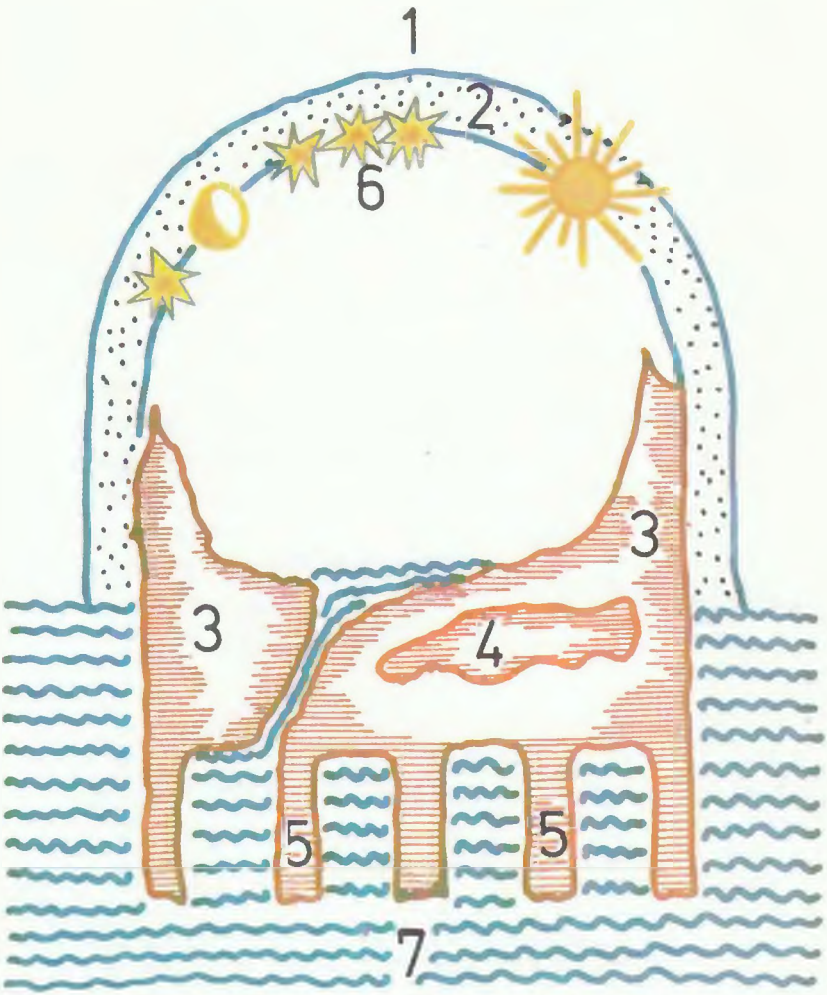

AZ ÓKORI EMBER VILÁGKÉPE

Már Szent Ágoston püspök figyelmeztette híveit: Isten nem azért adja kezünkbe a Szentírást, hogy fizikára vagy matematikára oktasson minket, hanem hogy szentté tegyen. Nem közöl benne természettudományos ismereteket és a szent írókat meghagyja a világról alkotott akkori elképzeléseikben.

Egészen Kopernikus Miklós koráig († 1543) az úgynevezett geocentrikus világkép volt általános az emberek képzeletében. Eszerint a föld a világmindenség, benne a naprendszer központja. Ezt a nézetet változtatta meg a kiváló paptudós, Kopernikus. Elméletét igazolja Kepler és Newton. Meggyőző bizonyítékaik nyomán lassan mindenki elfogadta az úgynevezett heliocentrikus, napközpontú világképet.

Mikor a Szentírást írták, még a tudósok is a geocentrikus világképet vallották. Ezt szemlélteti rajzunk. Az égboltot szilárd buroknak képzelték (1), fölötte vannak az égi vizek (2). A földet korong alakúnak (3) és ennek belsejében található az alvilág, a pokol (4). A földet hatalmas oszlopok tartják az alsó vizek felett (5); (7). A szilárd burkoknak képzelt égboltra vannak fölerősítve az égitestek (6). Ez a világról alkotott elképzelés tükröződik a Szentírásban.

A Szentírás hatnapos keretben, költői formában mondja el a világ teremtését.

A

SZENTHÁROMSÁG

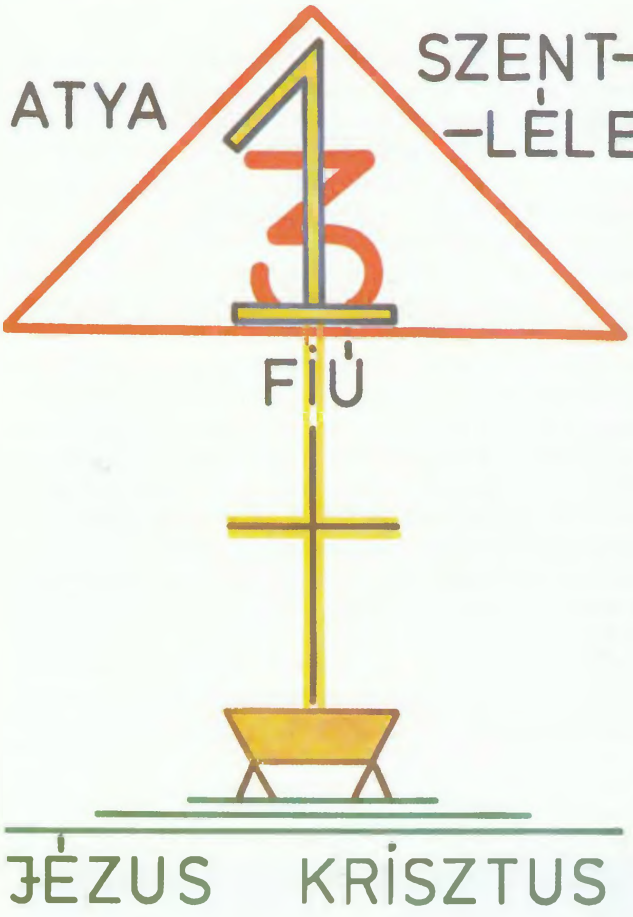

A SZENTHÁROMSÁG

Minden vallásos hitet döntően meghatároz az Istenről alkotott fogalma. Jóllehet az istenhit valamilyen formáját minden népnél fölfedezték, ezekbe sok tévedés keveredett. Következik ez abból a tényből, hogy Isten létét tisztán emberi ésszel nem lehet meghatározni.

Mi keresztények azt valljuk, hogy Istenünk a kinyilatkoztatás, és főleg Jézus Krisztus által, megismertette magát az emberiséggel. Ő közölte velünk a Szentháromság titkát. Eszerint az Isten szerető Atyánk, egyszülött Fiában szerető Testvérünk és a Szentlélek által életünk Megszentelője. Emberi ésszel mindezt nem lehet kitalálni, teljesen megérteni, ezért nevezzük hittitoknak.

Rajzunkon ennek megfelelően ábrázoljuk a Szentháromságot. A hagyományos háromszögben az egyes összefonódik a hárommal és az egyes meghosszabbítása jelzi, hogy Jézus által Isten belépett a világba, amit a jászol és kereszt szemléltet.

Az egy Isten három személy: Atya, Fiú, Szentlélek. A Fiúisten ember is lett. Emberi neve: Jézus Krisztus

A

ADVENT

Minden egyházi év hasonlít egy ismétlődő drámához, amelyben a liturgia elénk állítja, újraéli az üdvösség történetét. Ennek a drámának első felvonását adventnek nevezzük. Ebben a négy hétig tartó időszakban emlékezünk azokra az időkre, amikor az emberiség várakozott a Megváltó eljövetelére.

Templomainkban adventi koszorút készítünk fenyőágakból, négy gyertyát helyezünk el rajta. A lila szalagok figyelmeztetnek a bűnbánatra, a lelki megtisztulásra, amely nélkül nincs igazi karácsony. Számos templomban úgynevezett hajnali misét tartanak, amelyben ősi énekkel hívjuk a Megváltót: „Harmatozzatok égi magasok! Téged vár epedve, a halandók lelke, jöjj el édes Üdvözítőnk!"

Rajzunkon a négy gyertyával szegélyezett út jelzi az adventi szent időt, amelyben Jézus születésnapjára készülünk.

Adventben emlékezünk arra, hogy Isten Megváltót ígért az üdvösségre váró emberiségnek.

A

IZRAEL

NÁZÁRET

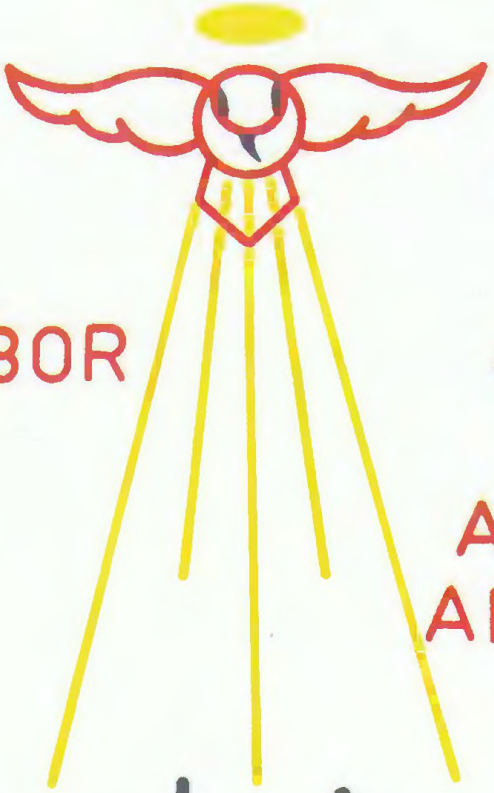

GÁBOR

AZ ÚR ANGYALA

MÁRIA

A MEGTESTESÜLÉS HÍRÜLADÁSA

Isten Izrael népének és az ő közvetítésével az egész emberiségnek Megváltót ígért. Ez az ígéret megtalálható az „ősevangéliumban", amit a bűnbeesés után kaptak ősszüleink. Mikor elérkezett a Gondviselés által meghatározott időpont, Isten elküldte Gábor angyalt Izraelbe, annak egy Názáret nevű városába. Itt élt ugyanis Mária, akit Isten már születése előtt kiválasztott a megtisztelő szolgálatra, hogy a Megváltó édesanyja legyen. Ezért megóvta mindenfajta bűntől és fölékesítette kegyelmével.

A Szentírásban úgy olvassuk, hogy emberi alakban jelent meg Máriánál az angyal és szavait följegyezte az evangélium. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Gyermeket fogansz, fiút szülsz és Jézusnak fogod elnevezni." Mária megkérdezte az angyalt: „Hogyan válik ez valóra, mikor férfit nem ismerek? Az angyal ezt válaszolta: A Szentlélek száll rád s a Magasságos ereje borít be árnyékával" (Lk 1, 26–38). Mária ennek nagyon örült, és ezért is nevezzük Boldogságos Szűznek.

Ezt a találkozást jelzi rajzunk. A hatágú csillag az ószövetségi nép jele, a Szentlelket a galamb, a harang Gábor angyal látogatását jelzi.

Jézus Krisztus édesanyja a Boldogságos Szűz Mária.

A

JÉZUS KRISZTUS SZÁRMAZÁSA

JÉZUS KRISZTUS SZÁRMAZÁSA

Egyszer Jézus megkérdezte tanítványait: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát? Azok így válaszoltak:" Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, van, aki Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának. Jézus tovább kérdezte: hát ti kinek tartotok engem? Simon Péter válaszolt: Te vagy a Krisztus, az élő Isten fia" (Mt 16, 16).

Ezt a keresztény hitet, a péteri vallomást szemlélteti rajzunk. Mennyei Atyánk küldte Fiát a földre, aki a Szentlélek közreműködésével a Dávid király családjából származó József jegyesének, Máriának méhében emberi testet öltött magára. Így Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember.

Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember egyetlen isteni személyben.

Térkép Palesztináról az evangéliumi korból és az apostoli Cselekedetek idejéből (amikor Pontius Pilátus volt Júdea helytartója, és Heródes a negyedes fejedelem Galileában. Lk 3,1).

JÉZUS SZÜLŐFÖLDJE

A keresztények mindig tisztelettel tekintettek arra a földre, ahol Jézus született, élt és meghalt értünk. Palesztinának, Kánaánnak, Izraelnek vagy egyszerűen Szentföldnek nevezzük.

Körülbelül akkora, mint a mi Dunántúlunk, mintegy 25 900 négyzetkilométer. Felszínén dombok és hegyek találhatók, kisebb síkságokkal és sivataggal. Egyetlen nagyobb folyója a Jordán, amely először a Genezáret tavába torkollik, majd a Holt-tengerbe. Földrajzi helyzeténél fogva az ókori világban a Kelet és Nyugat ütközőállama volt és ezzel is magyarázható viharos történelme.

Vázlatos térképünkön azok a városok és falvak neve található, amelyeknek különösebb szerepe volt Jézus életében.

„Te Betlehem, Juda földje, egyáltalán nem vagy oly kicsi Juda nemzetségei között, hisz belőled származik majd a vezér, aki népemnek Izraelnek pásztora lesz" (Mt 2, 6).

A

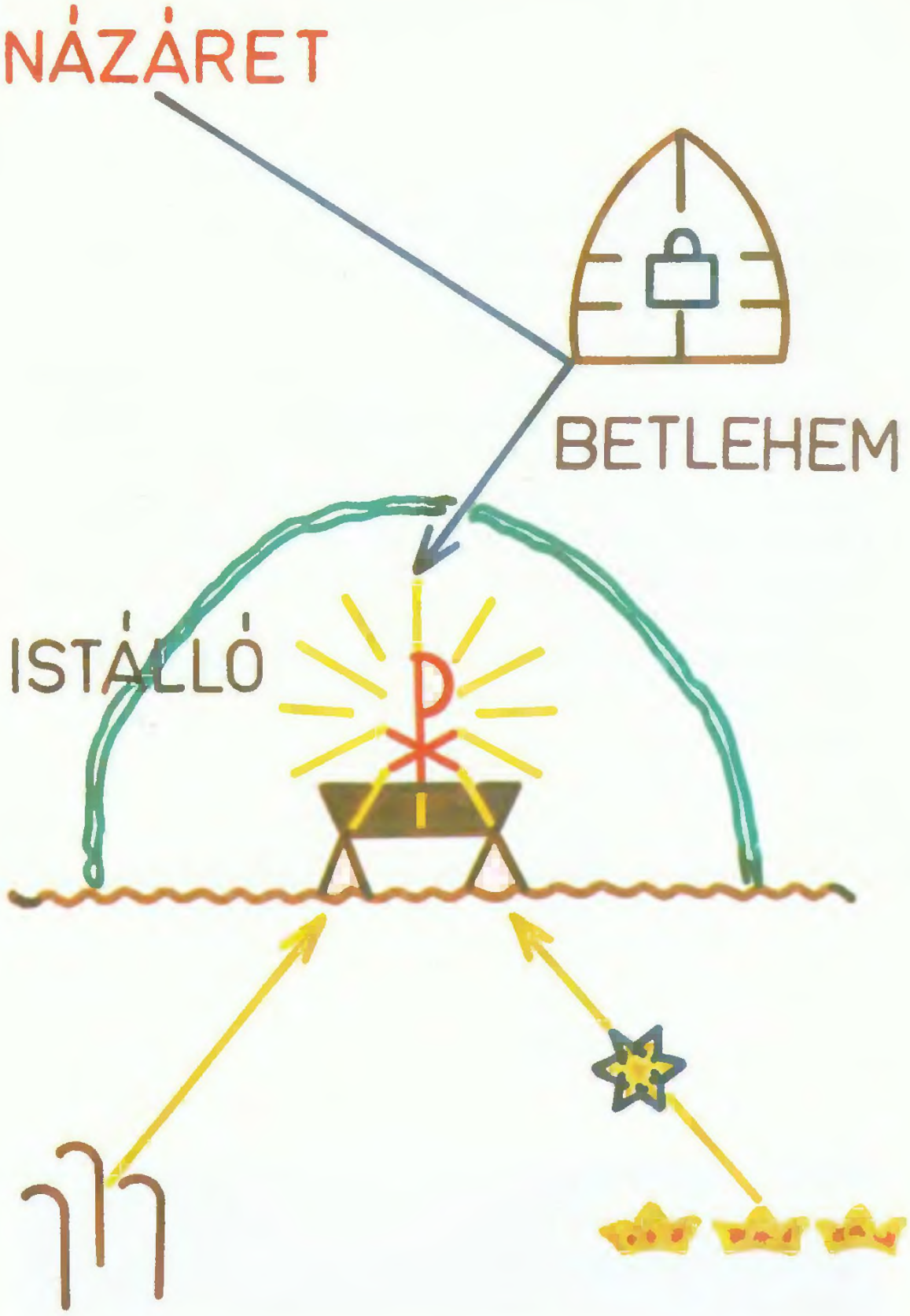

JÉZUS SZÜLETÉSE

Mennyei Atyánk nem akarta, hogy Jézus és Mária atyai oltalom nélkül maradjanak. Ezért gondoskodott egy nevelőapáról Szent József személyében. Egyszerű ácsmester, de igaz ember volt.

Mária és József boldogan készültek Jézus születésére. Már nem sok idő volt hátra, midőn Augustus császár népszámlálást rendelt el egész birodalmában. Mindenkinek oda kellett mennie, ahonnan családja származott. Így került Mária és József Betlehembe, Dávid király szülővárosába.

A kisváros megtelt idegenekkel és ezért Máriáék nem kaptak szállást. Végül egy istállónak használt barlangban húzták meg magukat. Itt született a világ Megváltója: Jézus.

Minderről nem tudtak az emberek. Ezért elsőnek az angyalok köszöntötték énekükkel az isteni Gyermeket. Tőlük szereztek tudomást a nagy eseményről az egyszerű pásztorok és boldogan siettek Jézus köszöntésére. Később egy rendkívüli csillagjelenség, a napkeleti bölcseket vezette Jézushoz.

Mindezt összefoglalja rajzunk. A pásztorbot jelzi a pásztorokat, a három korona a Háromkirályokat, a napkeleti bölcseket.

Jézus Zsidóországban, Betlehem városában született. Időszámításunkat Jézus születésével kezdjük.

A

NÁZÁRET

JÓZSEF

Ács

JÉZUS

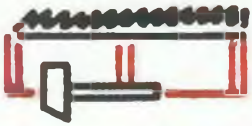

30év

A SZENTCSALÁD

A Szentcsalád, Jézus, Mária és József Betlehemből Egyiptomba menekült Heródes gyilkos haragja elől. Csak a kegyetlen zsarnok halála után tértek vissza Názáretbe. Itt élt Jézus körülbelül harmincéves koráig.

Az evangélium keveset ír Jézus gyermekkoráról. Azt emeli ki, hogy tizenkét éves korában felvitték szülei Jeruzsálembe. Ott a templomban mindenki elcsodálkozott okosságán.

Vajon mit csinált Jézus Názáretben? Engedelmeskedett édesanyjának és nevelőapjának, segített nekik, kitanulta az ácsmesterséget. Sokat imádkozott és így készült igazi hivatására, hogy meghirdesse az embereknek a mennyei Atya üzenetét.

A názáreti ház, a szerszámok, fűrész és kalapács összefoglalják Jézus rejtett életét.

Jézus 30 éves koráig Názáretben nevelkedett, ahol mint ácsmester dolgozott.

A

JÉZUS KERESZTSÉGE

Mivel a zsidóknál szokás szerint csak harminc-éves korban léphetett fel valaki tanítóként, Jézus is kivárta ezt az időt. Ekkor hagyta abba az ácsmunkát és megkezdte tanító működését.

Első útja a Jordán folyóhoz vezetett. Itt prédikált Keresztelő János, Jézus előhírnöke. Felszólította hallgatóit, hogy térjenek meg, változtassák meg életüket, mert közeledik az Isten országa. Aki hallgatott rá, azt bűnbánata és tisztulása jeleként a Jordán folyó vizében alámerítette, azaz megkeresztelte. Ezzel jelezte, hogy amint a víz megtisztítja testünket, a bűnbánat megtisztítja lelkünket.

Jézus is beállt a keresztelkedők sorába. Keresztelő János a Szentlélek sugallatára fölismerte benne a Megváltót és vonakodott megkeresztelni. Jézus azonban a bűnösök megmentéséért jött a földre és azért állt közéjük, hogy példát adjon a bűnbánatra.

Mikor kilépett a vízből, a mennyei Atya szózata hallatszott: Ez az én szeretett fiam, őt hallgassátok! A fölötte lebegő galamb a Szentlélek jelenlétét hirdette.

Rajzunkon a Jordán folyóban a Krisztus monogram jelzi a keresztelkedő Üdvözítőt és a fölötte lebegő galamb a Szentlelket.

Jézus azzal kezdte nyilvános működését, hogy a Jordán folyóban megkeresztelkedett és jóllehet nem volt bűne, példát adott a bűnbánatra.

A

KERESZTSÉG

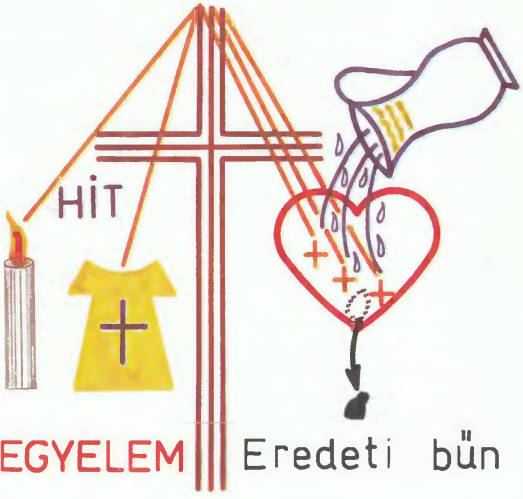

A MI KERESZTSÉGÜNK

Keresztelő János azért keresztelte meg az embereket, hogy előkészítse őket bűnbánatukkal Jézus bűntörlő keresztségére. Mikor Jézus kilépett a vízből, a mennyei Atya szeretett fiának nevezte. A keresztség szentségében, melyet Jézus a bűnök eltörlésére rendelt, megtisztulunk a bűnöktől és Isten fogadott gyermekei leszünk.

Szüleink kérésére az egyház már kisgyermekkorunkban felvesz tagjai közé és részesít az istengyermeki életben. A keresztelő háromszor leönti a keresztelendő fejét keresztvízzel és közben ezt mondja: Én megkeresztellek téged az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Kérdezhetné valaki: vajon mit jelent ez a kifejezés, hogy Isten gyermeke? Először is azt, hogy szorosabban Istenhez tartozunk. Ennek köszönhetjük részesedésünket az isteni életben. Ezt folytathatjuk az örök hazában, amelynek örökségét Isten megígérte nekünk. Isten gyermekeinek az atyai házban a helyük.

Rajzunkon a ruha jelzi a kegyelmet, a gyertya a hit ajándékát, a kereszt alakban történő leöntés megszabadít a folttal jelzett áteredő bűntől.

Mikor megkereszteltek, Isten gyermeke, katolikus keresztény lettem.
Isten örök életet ígér és ad gyermekeinek.

A

EVANGÉLIUM=ÖRÖMHÍR

JÉZUS TANÍT

Megkeresztelkedése után Jézus elvonult a pusztába, ahol böjtölt és imádkozott. Itt kereste föl a gonosz lélek és megpróbálta letéríteni arról az útról, amelyet a mennyei Atya jelölt ki számára. Ez a próbálkozása kudarccal végződött.

Negyven nap múltán tanítani kezdte az embereket. Mindenki érdeklődéssel hallgatta és sokan megjegyezték: Soha ember így még nem beszélt. Vajon mi volt Jézus tanításának lényege? Ennyi: az Atya szereti az embert és megakarja osztani vele szentháromságos boldogságát.

Jézus nem egyedül járta az országot, hanem nyilvános működése kezdetén tanítványokat gyűjtött maga köré. Közülük kiválasztott tizenkettőt, akiket apostoloknak, küldötteknek nevezett.

Rajzunkon a Krisztus monogramon elhelyezett száj jelzi Jézus tanító tevékenységét. A könyv a tanítást szemlélteti.

Jézus arra tanította az embereket, hogy Isten szereti és boldogítani akarja őket.

B

HEGYI BESZÉD

A BOLDOGSÁG HEGYÉN

Ha valaki megkérdezi egy iskolázott embertől: melyik a föld legmagasabb hegye, gondolkodás nélkül válaszolja: a Himalája. A magyar gyerekek azt is tudják, hogy hazánk legmagasabb csúcsa a mátrai Kékestető.

Az Úr Jézus tanításának is van egy kiemelkedő pontja és ez a Hegyi Beszéd. Ebben mondta el Jézus a földi és örök boldogság alaptörvényeit:

Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa.

Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket.

Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld.

Boldogok, akik éhezik és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelnek vele.

Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak.

Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent.

Boldogok a békességben élők, mert Isten fiainak hívják majd őket.

Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa (Mt 5, 3–10).

Rajzunk a boldogság hegyét ábrázolja a beszéd szentírási megjelölésével. A nyolcszínű szivárvány a boldogságra vezető hídja életünknek.

Isten akarata a mi boldogságunk.

A

A FŐPARANCS

Az egyik törvénytudó próbára akarta tenni Jézust és ezzel a kérdéssel fordult hozzá: „Mester, melyik a főparancs a törvényben? Jézus ezt felelte: Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legnagyobb, az első parancs. A második hasonló hozzá: szeresd embertársadat, mint saját magadat" (Mt 22, 35–39).

A felebaráti szeretetnek ezt a parancsát Jézus főpapi imájában új paranccsal egészítette ki: „Szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket. Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért" (Jn 15, 12).

A régi parancsot jelzi a kőtábla, az új parancsot a tetejére állított szív.

„Szólhatok az emberek vagy az angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom" (1 Kor 13, 1).

A

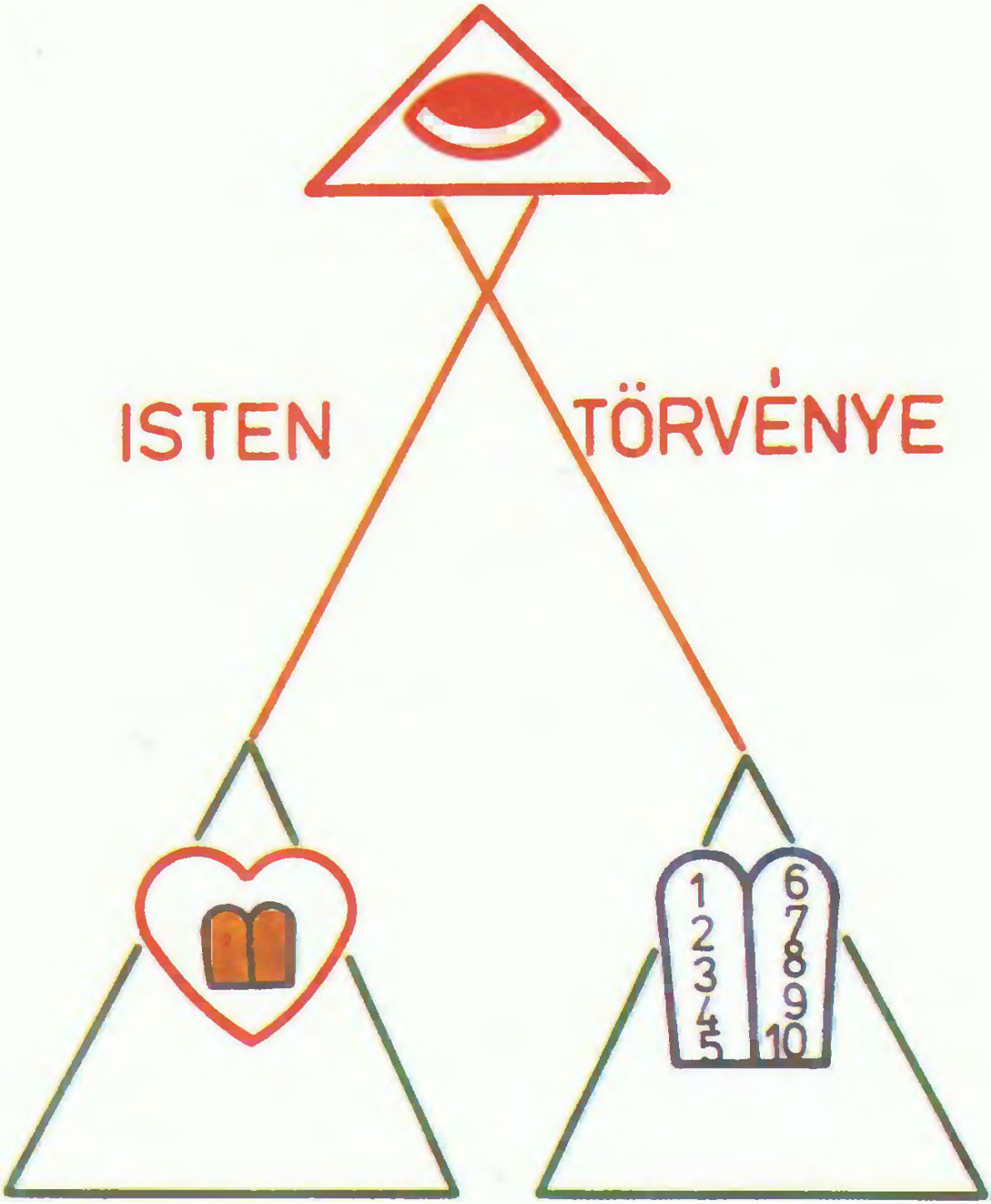

SZÍVÜNKBEN = SINAI HEGYEN

ISTEN TÖRVÉNYE

Mennyei Atyánk szeret minket, ezért félti, óvja életünket. Már emberi életünk kezdetén „szívünkbe" oltja az életünket védelmező törvényeket. Ezekről tanúskodik lelkiismeretünk, ami megmondja, hogy mi a jó és mi a rossz.

Sajnos az emberben elhalkulhat, sőt teljesen elnémulhat a lelkiismeret szava. Isten ezért tartotta szükségesnek, hogy közölje velünk parancsait. Ezt tette az Ószövetségben a Sinai-hegyen, ahol Mózes közvetítésével hirdette ki a Tízparancsot. Mivel ezek az emberi élet önmagától értetődő törvényei, arról is gondoskodott, hogy minden ember megismerhesse. Ezért is iratta le a Szentírásban. Mivel Isten szeretettel adta parancsait, nekünk is szeretettel kell fogadnunk és megtartanunk. Ezzel szolgáljuk saját javunkat és üdvösségünket. Ezért mondotta Jézus: „Aki ismeri és teljesíti parancsaimat, az szeret engem" (Jn 14, 21).

Ezt szemlélteti rajzunkon a két hegy. Az egyiken az emberi szív látható, mert az Isten legelőször ebbe véste parancsait. A második a Sinai-hegy, ahol Isten nyilvánosan kinyilatkoztatta törvényeit.

Isten iránti szeretetünket azzal mutatjuk meg, hogy megtartjuk parancsait.

A

ISTEN IMÁDÁSÁRÓL

Ha belépünk a templomba az oltár felé fordulva térdet hajtunk. Ez által mintegy megkisebbítjük magunkat és megvalljuk: Isten előtt kicsinyek vagyunk. Elismerjük teremtményi mivoltunkat és kifejezzük azt a tiszteletet, szeretetet, amely egyedül Istent illeti. Ezt külön szóval imádásnak nevezzük.

Az embereket is szeretnünk kell, de Istent még az embereknél is jobban kell szeretnünk. Ezt szemlélteti Ábrahám példája, aki Isten kívánságára hajlandó volt fiát Izsákot is föláldozni. Ezzel bizonyította, hogy Istent nála is jobban szereti. Bár végül is Isten, látva Ábrahám hősiességét, Izsák feláldozásától eltekintett.

A szívre helyezett tömjénezőből fölszálló füst jelzi az Istent megillető imádást. A másik szív az embereket jelenti és a feléjük tartó nyíl a szeretetet jelzi.

Istent imádni annyit tesz, mint mindenkinél jobban szeretni.

B

A SZENTEKET TISZTELJÜK

JÉZUS KÖVETŐI

Templomainkban gyakran láthatunk szenteket ábrázoló szobrokat vagy képeket. Vajon miért tiszteljük a szenteket? Mert példaadó módon megvalósították az evangéliumot a saját életükben. Pál apostollal vallhatják: Legyetek az én követőim, amint én Krisztusé vagyok!

A szentek között az első hely Jézus édesanyját, Máriát illeti. A többi szent élete is Krisztusra volt beállítva. Ezt jelzi a szívben látható iránytű. Tőle kapták az életmintát és a megvalósításhoz szükséges kegyelmeket. Ezért jelképe Máriának a hold és a többi szentnek a csillag, amelyek Krisztustól a világmindenség napjától kapják fényességüket.

A pálma a vértanúk, a liliom a szűzek, a pásztorbot az apostolok, a kereszt a hitvallók jele. Két gyertya közt a virág a mi tiszteletünket szemlélteti.

A szenteket azért tiszteljük, mert példát adtak Krisztus követésére.

A

2.

ISTEN JÉZUS KRISZTUS

SZENT AZ ISTEN

Az Ószövetségben annyira tisztelték Istent, hogy tilos volt kimondani a nevét. Ezzel is kifejezték iránta tanúsított tiszteletüket. A káromkodást, Isten gyalázását, szidását viszont halállal büntették.

Az Úr Jézus arra bátorított minket, hogy Istent Atyának szólítsuk. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy megfeledkezzünk a köteles tiszteletről. Erre maga Jézus figyelmeztet a Miatyánkban: Szenteltessék meg a te neved! Isten, Jézus, a szentek és a szentségek nevét mindig tiszteletettel kell kimondanunk. Nem szabad fölöslegesen emlegetnünk. Súlyosan vétkezik, aki Istent gyalázza, káromolja.

Isten ellen vétkezik az is, aki hamisan esküszik, tehát hazugságra hívja Istent tanúnak. Csak igaz dologra szabad megesküdnünk, komoly alkalmakkor.

A kereszt alakú sugarakban látjuk a szent neveket. Az égő gyertyák tiszteletünket, a szájból kijövő kígyó a káromkodást jelzi.

Isten nevét a legnagyobb tisztelettel szabad csak kiejtenünk.
Isten szent nevét súlyosan megbántjuk a káromdással.

A

DOLGOZZATOK!

OTTHON
segítsetek!

DOLGOZZATOK!

Isten nem semmittevésre, hanem munkára teremtette az embert. Erre Jézus is példát adott, amikor Názáretben harmincéves koráig mint ácsmester dolgozott.

Munkánkkal kell megkeresni mindennapi kenyerünket. A jól végzett munkával másoknak is segítünk és szeretetünket bizonyítjuk.

Dolgoznunk kell azért is, mert Isten a teremtés hajnalán ránk bízta a földet. Felelősek vagyunk érte és munkánkkal kell állandóan szebbé változtatnunk. Így hasonlítunk ahhoz az Istenhez, aki szüntelen munkálkodik.

Mellékes, hogy valaki milyen munkát végez, csak jól, becsületesen végezze. Amíg valaki iskolába vagy egyetemre jár, első kötelessége a szorgalmas tanulás. Mellette természetesen más munkát is végezhetünk, főleg szüleinknek kell segítenünk.

A tábla a tanulást, a többi munkaeszköz az otthoni munkát szemlélteti.

Azért kell dolgoznunk, hogy megkeressük kenyerünket és szebbé tegyük a földet.

B

ISTEN, ÁLDD MEG A MAGYART!

Szeretem Hazámat

SZERETEM, SZOLGÁLOM HAZÁMAT

Az Úr Jézus szerette hazáját és szülőföldjét. Erről tanúskodik többek közt az a jelenet, amikor megsiratja Jeruzsálemet, amelynek előre látta pusztulását. Ezt mondta: „Jeruzsálem, Jeruzsálem, megölöd a prófétákat és megkövezed, akik hozzád küldettek. Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, ahogy a tyúk szárnyai alá gyűjti csibéit, de nem akartad" (Mt 23, 37).

Vajon mit kíván tőlünk a helyes hazaszeretet? Hogy népünk, országunk földi és mennyei javán munkálkodjunk. Becsületesen kell dolgoznunk, kinek, kinek a maga helyén és ezzel szolgálni honfitársaink és magunk boldogulását. Megtenni mindent annak érdekében, hogy hazánk minden magyarnak édesanyja legyen. Keresztény mivoltunk arra is kötelez, hogy apostoli buzgósággal fáradozzunk az evangéliumi hit és szeretet megőrzésén és honfitársaink Krisztushoz vezetésén.

Rajzunkon a Duna–Tisza táján elterülő országunkat látjuk. A gyár, a traktor, a könyvek jelzik a különféle munkát, amivel népünket szolgálhatjuk. A szentírási idézet az állami vezetők iránti tiszteletre figyelmeztet. A hegyek fölött látható kereszt apostoli tevékenységünket szorgalmazza.

Isten, áldd meg a magyart!

A

VASÁRNAP

3.

SZENTMISE
IMA – ÉNEK
FIGYEL- -METLEN
ELKÉSIK
ELŐBB ELMEGY
NEM MEGY

ÜNNEPELJETEK!

A Szentírás költői formában mondja el a világ teremtését. Azt is megemlíti, hogy Isten a hetedik napon „megnyugodott". Mit jelent ez? Biztosan nem azt, hogy elfáradt a munkában. Ám azt nem tagadhatjuk, hogy mi emberek gyakran elfáradunk és pihenésre van szükségünk. Ezért rendelte Isten, hogy a hetedik napot, mint az Úr napját Neki és a pihenésnek szenteljük.

Az Ószövetségi választott nép a szombatot ünnepelte, mi keresztények pedig a vasárnapot, a föltámadás emléknapját. Ez két dolgot kíván tőlünk. Először is azt, hogy lehetőleg ne dolgozzunk, hanem Istennel és lelkünkkel foglalkozzunk. Másodszor azt, hogy teljesítsük Jézus kívánságát és a szentmisén találkozzunk Vele és keresztény testvéreinkkel.

Rajzunkon a fekete szív jelzi azt, aki nem megy szentmisére. Fekete szelet jelzi, ha valaki elkésik vagy a mise vége előtt távozik. Fekete pontok a rosszul, figyelmetlenül viselkedők, az imakönyvön nyugvó sugárzó szív az imádságos részvételt.

A vasárnapot munkaszünettel és szentmisével kell megszentelnünk.

A

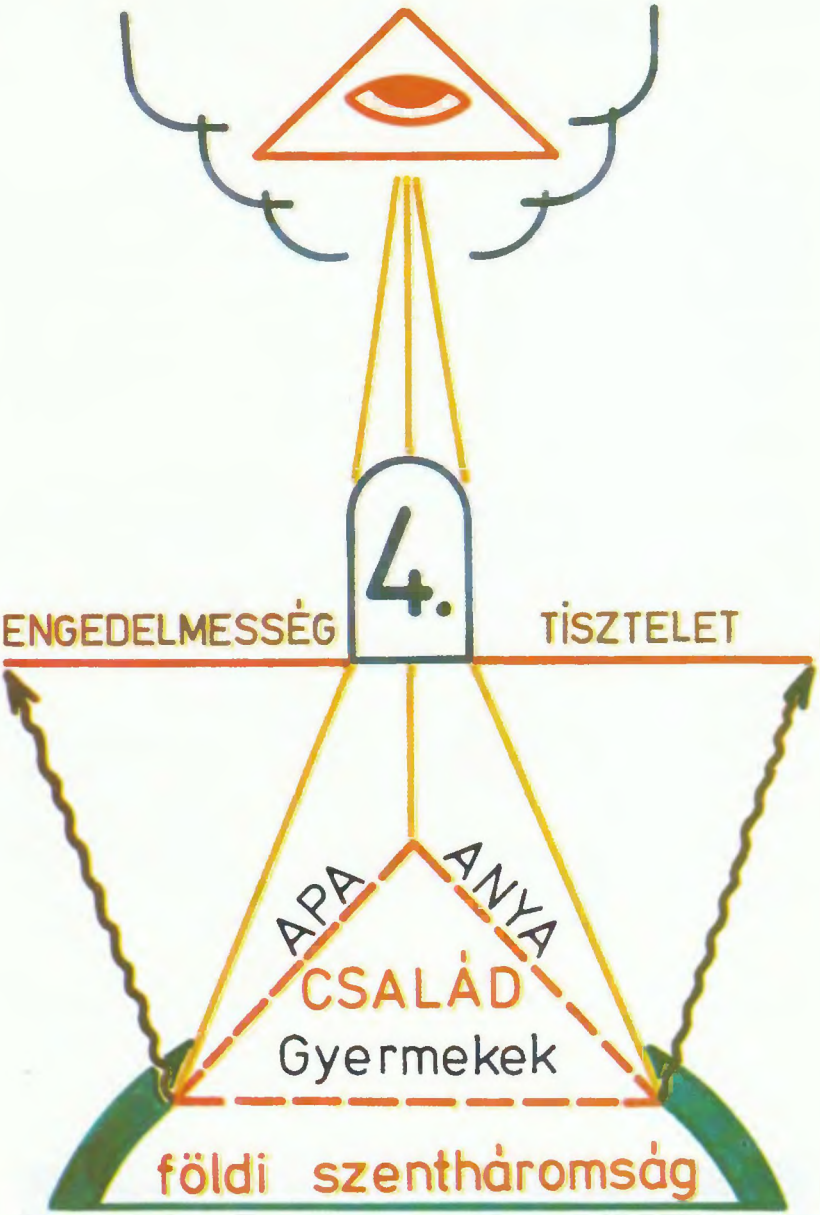
4.
ENGEDELMESSÉG
TISZTELET
APA
ANYA
CSALÁD
Gyermekek
földi szentháromság

TISZTELEM SZÜLEIMET

Jézus gyermekkoráról keveset tudtunk, de a legfontosabbat följegyezte az evangélista: engedelmeskedett szüleinek. Ezzel a magatartásával arra tanít minden gyermeket, hogy komolyan vegyék Isten negyedik parancsát: Atyádat és anyádat tiszteld!

Fölösleges bővebben magyaráznunk, hogy miért kívánja ezt tőlünk az Isten. Mindenki tudja, hogy szüleink által kapjuk az életet és hosszú ideig ők gondoskodnak rólunk. Általában mondhatjuk, hogy szüleinknek köszönhetjük keresztény hitünket is. Ők vittek el a templomba megkeresztelni, ők küldenek hittanra, ők vezetnek a keresztény élet útjára.

Isten joggal elvárja tőlünk, hogy amíg nagykorúak nem leszünk, engedelmeskedjünk szüleinknek. A tisztelet, a szeretet elmulasztása bűnnek számít.

A Szentháromság benső életének földi mása a család szeretet-közössége. És nem alaptalanul. Ezt ábrázolja rajzunk.

Tisztelnünk kell szüleinket, mert általuk kaptuk a földi életet.

A

TISZTELD AZ ÉLETET!

Isten szeretetből adta a testi életet és ezt nekünk is tisztelnünk, védenünk kell. Nem így cselekedett Káin, aki megölte testvérét Ábelt. Ezzel szemben az irgalmas szamaritánus fölkarolta a félholtra vert kereskedőt és megmentette életét. Jézus ezzel a példabeszédével is figyelmeztetett az emberi élet értékére.

Nemcsak testi, de lelki életünk is veszélybe kerülhet. Aki a bűn útjára lép, vagy másokat arra csábít, komoly kárt okoz magának vagy felebarátjának.

Az ötödik parancs, mint közlekedési lámpa védi az emberi életet, testi és lelki értelemben egyaránt.

Tisztelnünk, védenünk kell magunk és mások testi-lelki életét.

A

PARÁZNA

Gondolat,

Beszéd,

Cselekedet

BOLDOGOK
A TISZTA SZÍVŰEK

Keresztelésünk alkalmával szent olajjal kenték meg homlokunkat annak jeléül, hogy Isten élő temploma lettünk. Minden templom akkor szép, ha tiszta és virágok díszítik oltárát. A keresztény ember tisztaságát a szemérmesség védi a parázna, a szemérmetlen gondolatok és cselekedetek ellen.

Az ember teste Isten remekműve. Nincs rajta semmi „csúnya". Minden testrészünk az életet szolgálja. Ha az ember testén nem is lehet „csúnyát" látni, de lehet csúnyán, bűnös módon nézni és cselekedni vele. Aki ilyesmit tesz, arról mondjuk, hogy parázna, és vétkezik Isten hatodik parancsa ellen.

Rajzunkon a szívben látható liliom jelzi a tisztaságot, amit a szemérmesség kerítése védelmez a parázsnaság hernyója ellen.

Arról mondjuk, hogy parázna, aki bűnös szándékkal nézi vagy érinti az emberi testet.

A

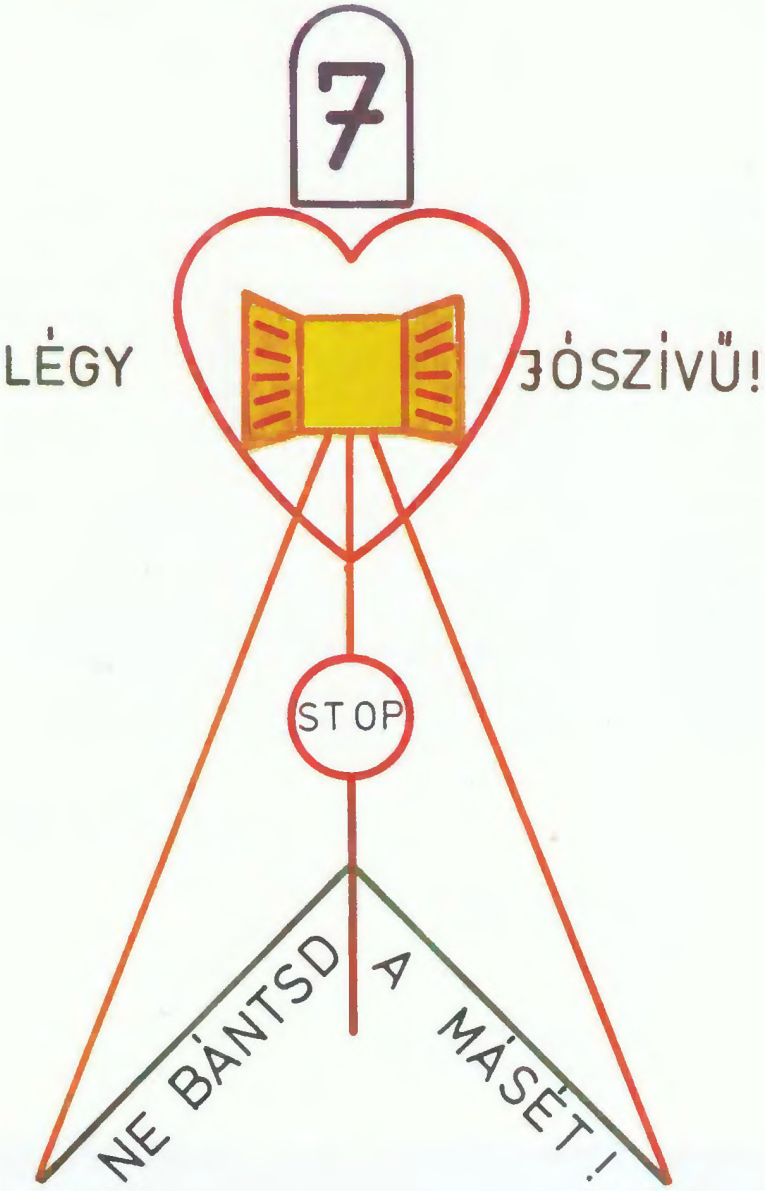

LÉGY JÓSZÍVŰ

Mivel a világot Isten teremtette, azért az ő tulajdona. A földet azonban és ami hozzá tartozik, nekünk embereknek ajándékozta. Mi azonban nem tulajdonosai vagyunk a földnek és javainak, hanem csak bérlői, haszonélvezői. A halál minden földi kincset kivesz a kezünkből.

Jézus keményen elítélte a szívtelen gazdagokat, akik úgy élnek, mintha sohasem halnának meg és istenük a pénz. Ezeknek mondta: nehéz a gazdagnak bejutni Isten országába.

Minden embernek szüksége van ennivalóra, lakásra, ruhára és egyebekre. Ha valaki mindezt becsületes munkával megszerzi, jogos tulajdonát képezi. Bűnt követ el tehát az, aki más tulajdonát elveszi vagy megrongálja.

Tisztelnünk kell a köztulajdont is. A gyárakat, a földeket, erdőket, vizeket. Aki ezekben kárt tesz, a közösség java ellen cselekszik. Megzavarja a természet rendjét, veszélyezteti az emberek boldogságát.

Rajzunkon a szíven látható nyitott ajtó jelenti a jószívűséget. A stop-tábla megálljt mond a jogtalan vagyonszerzésnek.

Isten parancsa védelmezi mások jogos tulajdonát.

A

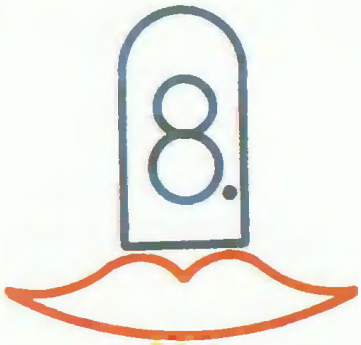

IGAZMONDÁS

2×2=4

2×2≠5

HAZUGSÁG

SZERESD AZ IGAZSÁGOT!

Jézus kijelentette Pilátus előtt: „Én azért jöttem a világra, hogy tanúságot tegyek az igazságról." Sokan azért is haragudtak rá, mert szemükre vetette képmutató, hazug magatartásukat.

Isten megajándékozott minket a beszéd képességével és elvárja tőlünk, hogy mindig igazat mondjunk. Ha őszintén szeretjük embertársainkat, nem akarjuk becsapni. A bátor ember akkor is megmondja az igazságot, ha kára származik belőle.

A hazugságnak azt a fajtáját, amikor valakire ráfogunk valamit, rágalmazásnak nevezzük. Ezzel komoly kárt okozhatunk más becsületében, amit igyekeznünk kell jóvátenni. Sőt, ha komoly ok nélkül beszélünk mások hibáiról, vagy bűnéről, akkor is bűnt követünk el.

A nyolcadik parancs szerint szóló száj igazat mond, amit a $2 \times 2 = 4$ jelképez. A szájból kinyúló kígyó és a $2 \times 2 = 5$ jelzi a hazugságot.

A keresztény ember szereti az igazságot és gyűlöli a hazugságot.

A

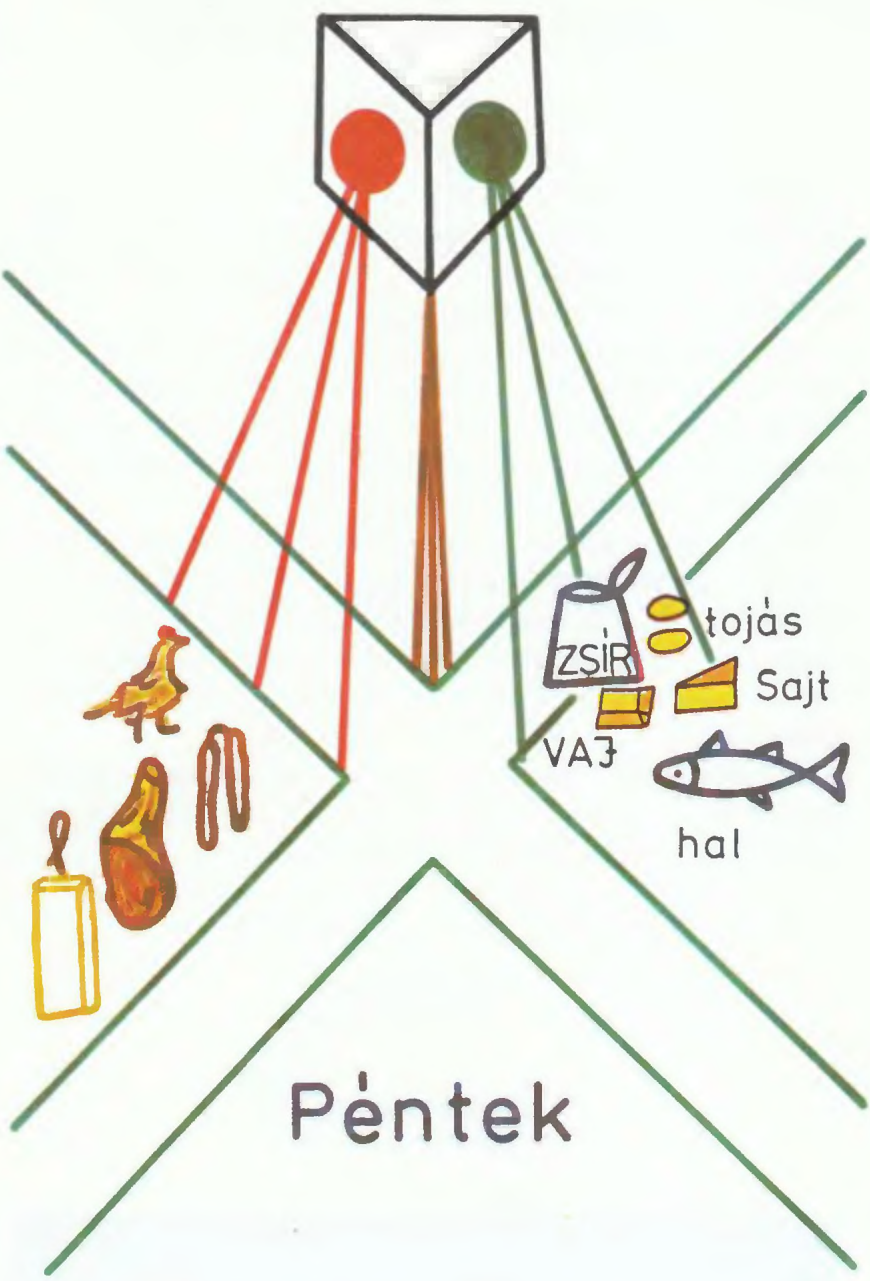

Péntek

AZ ENGESZTELÉS NAPJA

Tudjuk az evangéliumból, hogy az Úr Jézus nagypénteken halt meg a kereszten. Ezért is tartjuk mi keresztények vasárnap után a pénteket a hét második legszentebb napjának. Mivel Jézus értünk, a mi üdvösségünkért élt és halt meg, úgy illő, hogy a pénteki napot mi is megszenteljük.

Egyházunk ősi gyakorlata szerint péntek az engesztelés napja, amit többféleképpen végezhetünk. A legegyszerűbben úgy, hogy böjtölünk, illetve tartózkodunk a húsételek fogyasztásától. Ha nem mi választjuk meg az ételeket, nem kell lemondanunk az elénk tett húsételről. Azt azonban megtehetjük, sőt meg kell tennünk, hogy valami más önmegtagadással vagy jócselekedettel vezekeljünk bűneinkért. Például részt veszünk a szentmisén, litánián vagy többet imádkozunk. Meglátogatunk egy beteget, lemondunk valami szórakozásról, pl. egy krimi megtekintéséről.

Rajzunkon azt mutatjuk, hogy mit szabad és mit nem pénteki napon fogyasztanunk.

Péntek a bűnbánat, az engesztelés napja, mert akkor halt meg értünk az Úr Jézus.

A

JÉZUS CSODÁI

A

Az Úr Jézus mindenben hasonló lett hozzánk emberekhez – kivéve a bűnt – és külső megjelenése semmit sem árult el istenségéről. Ha ez így van, kérdezhetné valaki, honnan tudhatták meg az emberek, hogy Ő az Isten Fia? Jézus maga így válaszolt erre a kérdésre: „Ha szavaimnak nem, legalább tetteimnek, csodáimnak higgyetek!"

Csodának nevezzük azokat a jelenségeket, amelyeket természetes módon nem lehet megmagyarázni, pusztán emberi erővel nem lehet végbevinni. Az evangélium felsorol néhányat Jézus csodáiból. A vizet borrá változtatta, a háborgó tengert lecsendesítette, számos beteget meggyógyított, több halottat föltámasztott. Legnagyobb csodája, istenségének legdöntőbb bizonyítéka azonban: húsvéti föltámadása.

Ezekkel igazolta, hogy valóban az Isten Fia.

A korsó a kánai menyegző csodáját jelzi és a belőle kiinduló sugarak megvilágítják Jézust, mint az Isten Fiát.

Jézus csodáival igazolta isteni küldetését

A

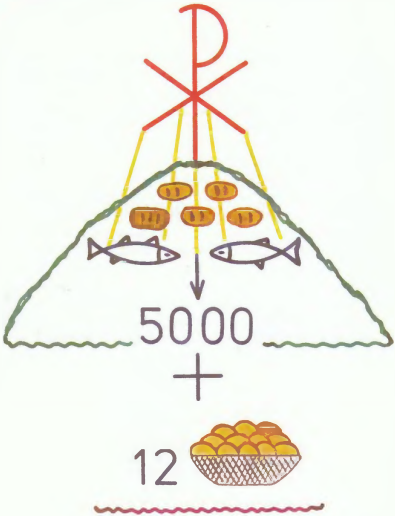

A CSODÁLATOS KENYÉRSZAPORÍTÁS

Történt egyszer, hogy Jézus késő estig tanította az embereket. Nem akarta őket éhesen elbocsátani, ezért isteni hatalmával úgy megszaporította az öt kenyeret és a két halat, ami rendelkezésükre állt, hogy többezer ember jóllakott. A megmaradt morzsából még tizenkét kosarat töltöttek meg.

Ez a csoda azért jelentős, mert ezzel kapcsolatban ígérte meg Jézus az Oltáriszentséget, saját testének kenyerét. Többek közt ezt mondotta: „Én vagyok a mennyből alászállt élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él" (Jn 6, 51).

Erre az eseményre emlékeztet könnyen érthető ábránk.

Jézus a kenyérszaporítás alkalmával ígérte meg az Oltáriszentséget.

A

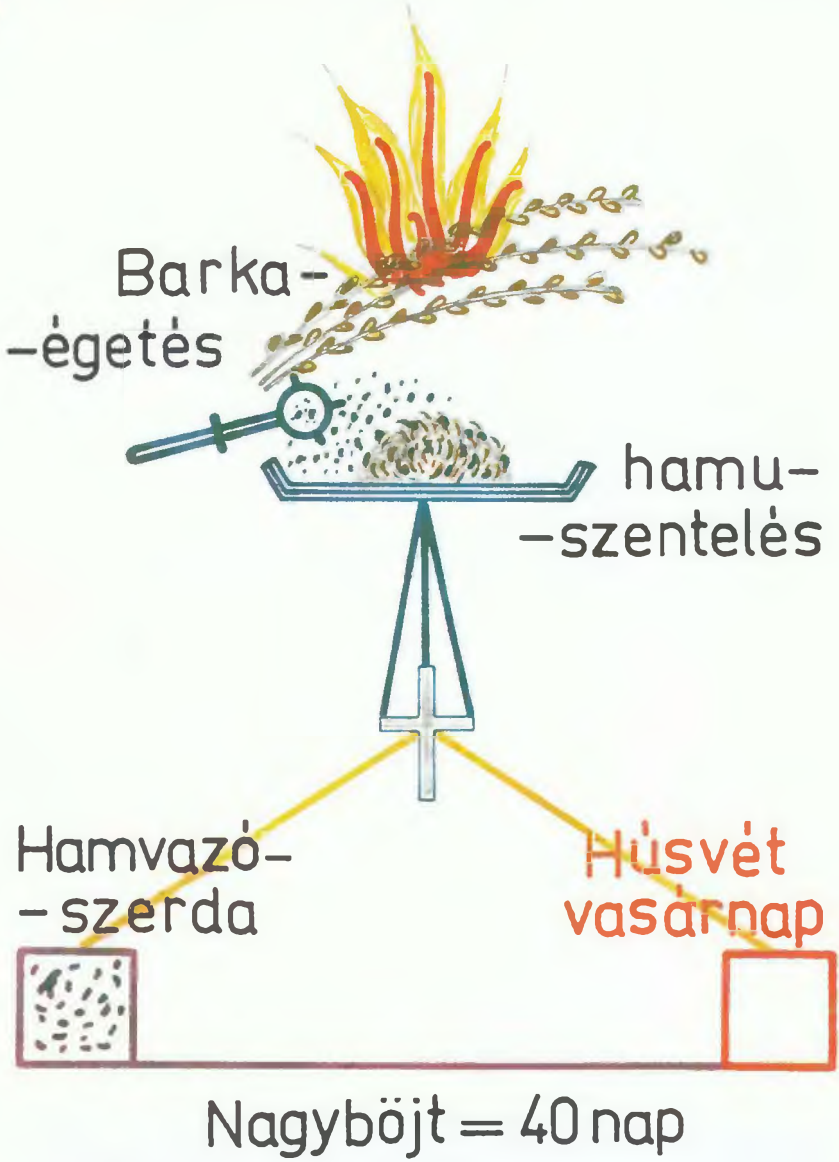
Barka-
-égetés
hamu-
-szentelés
Hamvazó-
-szerda
Húsvét
vasárnap
Nagyböjt = 40 nap

A NAGYBÖJT

Húsvét előtt egy héttel virágvasárnap Jézus ünnepélyesen bevonult Jeruzsálembe. Az emberek pálmaágakkal köszöntötték. Ezt tesszük mi is, de a drága pálmaág helyett barkákat szentelünk és ezzel tartunk körmenetet.

A megszentelt barkák egy részét eltesszük és aztán hamuvá égetjük. Ezt a hamut szenteljük meg nagyböjt kezdetén hamvazószerdán. Ezzel jelöli meg egyházunk a hívek homlokát, miközben a pap ezeket mondja: Emlékezz ember, hogy por vagy és porrá leszel! Így figyelmeztet halhatatlan lelkünk és isteni életünk értékére.

A nagyböjti szent idő negyven napig tart, Jézus negyvennapos böjtölése emlékére. Így készülünk húsvét ünnepére. Ezt a hamvazási szertartást szemlélteti rajzunk.

Mi hasznára van az embernek, ha az egész világot megszerzi is, de lelke kárát vallja?" (Mt 16, 26)

A

UTOLSÓ VACSORA

EZT
CSELEKEDJÉTEK
EMLÉKEZETEMRE!

AZ UTOLSÓ VACSORA

A

Jézus tudta, hogy ellenségei életére törnek. Előre látta a rá váró szenvedéseket és a kereszthalált. Mindezt elkerülhette volna, de önként vállalta az emberek iránti szeretetből.

Húsvét ünnepére Jeruzsálembe érkezett és apostolai társaságában fogyasztotta el az ilyenkor szokásos húsvéti vacsorát. Ennek során kezébe vette a kenyeret, áldást mondott, megtörte, majd tanítványainak adta ezekkel a szavakkal:

Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan, mert ez az én testem, mely értetek adatik!

Ugyanígy kezébe vette a szőlőtő borával telt kelyhet, majd hálát adva odaadta tanítványainak és így szólt:

Vegyétek és igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem kelyhe, az új és örök szövetségé, mely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.

Igaz, az apostolok semmi külső változást nem tapasztaltak a kenyéren és a boron, de elhitték, amit Jézus mondott, mert Isten Fiának vallották.

Ezt az eseményt állítja elénk rajzunkon az asztal, rajta a kenyér és a bor, középen a Jézust jelző monogram.

Jézus az Utolsó Vacsorán testét és vérét adta nekünk eledelül a kenyér és bor színe alatt.

A

INRI

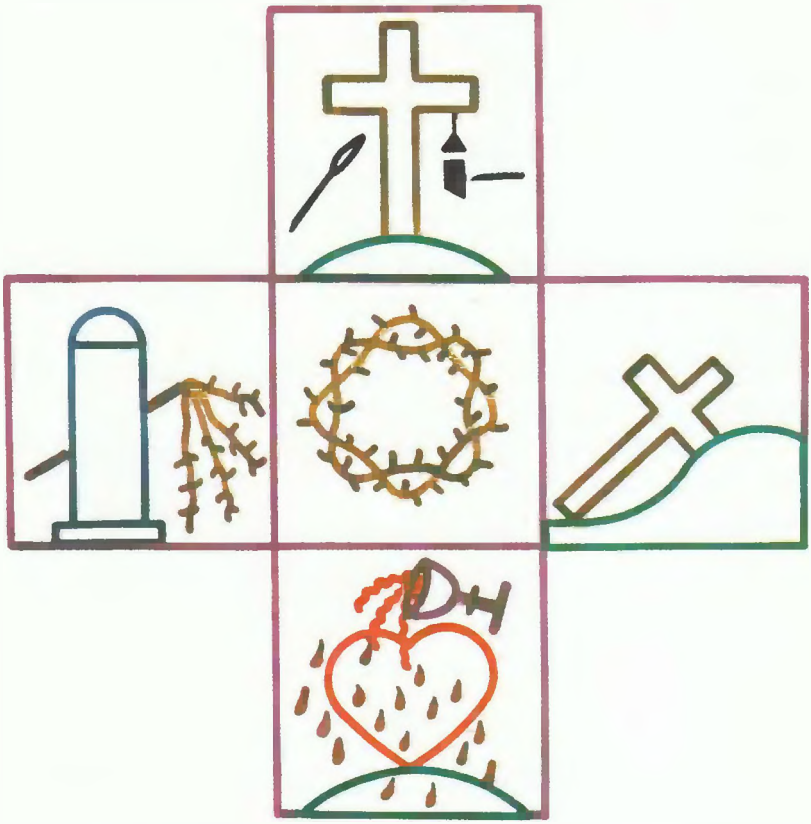

JÉZUS SZENVEDÉSE

JÉZUS SZENVEDÉSE

Az Utolsó Vacsorán Jézus kijelentette: „Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért" (Jn 15, 13). Ezt azonban nemcsak mondta, hanem meg is tette. Szeretetből vállalta a kínzásokat és a kereszthalált.

Az öt kockából álló kereszt röviden összefoglalja Jézus szenvedéseit, a fájdalmas szentolvasó titkait. Az Olajfák hegyén vért izzadott és elfogadta a szenvedést jelentő kelyhet. Pilátus megostoroztatta, a gúnyolódó katonák tövissel koronázták, majd vállára vette a nehéz keresztet. Erre feszítették föl, s ezen halt meg nagypénteken a Golgota hegyén.

Jézus nagypénteken meghalt értünk a keresztfán, hogy megmutassa szeretetét, s megváltson minket.

A

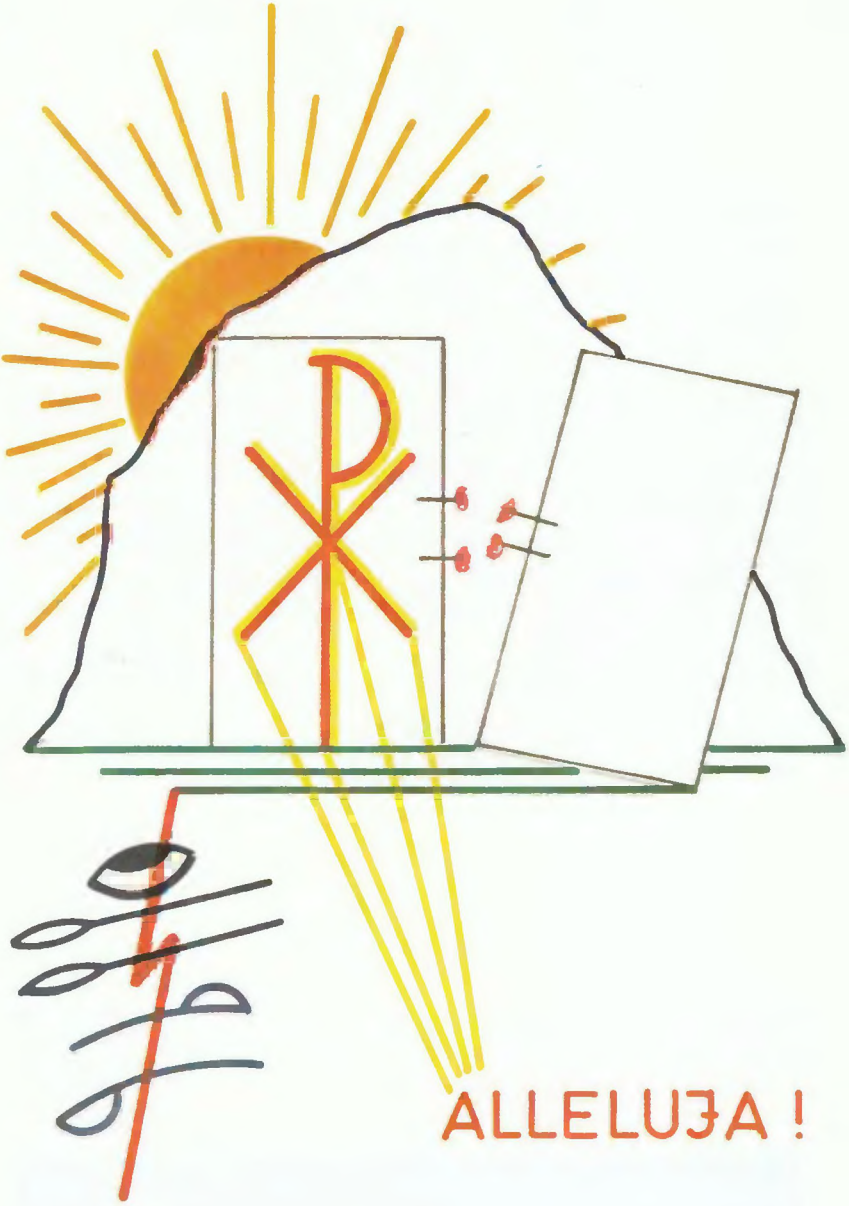

JÉZUS FÖLTÁMADT

Miután Jézus meghalt a kereszten, egyik tisztelője elkérte Pilátustól a holttestét és egy sziklába vájt, új sírban eltemették. A nagytanács lepecsételtette a sírt és katonák őrizték.

Mindezzel mégsem tudták megakadályozni Jézus föltámadását. Húsvét hajnalán megdicsőült testtel kilépett sírjából, majd fölkereste apostolait és megmutatta nekik sebeit. Utána még többeknek megjelent és így bizonyította, hogy valóban feltámadt.

A sziklasírból feltámadó Jézust nem láthatták a katonák, de a nagy fényességet igen. Ezt jelzi az áthúzott szem. Karddal és lándzsával, az erőszak eszközeivel senki sem gátolhatta meg Jézus föltámadását.

Húsvétvasárnap hajnalán Jézus megdicsőült testtel föltámadott.

A

APOSTOLOK

JÉZUS HAZATÉR

Az Úr Jézus előre megmondotta halálát és feltámadását. Arra is figyelmeztette apostolait, hogy nem sokkal utána visszatér az Atyához, igazi otthonába.

Nagyon sok ember szeret utazni. A legszebb út mindig a hazavezető út. A közmondás is azt tartja: mindenütt jó, de a legjobb otthon. Jézus igazi otthona nem Názáretben volt, hanem a Szentháromság közösségében. Föltámadása után az Olajfák-hegyéről ide tért vissza. Megdicsőült testét magához vonzotta a boldog örökkévalóság.

Szomorkodó apostolait azzal vigasztalta, hogy távozása nem végleges. A világ végén újra eljön és újjáteremti a világot. Hogy ez mikor történik, azt senki sem tudja, csak egyedül a mennyei Atya.

Rajzunk az Olajfák-hegyét ábrázolja, a mennybe emelkedő Jézus monogramját, aki eltűnik az apostolok szeme elől. A kérdőjeles nyíl szemlélteti visszatérésének bizonytalan óráját.

Jézus föltámadása után visszatért a mennyei dicsőségbe.
Jézus a világ végén jön el ismét.

B

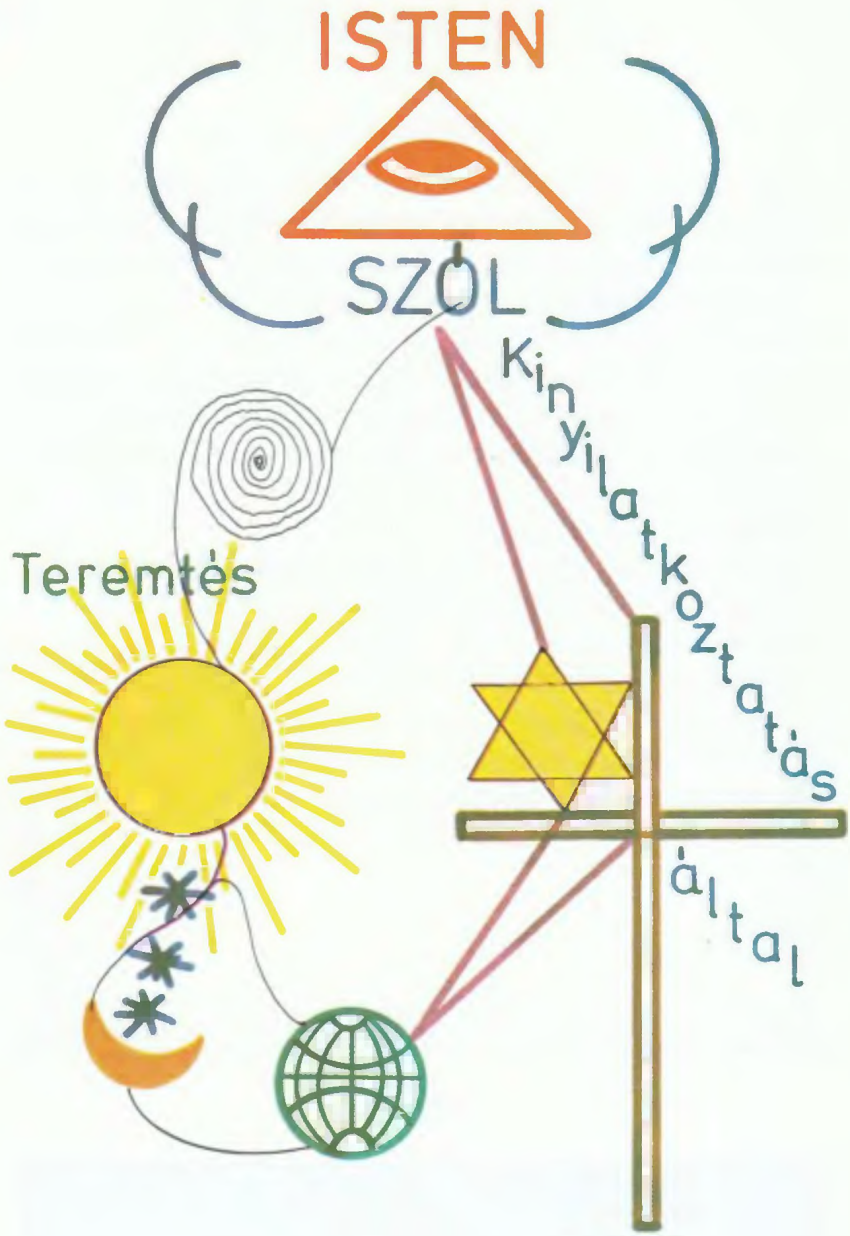

SZÓL AZ ISTEN

Isten szereti teremtményeit, különösen az embereket. Ezt bizonyítja azáltal is, hogy szólt és szól hozzánk. Azért ajándékozott meg értelmes természettel, hogy megértsük üzenetét és válaszoljunk rá.

„LEGYEN!" szavával megteremtette a világmindenséget, ezzel hirdette meg először létét és szeretetét. A gondolkodó ember fölismeri a világ ajándékjellegét. Ebből következtet a nagy Ajándékozóra.

A világ jó, de nem tökéletes. Ezért beszél a Szentírás is új égről és új földről. Mi emberek sok rosszat látunk a világban. Természeti csapások, betegség, halál, emberi gonoszság. Sokan ezek láttán kételkednek Isten jóságában.

Hogy ezt a kételyünket eloszlassa, Isten a teremtés mellett szólt hozzánk a kinyilatkoztatásban is. Legfőképpen Jézus küldetésével bizonyította szeretetét. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda" (Jn 3, 16). Általa hívott meg minden embert az örök életre.

Rajzunkon az égitestek jelzik Isten megszólalását a teremtés által. A hatágú csillag az Ószövetségi kinyilatkoztatás, a kereszt az Újszövetségi szeretetüzenet jelképe.

Isten a teremtés és a kinyilatkoztatás által szól az emberekhez.
Isten legfontosabb üzenete, hogy örök életre hívja az embert.

B

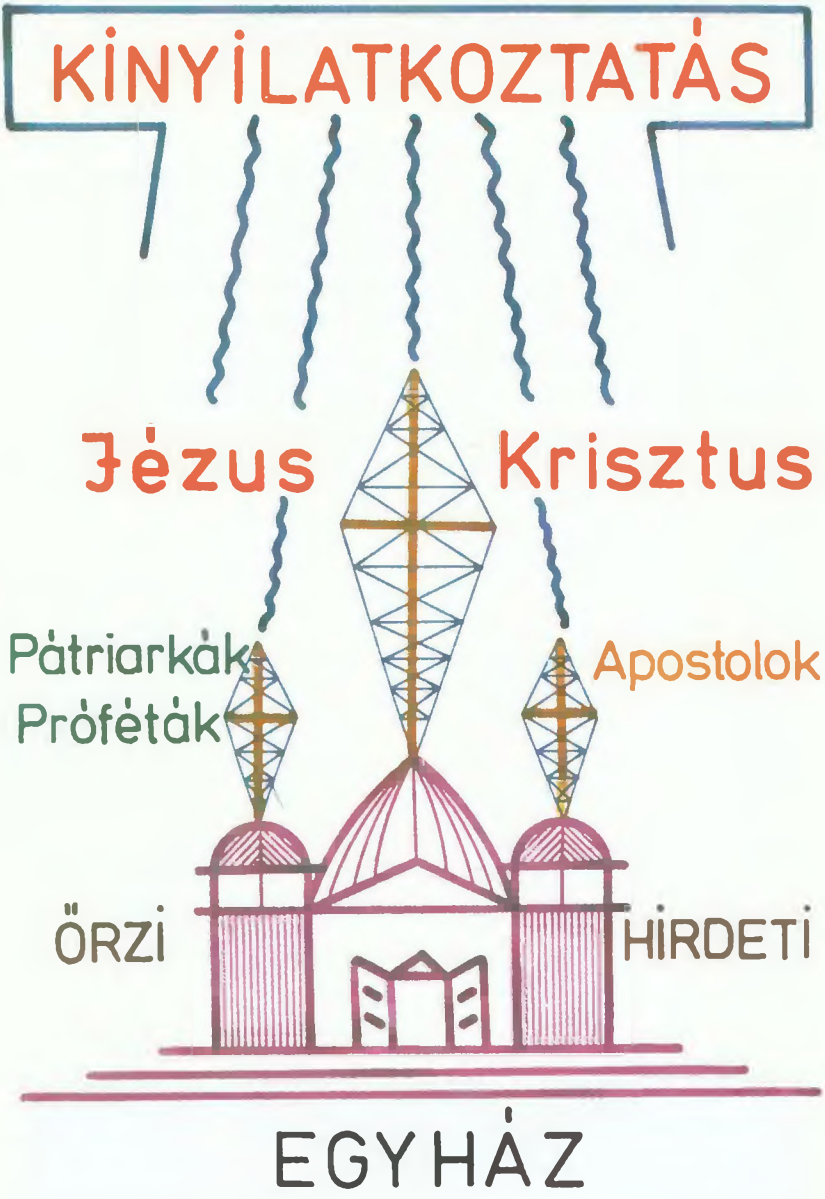
KINYILATKOZTATÁS
Jézus Krisztus
Pátriarkák
Próféták
Apostolok
ŐRZI
HIRDETI
EGYHÁZ

HOGYAN SZÓL AZ ISTEN?

Embertársainkkal többféleképpen közölhetjük gondolatainkat és érzéseinket. Legegyszerűbb módja természetesen a beszéd és az írás. Ám mozdulatainkkal, tekintetünkkel is sok mindent kifejezhetünk. Például megöleljük azt, akit szeretünk.

Isten is különféle módon szól az emberekhez. Az ószövetségi Izraelben kiválasztott egyeseket és általuk közölte üzenetét a néppel. Sugallatokkal, látomásokkal, álmokkal, jelképes cselekedetekkel és gondolatok ébresztésével szólt a pátriárkákhoz és a prófétákhoz. Komoly tanítást adott a választott nép történetével is.

Ezt a kinyilatkoztatást, így nevezzük az Isten üzenetét, Jézus Krisztusban folytatta és tette tökéletessé. „Azelőtt Isten a próféták útján több alkalommal és többféle módon szólt őseinkhez. Ebben a végső korszakban a Fia által beszélt hozzánk" (Zsid 1, 1–2). Ezt az üzenetet hirdették az apostolok, ezt hirdeti a világ végéig a kinyilatkoztatás őrzője: az egyház.

Az egyházat jelképező templomon antennákat látunk, amelyek felfogják és közvetítik az isteni üzenetet. Középen a legnagyobb Jézust jelzi, a kisebbek a prófétákat és az apostolokat.

Az Ószövetségben Isten a pátriárkák és a próféták által szólt választott népéhez. Az Újszövetségben Jézus Krisztus és az apostolok által szólt Isten az egész emberiséghez.

B

A "termékeny félhold:"
a kinyilatkoztatás helye, ideje

Kr. e. 2000-től Krisztusig

A KINYILATKOZTATÁS HELYE

Arra a kérdésre, hogy hol hangzott el Isten Ó- és Újszövetségi kinyilatkoztatása, röviden ezt válaszolhatjuk: a termékeny félhold vidékén. Így nevezzük azt a félholdba foglalható földrészt, amely a perzsa-öböltől a Vörös-tengerig terjed.

Körülbelül Krisztus születése előtt kétezer évvel Úr városában élt Ábrahám, akivel Isten megkezdte a párbeszédét. Felszólította: „Vonulj ki földedről, rokonságod köréből és atyád házából arra a földre, amelyet majd mutatok neked... Nagy néppé teszlek" (Ter 12, 1–2).

A későbbi idők során Jákob pátriárka családjával együtt Egyiptomba költözött. Itt Mózes kapott megbízást és kinyilatkoztatást Istentől, hogy népét Kánaán földjére vezesse. A Sinai hegy tövében kötött szövetséget Isten az izraelitákkal. Hosszú sivatagi vándorlás után vezette be őket Palesztina földjére, ahol önálló országot alapítottak.

Rajzunkon a térkép ezeket a fontosabb helyeket tünteti fel.

B

Ígéret földje
ÖRÖK ÉLET
Sinai hegy
Golgota
Manna
IHS
Eukarisztia
Felhő-
tűz-
oszlop
Szentlélek
TENGER
VÖRÖS
Keresztség
MÓZES
JÉZUS
KRISZTUS
Keresztények
IZRAEL
egyiptomi rabság
a bűn rabsága
ÓSZÖVETSÉG
ÚJSZÖVETSÉG
ISTEN NÉPE

A KÉT SZÖVETSÉG

Szent Pál apostol azt írja az Ószövetségről, hogy vezetőnk volt Krisztushoz. Amit Isten a választott népnek ígért üdvössége érdekében, azt megvalósítja az Újszövetség népével, a keresztényekkel.

Ezt szemlélteti rajzunk, amely párhuzamba állítja a két szövetség néhány jellegzetességét. Mózes vezetésével Izrael népe kiszabadult az egyiptomiak fogságából, a keresztényeket pedig a bűn rabságából szabadítja ki Jézus. A Vörös-tengeren való átkelés a keresztség előképe. A felhő- és lángoszlop vezette Izraelt a sivatagi vándorlásban. Az egyházat a Szentlélek vezérli. Az Ószövetségi népet negyven esztendőn át a manna táplálta, minket pedig Jézus teste, az Eucharisztia. Isten Izraelt Kánaán földjére vezette, ezt adta nekik földi hazául. A Golgotán kötött szeretetszövetség örök hazát biztosít számunkra.

Az Ószövetségben Izrael, az Újszövetségben a keresztények alkotják Isten népét.

B

A SZENTLÉLEK MŰVEI:

JÉZUS + EGYHÁZ + SZENTÍRÁS

születése sugalmazása

A SZENTLÉLEK MŰVEI

A Szentírás elbeszélése szerint pünkösd ünnepén látható jelek kísérték a Szentlélek eljövetelét. Nem szabad azonban azt képzelnünk, hogy a szélzúgás, a tűz, a lángnyelvek vagy már a Jordán folyónál megjelent galamb azonosak a Szentlélekkel. Ezek a látható jelek csak figyelmeztették az embereket a láthatatlan Szentlélek eljövetelére.

Ha a Szentlelket nem is lehet látni, de a Neki tulajdonított műveket igen. Már az Ószövetségi Szentírás beszél az Isten Lelkéről, aki a teremtés kezdetén a vizek fölött lebegett. Az Ő indítására szóltak a próféták és az Ő sugallatára írtak a Szentírás szerzői. Az evangélium arról is tanúskodik, hogy Mária a Szentlélek ereje által lett Jézus Krisztus édesanyja. Mikor pedig elérkezett pünkösd ünnepe, az egyház is a Szentlélek közreműködésével született.

A Szentlélek látható művei közül rajzunk Jézus születését, az egyház születését és a Szentírás sugalmazását szemlélteti.

A Szentlélek legfontosabb művei: Jézus és az egyház születése, a Szentírás sugalmazása.

B

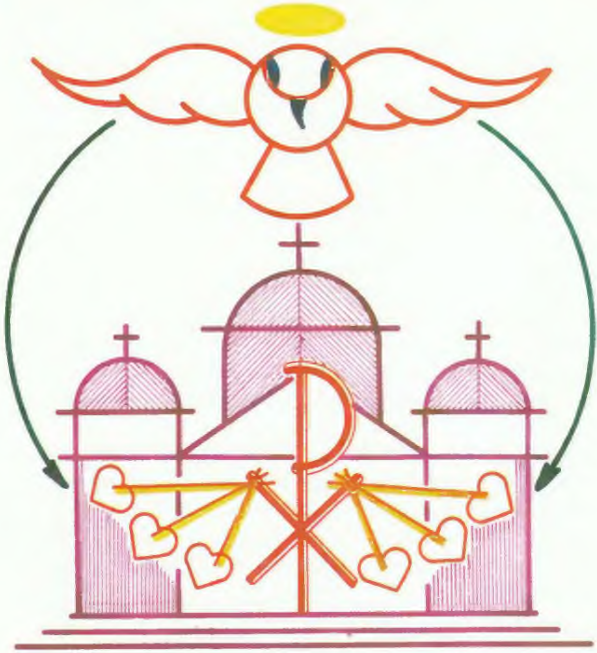

ISTEN NÉPE
EGYHÁZ

AZ EGYHÁZ SZÜLETÉSE

Az Úr Jézus körülbelül harminchárom évig tartózkodott a földön. Élete során többször emlegette közeli visszatérését az Atyához. Egy kis idő és nem láttok engem, mondotta apostolainak. Előtte azonban gondoskodott arról, hogy távozása után is folytathassa üdvözítő tevékenységét.

Ezért nyilvános működése kezdetén munkatársakat, apostolokat, tanítványokat gyűjtött maga köré. Ők alkották a később megalakuló egyház alapját. Nem ok nélkül nevezzük egyházunkat az apostolok alapzatára épült háznak.

Miután Jézus visszatért a mennyei dicsőségbe, kívánságának megfelelően az apostolok Jeruzsálemben várták a Szentlélek eljövetelét. Tudjuk az evangéliumból, hogy Jézus a Szentlélek közreműködésével Máriától kapta emberi természetét. Mivel Jézus élete az egyházban folytatódik, ennek a titokzatos testnek is a Szentlélek közreműködésével kellett megszületnie. Jézus hívei pünkösd ünnepétől egyesültek egy látható közösségben. Ezért nevezzük pünkösd ünnepét az egyház születésnapjának.

Mivel a Szentlélek leggyakoribb ábrázolása a galamb alakjával történik, őt helyezzük rajzunkon az egyházat szemléltető templom fölé, melyben összegyűjti a Krisztusban hivő embereket.

A Szentlélek az egyházban gyűjti össze Jézus követőit
Az egyház Isten népe az Újszövetségben.

B

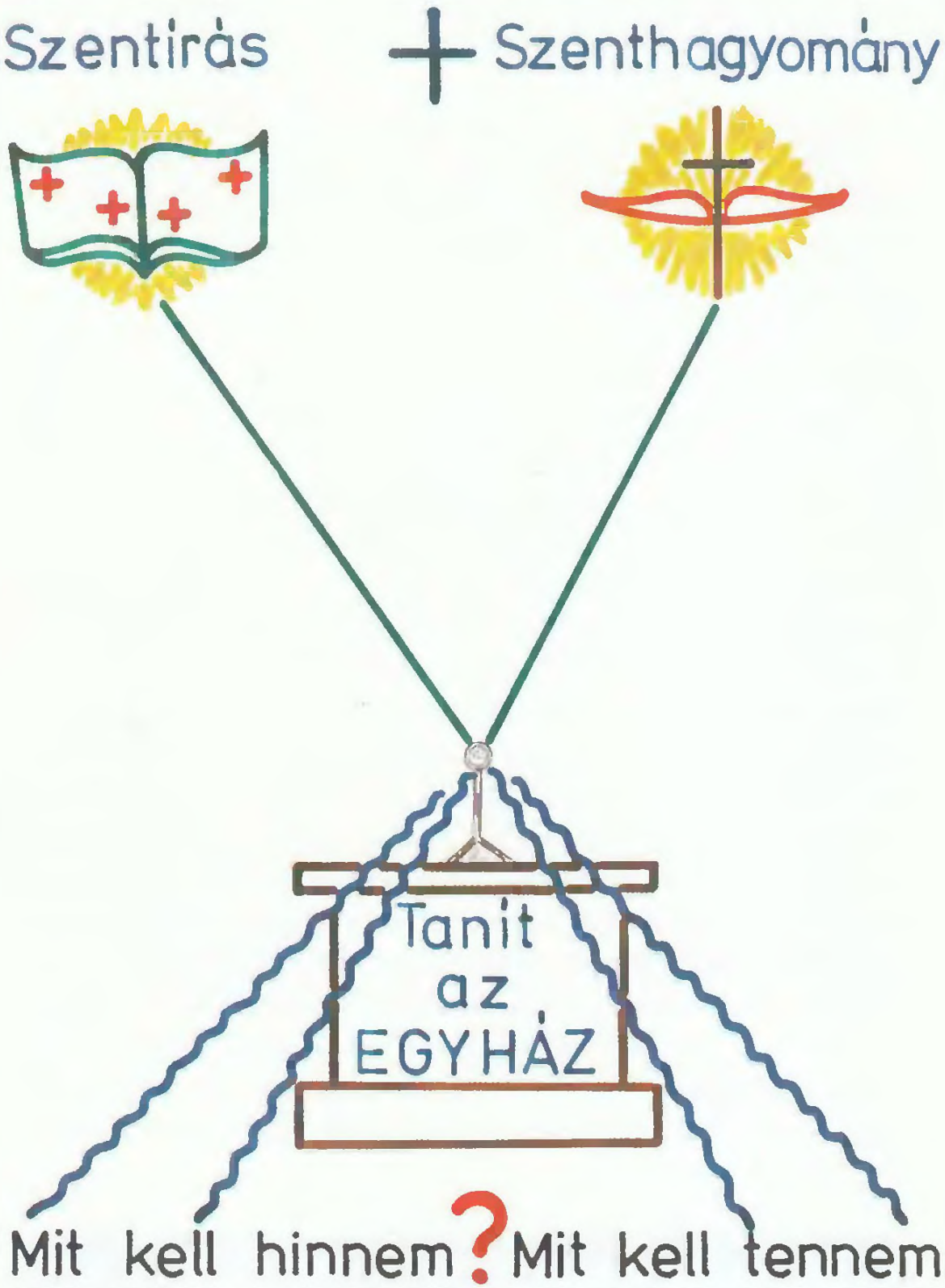
Szentirás
+
Szenthagyomány
Tanít
az
EGYHÁZ
Mit kell hinnem?
Mit kell tennem

TANÍT AZ EGYHÁZ

Isteni életünk megvalósulásának komoly feltétele Isten gondolatainak és akaratának ismerete. Vajon honnan ismerhetjük meg mindezeket? Válaszunk: az egyház tanításából.

Ha valaki azt kérdezi: honnan meríti egyházunk tanítását, akkor két forrásra kell utalnunk. Az egyik a Szentírás, a másik a Szenthagyomány. Az apostolok teljesítették Jézus parancsát és hirdették az evangéliumot. Később erre kiválasztott tanúk leírták igehirdetésüket. Számos jézusi tanítás azonban nem került bele a Szentírásba. Ezt is megőrizte egyházunk és ezt Szenthagyománynak nevezzük. Erre utal Szent János apostol: „Jézus még sok egyebet is tett. Ha azonban valaki mind le akarná írni, annyi könyvet kellene írnia, hogy nem tudná az egész világ sem befogadni" (Jn 21, 25).

Rajzunkon az egyház tanítóhivatalát jelzi a szószék a mikrofonnal. A hanghullámok, a tanítás két forrásából erednek. A Szentírást jelzi a könyv, a Szenthagyományt a kereszttel megjelölt száj.

Az egyház a Szentírásból és a Szenthagyományból meríti tanítását.

B

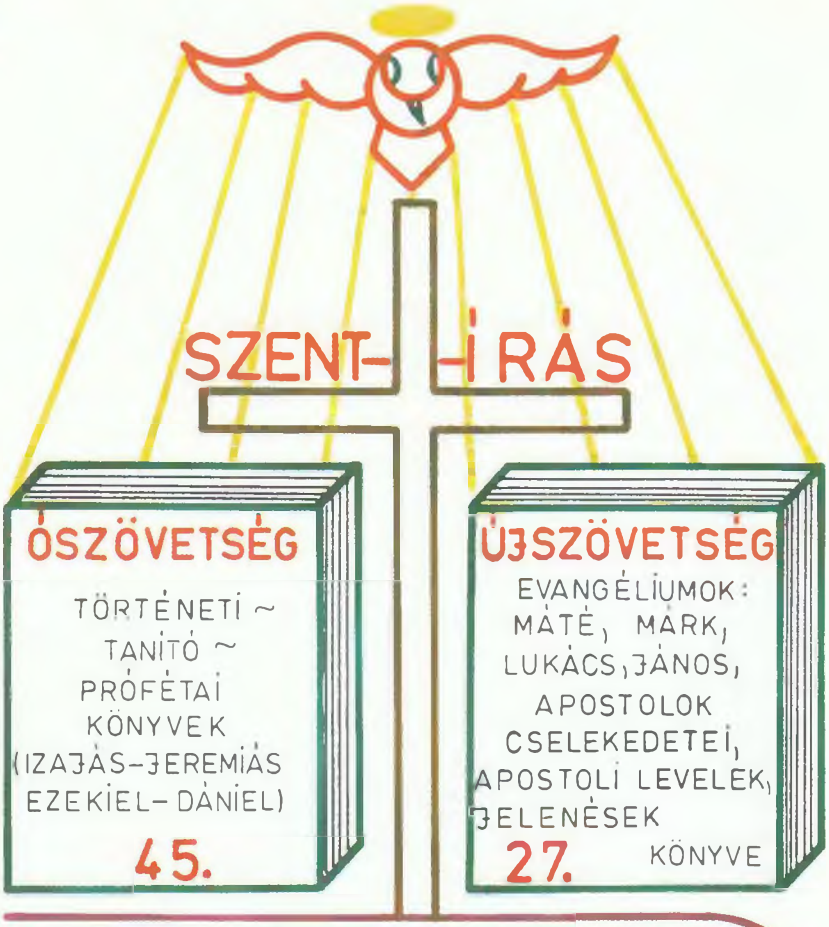

AZ EGYHÁZ SZENT KÖNYVEI:

A SZENTÍRÁSRÓL

Amikor Isten üzenete elhangzott, a Palesztinával szomszédos népek ismerték már az írást. Tőlük tanulták meg az izraeliták és így lehetővé vált az isteni üzenet írásos rögzítése.

Kik írták le a kinyilatkoztatást? Azok a személyek, akiket Isten erre kiválasztott. Ezeket a szent írókat a Szentlélek irányította és óvta a tévedéstől.

Az Ószövetségi Szentírás 45 könyve kb. hatszáz év alatt keletkezett. Az ókori irodalom különféle műfajaiban írták őket. Vannak közöttük történeti (21), tanító (7), és prófétai könyvek (17). Ezeket héber nyelven írták.

Amit Jézus tanított és cselekedett, az apostolok prédikáltak és írtak, tartalmazza az Újszövetségi Szentírás. Első helyen kell említenünk a négy szerző által szerkesztett evangéliumokat (Máté, Márk, Lukács, János). Az ősegyház életét ismerteti az Apostolok Cselekedetei. Fontos eligazítást adnak az apostoli levelek és János apostol látomásait tartalmazza a Jelenések könyve. Ezt a 27 könyvet nagyobbrészt görög nyelven írták.

Mivel Isten a kinyilatkoztatást az egyházra bízta, az egyház feladata a Szentírás tanításának megőrzése és hirdetése.

A Szentírás a Szentlélek közreműködésével (sugalmazás) írt könyvek gyűjteménye, s ezeket azért írták, hogy szentté tegyenek minket.

B

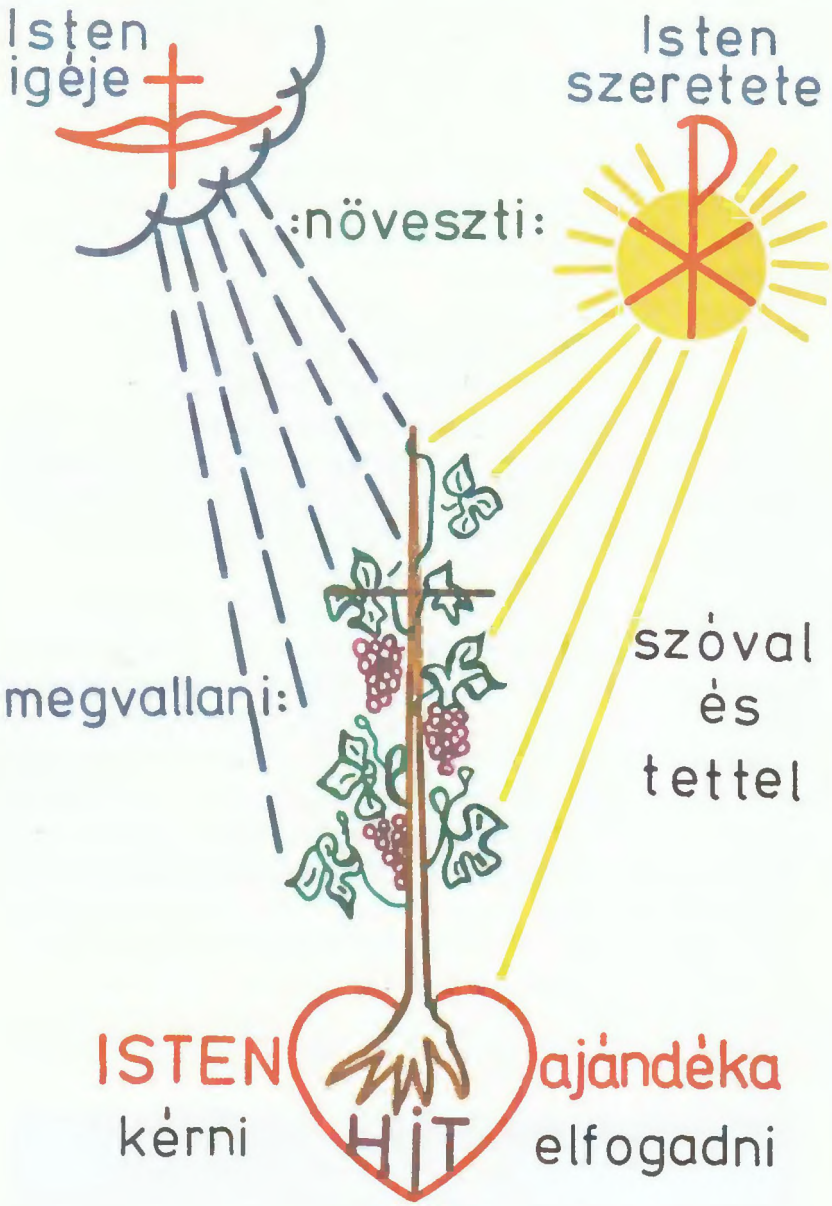
Isten igéje
Isten szeretete
:növeszti:
megvallani:
szóval és tettel
ISTEN ajándéka
kérni
HIT
elfogadni

VÁLASZOLUNK ISTENNEK: HISZÜNK

Az evangéliumban igen gyakran elhangzik Jézus dicsérő szava, amikor hivő emberekkel találkozik. Sőt, nyíltan kijelentette, hogy csak az jut Isten országába, aki hittel válaszol Isten szerető üzenetére. Vajon mit jelent hinni?

Nem könnyű erre válaszolnunk. A hit első feltétele, hogy meghallgassuk Isten üzenetét és értelmünkkel elfogadjuk. Mivel Isten gondolatait nemcsak megérteni, hanem aszerint élni is kell, ezért akaratunkat is segítségül hívjuk. A hit tehát Isten ajándéka, amit el kell fogadnunk, amit kérnünk, akarnunk kell. Nem hiába mondta Jézus: Kérjetek és adatik nektek!

Hitünk azonban nemcsak létrejöttében, hanem növekedésében is rászorul Isten kegyelmére. Isten szeretete növeszti, Isten igéje öntözi, de nekünk is együtt kell működnünk kegyelmével. Ennek egyik fontos megnyilatkozása, hogy nem szégyelljük, hanem megvalljuk hitünket. Ez történhet szóval és tettel, az adott körülményeknek megfelelően. Így leszünk olyan szőlőtőkék, amelyek az örök életre hoznak gyümölcsöt.

Ezt szemlélteti a kereszttel karózott szőlőtő.

Isten szerető üzenetére hittel kell válaszolnunk. Hinni annyit jelent, mint elfogadni Isten üzenetét és szerinte élni.

B

A KERESZTÉNY REMÉNY

Mikor egy gyermek megszületik, szülei nagy reményeket fűznek hozzá. Hosszú és boldog életet kívánnak neki. Mikor egy fiatal pár az oltár előtt házasságot köt, ezt abban a reményben teszi, hogy boldoggá teszik egymást. Remélni tehát annyit jelent, mint bízni valami jó elnyerésében.

A keresztségben újjászületünk vízből és Szentlélekből, mennyei Atyánk gyermekévé fogad minket. Keresztelési ajándékul szívünkbe önti szeretetét, részesít isteni életében, kegyelmében. Ehhez csatlakozik az az ígérete, hogy elvezet minket az örök boldogságra. Mivel ismeri gyarlóságainkat, megígérte a bűnbocsánatot. Isten igen fontosnak tartja földi életünket, ahol kamatoztathatjuk a Tőle kapott talentumainkat, képességeinket. Ezért megígéri és megadja azokat az anyagi és szellemi javakat, amelyek nélkülözhetetlenek emberi életünkhöz. Ilyenek: az étel, ital, ruházat, lakás stb . . .

Rajzunkon a horgony jelzi a reményt és a négy nyil a remény legfontosabb tárgyai felé mutat.

A keresztény remény tárgya: bűneink bocsánata, Isten kegyelme és az örök élet, valamint a földi javak.

B

TE PÉTER VAGY

RÓMA PÜSPÖKE

PÁPA

263.

II. JÁNOS PÁL

?

AZ EGYHÁZ FŐPÁSZTORA

A Szentlélek nemcsak eljött, de itt is maradt az egyház közösségében. Ezért is nevezzük az egyház lelkének, aki láthatatlan irányítója Isten népének.

Mindez természetesen nem történik emberi közreműködés nélkül. Az Úr Jézus is munkatársakat, apostolokat gyűjtött maga köré. Közülük az első helyre állította Szent Pétert, amikor kijelentette: „Péter, vagy erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui nem vesznek erőt rajta" (Mt 16, 18). Így lett Péter apostol Jézus akaratából az egyház látható feje, legfőbb pásztora.

Az egyház történetéből azt is tudjuk, hogy Ő lett Róma városának első püspöke. Egy ősi keresztény felirat hirdeti: Péter sohasem hal meg. Ezt úgy kell értenünk, hogy Péter tovább folytatja főpásztori szolgálatát Róma mindenkori püspökeiben, a pápákban.

Ezt szemlélteti rajzunkon a Krisztustól kapott péteri hatalom, amelynek jelképe a „mennyország kulcsa". Alatta Róma városának jele, ennek egyik szelete a Vatikán, ahol a pápa lakik. A szám jelzi a pápák számát és mellette a jelenlegi pápa neve.

Az egyház legfőbb pásztora: Szent Péter utódai, Róma püspöke, a pápa.

B

PÁPA

AZ EGYHÁZ SZERVEZETE

Az Úr Jézus Szent Pétert helyezte az apostolok élére, őt tette az egyház legfőbb pásztorává: „Legeltesd bárányaimat!" (Jn 21, 15). Ugyancsak pásztori szolgálattal bízta meg a többi apostolt is. Mivel az apostolok halandó emberek voltak, gondoskodniuk kellett utódokról. Ezért kézrátétellel átadták hatalmukat az arra alkalmas férfiaknak. Őket nevezzük püspököknek. Jelenleg is az ő feladatuk az egyházmegyék kormányzása.

Az egyházmegyékben sok hivő lelki gondozásáról kell gondoskodni. Ezért a püspököknek is munkatársakra van szükségük. Ezek az áldozópapok, akik mint plébánosok vagy káplánok szolgálják az egyházközösséget.

Tévedés lenne azt gondolni, hogy az egyház csupán a püspökök és papok társasága. A küldetésben (tanúságtétel), ha különböző mértékben is, minden keresztény hivő részesül a keresztség és bérmálás révén. Nekik is részt kell venniök Isten földi országának építésében.

Rajzunk az egyház szervezeti fölépítését szemlélteti a fenti gondolatok alapján.

Az egyházmegyéket az apostolok utódai, a püspökök kormányozzák. (Segítségükre vannak az áldozópapok.)
Az egyházközségeket a plébánosok irányítják.

B

AZ EGYHÁZ ISMERTETŐJEGYEI:

AZ EGYHÁZ ISMERTETŐJEGYEI

Midőn a Hiszekegyben megvalljuk hitünket, többek közt ezt imádkozzuk: Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli anyaszentegyházban. Ezzel a négy jelzővel határozzuk meg, miről lehet felismerni Isten igaz egyházát.

Magyar nyelvünk Jézus óhaját, hogy hívei egyek legyenek a hitben és szeretetben, beleszőtte ebbe a szóba, hogy EGY-HÁZ. Sajnos az emberi gyarlóság következtében az egyház is több részre szakadt. A katolikus egyház az, amely ezt az egységet teljesen megőrizte.

Az egyházat szentnek is nevezzük. Nem azért, mintha tagjai tökéletesek lennének. Azért nevezzük szentnek az egyházat, mert alapítója, Jézus Krisztus és tanítása szent, és minden kegyelmi eszköze megvan ahhoz, hogy tagjait megtisztítsa a bűntől és szentekké tegye.

Jézus megparancsolta apostolainak, hogy tegyenek tanítványává minden embert. Ebből következik, hogy az egyház katolikus, azaz mindenkinek való.

Jézus az egyház vezetését apostolaira bízta. Az ő szolgálatuk folytatódik az egyházban és ezért nevezzük apostolinak.

Rajzukon az egyházat jelző templomot négy háromszög övezi, a négy ismertetőjeggyel.

Isten igaz egyháza arról ismerhető fel,
hogy egységes, szent, katolikus és apostoli.

B

AZ EGYHÁZ ÉDESANYJA

Jézus életében fontos szerepet töltött be édesanyja Mária. Általa kapta emberségét, ő szolgálta nagy szeretettel Názáretben. Ott állt keresztje alatt is, ahol a hálás Fiú édesanyját Szent Jánosra bízta. Íme, a te anyád! – mondotta utolsó szavaival.

Érthető tehát, ha Máriát az apostolok között látjuk pünkösd ünnepén, midőn eljött a Szentlélek. Mária nemcsak legkiválóbb tagja az egyháznak, hanem édesanyja is. Anyai szeretetébe fogadja mindazokat, akik Isten népéhez csatlakoznak.

Hitünk tanítása szerint Isten Máriát azzal is megtisztelte, hogy élete végén testestől-lelkestől fölvitte a mennyei dicsőségbe. Mária ott sem szűnt meg édesanyánk lenni. Jézus örül, ha édesanyja közbenjárását kérjük.

Ezt szemlélteti rajzunk. Krisztus a nap, tőle kapja fényét Mária, akinek jelképe éppen ezért a hold. Anyai szeretettel virraszt egyházunk fölött.

Az egyház édesanyja a boldogságos Szüz Mária.

B

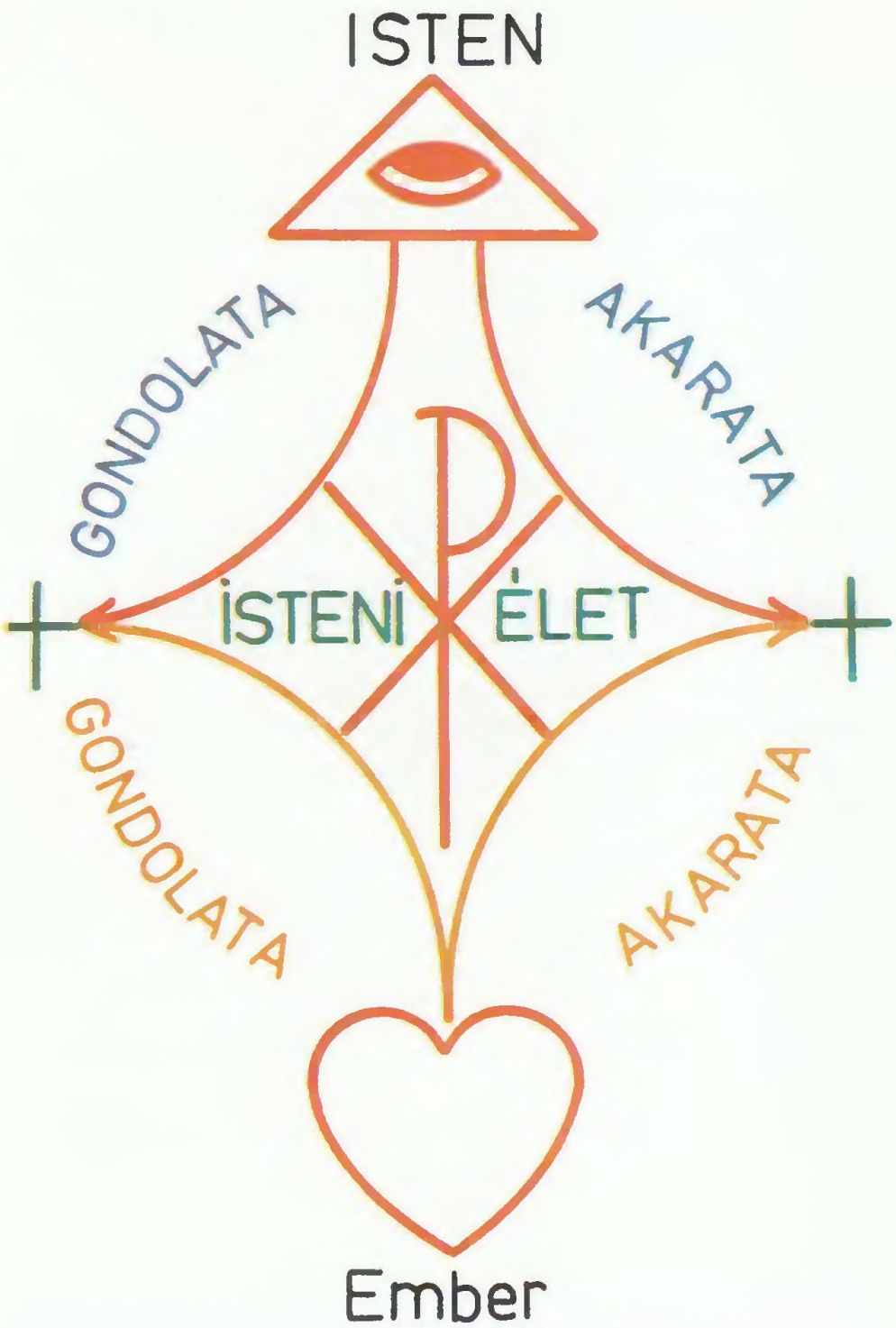
ISTEN
GONDOLATA
AKARATA
İSTENİ
ÉLET
GONDOLATA
AKARATA
Ember

ISTENI ÉLETÜNK

A hivő keresztények úgy tekintenek egyházukra, mint anyára. Magyar nyelvünk szépen kifejezi ezt ezzel a szóval: anyaszentegyház. Ha az egyház anya, akkor joggal kérdezhetjük: miféle életet kapunk tőle?

Minden teremtménynek megvan a sajátos természete, és ennek megfelelően cselekszik. A nap világít, a föld hátán növények teremnek és állatok töltik be. Az embernek is megvan a saját természete. Akkor élünk ennek megfelelően emberhez méltó életet, ha gondolkozunk és használjuk szabad akaratunkat.

Isten azonban minket embereket annyira szeret, hogy emberi életünket az isteni élettel akarja gazdagítani. Úgy gondolkozzunk, mint Isten kívánja és azt akarjuk, amit az Isten is akar. Mivel ehhez emberi természetünk önmagában nem elegendő, ezért megajándékoz minket kegyelmével, ami részesedés az isteni természetben.

Ezt a természetfölötti ajándékot szemlélteti rajzunk. Isten gondolata és akarata főként Jézus által lett ismertté előttünk. A háromszögből kiinduló két nyílív jelzi Isten akaratát és gondolatát és ezzel simul egybe a miénk. Így valósul meg isteni életünk.

Egyházunktól, mint Anyánktól isteni életet kapunk. A bennünk rejlő isteni életet kegyelemnek nevezzük.

B

AZ EGYHÁZ SZENTSÉGEI

Istent soha senki sem látta, mivel szellemi lény. Mikor azonban Jézus Krisztusban megtestesült a Fiúisten, bizonyos értelemben Isten is látható lett számunkra. Ezért mondhatta Jézus apostolainak: „Aki engem lát, látja az Atyát".

Miután Jézus eltávozott közülük, minden tevékenységének, tanító és kegyelemközlő szeretetének az egyház lett folytatója. Ezt a megszentelő munkát egyházunk főleg a szentségek kiszolgáltatásával végzi. Ha az egyház Krisztus felénk nyúló keze, akkor a szentségek ennek a kéznek ujjai.

Ezt a tanítást ábrázolja a szentségekről szóló összefoglaló rajzunk. A Szentháromság az isteni élet forrása. A kereszt Krisztusa ennek a kegyelemnek kieszközlője, az egyház pedig kiosztója.

Isten kegyelmét leginkább a szentségek közvetítik számunkra.

B

látható jelek és szertartások

A HÉT SZENTSÉG

A Szentlélek által vezetett egyház hét szentség által közvetíti Krisztus követői számára az élet különböző helyzeteiben szükséges kegyelmeket.

A szentségekben három elemet különböztetünk meg: 1. A láthatatlan kegyelem. 2. Látható jel. 3. Krisztus rendelése. A látható jel Krisztus emberségére emlékeztet, amely közvetítője volt üdvözítő szeretetének. Amint Krisztusban el volt rejtve az istenség, éppen úgy rejtező valóság a szentségek által közvetített kegyelem is. Mind a hét szentség olyan „helynek" is nevezhető, ahol Istennel találkozunk.

A fedett, keresztkútszerű tartály jelzi a láthatatlan kegyelmet. Az ebből áradó „élő víz" a látható jelek közvetítésével jut a lelkünkbe. A keresztséget a kancsó, a bérmálást a pásztorbot és a kereszt, az Oltáriszentséget a kehely az ostyával, a bűnbánat szentségét a kulcs, a betegek kenetét az i-betűs olajtartó, az egyházi rendet a misekönyv és a kehely, a házasságot a kereszttel egybefogott gyűrűk jelentik.

A Szentségek látható jelek, amelyek Krisztus rendeléséből közvetítik számunkra az isteni életet.

B

A SZENTLÉLEK TEMPLOMA

A SZENTLÉLEK TEMPLOMA

Pünkösd ünnepén olyan események történtek, amelyekből nyilvánvaló lett, hogy a Szentléleknek különös szerepe van isteni életünk kialakításában. Ő értette meg az apostolokkal Jézus tanítását és ő öntött bátorságot beléjük Jézus szándékainak megvalósításához.

Erre figyelmezteti híveit Pál apostol: „Nem tudjátok, hogy testetek a bennetek lakó Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok?" (1 Kor 6, 19). Ennek köszönhetjük, hogy bennünk is megfogamzik az isteni élet és krisztusi emberekké növekedhetünk. Vigyáznunk kell, hogy bűnös életünkkel ki ne oltsuk a Lelket és közreműködjünk megszentelő munkájával.

A keresztény ember testből, lélekből és Szentlélekből áll. Ezt szemlélteti a szívben látható galamb, a bennünk lakó Szentlélek jelképe.

A bennünk lakó Szentlélek segít az isteni élet kialakításában.

B

A KERESZTSÉG FAJAI

Pünkösd ünnepén, amikor Péter apostol befejezte beszédét, hallgatói megkérdezték: mit tegyünk testvérek? Az apostol így válaszolt: keresztelkedjék meg mindegyiktek! Ennek feltétele, hogy hittel fogadjátok Jézus tanítását és elismerjétek messiási küldetését.

Mivel szükség esetén bárki keresztelhet, érdemes megtanulnunk a keresztség kiszolgáltatási módját. Miközben a keresztelendőt alámerítik a vízben, vagy leöntik fejét, ezt kell mondani a keresztelőnek: „Én megkeresztellek téged, az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében." Ezt nevezzük vízkeresztségnek.

Megtörténhet, hogy egy felnőtt ember feltett szándéka, hogy megkeresztelkedik. Ha valami ezt megakadályozza, akkor beszélünk vágy-keresztségről. Akkor is vágy-keresztségről van szó, ha valaki nem ismeri a vízkeresztséget, de keresi az igazságot és becsületesen él.

Ha pedig valaki nem nyerte még el a keresztséget, de életét áldozza hitéért, akkor az illető a vérkeresztség által lesz Isten gyermekévé.

Ezek jelképe: kancsó a vízzel (vízkeresztség), szívből kitörő lángok (vágykeresztség) és pálmaág vércseppekkel (vérkeresztség).

A víz- vágy- és vérkeresztség egyaránt megadja az isteni életet.

B

Növekedés hitben és szeretetben

A BÉRMÁLÁS SZENTSÉGE

Keresztény hitünk tanítása szerint a keresztségben újjászületünk vízből és Szentlélekből. Ezáltal leszünk Isten fogadott gyermekei, az örök élet várományosai.

Istengyermeki életünk csak addig egészséges, amíg növekszik. Ezt a növekedést biztosítja az imádság, Isten igéjének hallgatása és a szentáldozás. Felnőtté válásunkban a legnagyobb segítséget a bérmálás szentségében kapjuk. Ebben a szentségben a keresztség óta bennünk lakó Szentlélek újabb kegyelmi ajándékokkal gazdagítja életünket. Megerősít hitünkben és szeretetünkben, sőt magát a Szentlelket kapjuk a bérmálásban.

Ez a növekedés új kötelességeket is jelent a keresztény ember számára. Méltán nevezzük a bérmálást a küldetés szentségének. Isten elvárja nagykorúvá növekedő gyermekeitől, hogy a keresztény hit világosságával és a szeretet melegével megajándékozzák embertársaikat, vagyis tanúságot tegyenek Jézusról.

Ezt a növekedést jelzi a három különböző nagyságú szív és a növekvő kereszt. Három ága jelzi a mindenkit magához ölelő hitet és szeretetet.

A bérmálás szentségében a Szentlélek megerősít keresztény hitünkben és szeretetünkben.

B

Pünkösd

Bérmálás:

A MI PÜNKÖSDÜNK

Az apostolok magatartását pünkösd ünnepén döntően megváltoztatta a Szentlélek eljövetele. Rendkívüli jelenségek: szélzúgás, lángnyelvek, nyelvcsoda jelezték láthatatlan jelenlétét. Igaz, a mi bérmálásunk alkalmával ilyen jelek nem történnek. Mi a püspök atyát látjuk és a krizmával homlokunkra rajzolt keresztet érzékeljük.

Ám a Szentlélek kegyelme betölti a mi szívünket is. A bérmáló püspök ezt mondja: „Vedd a Szentlélek ajándékának jelét!" Ha az ekkor kapott kegyelmet elfogadjuk és együttműködünk vele, fokozatosan átváltoztatja a mi életünket is. Ezért nevezzük a bérmálkozást a mi pünkösdünknek.

Ezt szemlélteti az első pünkösd és a bérmálás azonosságát ábrázoló rajzunk.

A püspök atya a bérmálás alkalmával szent krizmával keresztet rajzol homlokunkra és imádkozik értünk.
A bérmaszülö kötelessége segíteni bérmagyermekét Krisztus követésében.

B

APOSTOL=PÜSPÖK

püspöksüveg

gyürü

mellkereszt

pásztorbot

A SZENTLÉLEK KÖVETE: A PÜSPÖK

A Szentlélek pünkösdi eljövetele után az apostolok és a tanítványok szétszéledtek az országban. Egy Fülöp nevű diakónus Szamariában hirdette Jézus tanítását. Lelkes prédikációjára többen megtértek és megkeresztelkedtek. Mikor pedig értesültek a Szentlélek eljöveteléről, azt kérték Fülöptől, hogy őket is bérmálja meg. Sajnos én ezt nem tehetem, válaszolta, mert erre nincs fölhatalmazásom. Elhívjuk azonban Péter és János apostolt, akik majd lehívják rátok a Szentlelket.

Egyházunk tanítása szerint az apostolok teljes hatalmát a püspökök birtokolják. Ezért jön el bérmálásra a püspök atya vagy az a pap, akit ő erre fölhatalmaz, hogy mint a Szentlélek követe megerősítsen hitünkben és szeretetünkben.

A bérmáló szogálatát liturgikus öltözéke is szemlélteti. A püspöksüveg két lapja jelzi az Ó- és Újszövetséget, amelynek a püspök atya elsőszámú hirdetője. A pásztorbot, amit csak a püspök használhat, mint az egyházmegye pásztorát állítja elénk. Mivel pedig a püspökszentelésben eljegyezte magát az egyházmegye híveivel, ezért hordja a püspökgyűrűt. A mellkereszt a püspöki szolgálat krisztusi rendelését és egyben nehézségét is jelenti.

A bérmálás szentségében a püspök vagy megbízottja közvetíti a Szentlélek ajándékait.

B

7
ÉSZ
AKARAT
BÖL-
CSESSÉG
TUDOMÁNY
ÉRTELEM
TANÁCS
LELKI-
ERŐSSÉG
JÁMBORSÁG
AZ ÚR
FÉLELME
Test
bünös világ
gonosz-
lélek

A SZENTLÉLEK AJÁNDÉKAI

A keresztség óta bennünk lakó Szentlélek mindig újabb és újabb ajándékokkal segíti keresztény életünk kibontakozását.

A Szentírás a Szentlélek sokféle ajándékai közül hetet emel ki. Négy az értelmet és három az akaratot tökéletesíti.

A Bölcsesség ajándéka megvilágosítja értelmünket, hogy helyesen tudjunk ítélni, jobban megértsük Isten gondolatait. A Tudomány ajándéka segítséget nyújt az evangélium meggyőző hirdetéséhez. Az Értelem ajándéka hitünk megvédésében segít. A Tanács ajándéka fölismerteti feladatainkat és helyes irányba tereli törekvéseinket.

A Lelki erősség akaratunkat izmosítja és elűzi szívünkből a félelmet. A Jámborság egybehangolja életvitelünket Isten törvényeivel. Az Úr félelme elfordít a bűntől és arra buzdít, hogy egyedül tőle féljünk.

Rajzunkon a csónak jelzi a bérmálkozót, a két vitorla a Szentlélek ajándékaival megerősített értelmet és akaratot. A csónak oldalán a szentségi pecsét. A sziklák a test, a világ és a gonosz lélek csábítását jelzik.

A Szentlélek különleges kegyelmi ajándékokkal segít az isteni életre:
Értelem, Tudomány, Bölcsesség, Tanács –
Lelki erősség, Jámborság, az Úr félelme.

B

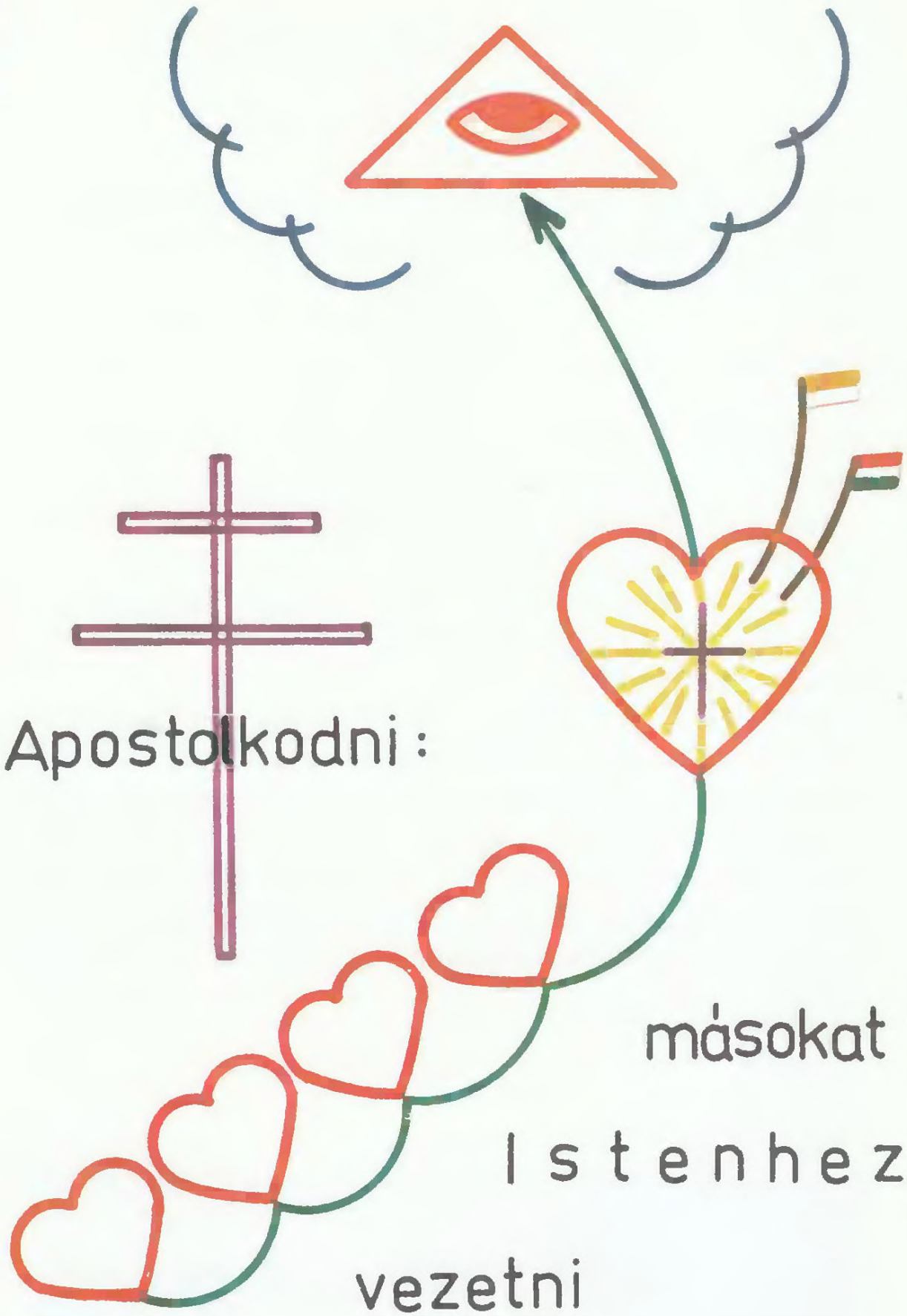

AZ APOSTOLKODÁS

Ha komoly értéknek tartjuk keresztény hitünket, nem maradhatunk közömbösek hirdetésében. Aki szereti Krisztust, írja Szent Ágoston, mindenkinek hirdeti. Az igazi felebaráti szeretet is arra kötelez, hogy hitünk kincseit megosszuk embertársainkkal. Erre az apostoli munkára különleges megbízatást és kegyelmi segítséget kapunk a bérmálás szentségében.

Kérdezhetné valaki: hogyan kell ezt csinálnunk? Megfontoltan, tapintatosan és sohasem erőszakosan. A hitre vezetés nem történhet vitatkozással. Mindig meg kell találni a megfelelő alkalmat és akkor a szeretet nyelvén kell Istenről beszélnünk.

Ezt tették az első keresztények. A pogányok rokonszenvét elsősorban azzal nyerték meg, hogy a szeretet nyelvén beszéltek velük. Ezt a nyelvet segít megtanulni nekünk is bérmálásunk után a Szentlélek. Az apostolkodás, a hitterjesztés jelképe az apostoli kettős kereszt. A megbérmált szíven két zászló látható, pápai és magyar, amely arra figyelmeztet, hogy elsősorban a saját környezetünkben, saját hazánkban kell apostoli munkára vállakoznunk.

Apostolkodni annyit tesz, mint másokat Istenhez vezetni.

B

Áldozat Istennek

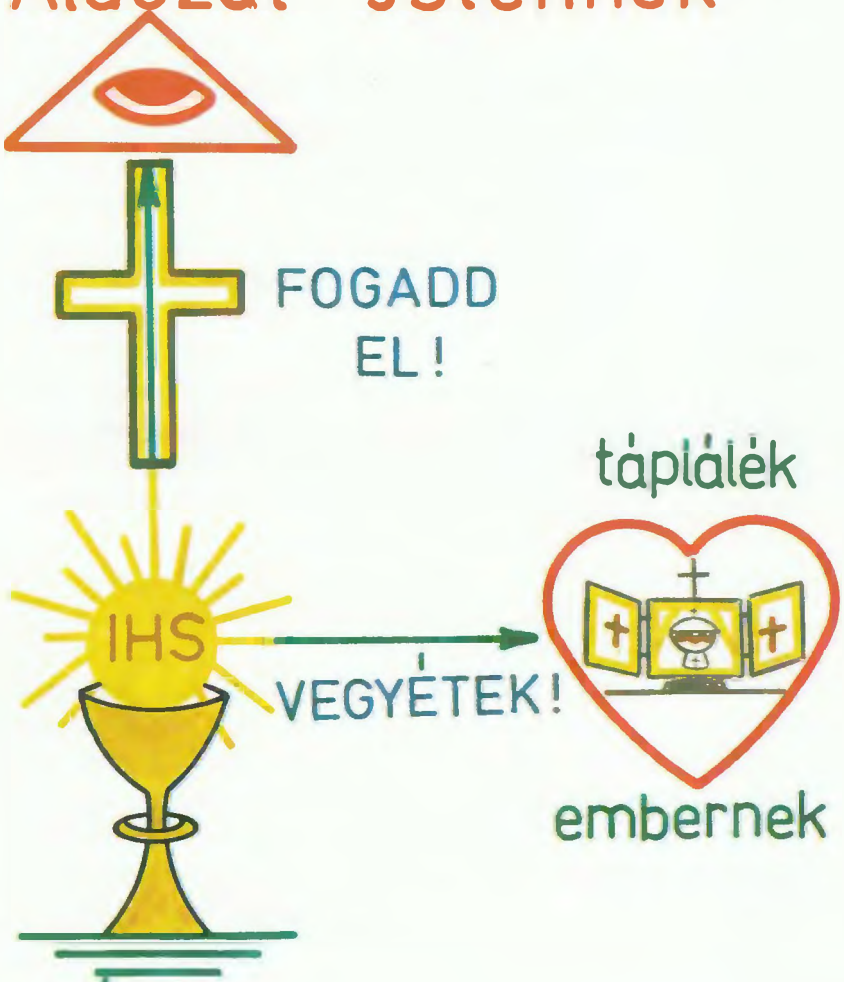

JÉZUS
az Oltáriszentségben

AZ OLTÁRISZENTSÉG

Az Utolsó Vacsorán Jézus ezekkel a szavakkal adta a kenyeret apostolainak: „Ez az én testem, amelyet értetek adok." Ugyanezt tette a kehellyel: „Ez a kehely az Újszövetség az én véremben, amelyet értetek ontok." Majd hozzátette: „Ezt cselekedjétek emlékezetemre!" (Luk 22, 19–20).

Ezzel a rendelkezésével kettős célja volt az Úr Jézusnak. Először is azt akarta, hogy a szentmisében állandóan jelenné váljék kereszten bemutatott áldozata és hirdesse az Atya és az emberek iránti szeretetét. Ugyanakkor ezáltal gondoskodott lelkünk, illetve isteni életünk táplálásáról. Ezért figyelmeztet: „Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a vérét, nem lesz élet bennetek" (Jn 6, 53).

Az idők során sokat vitatkoztak arról, miként van jelen Jézus az Oltáriszentségben? Ezt emberi ésszel nem lehet pontosan meghatározni. Hitünk szent titka, hogy Jézus valóságosan jelen van istenségével és megdicsőült emberségével. Ezért térdhajtással imádjuk.

A miséző kehely az ostyával jelzi a szentmiseáldozatot, a kereszt Jézus önfeláldozó szeretetét. A szívbe nyúló nyíl az Oltáriszentség lakoma-jellegét hangsúlyozza.

A szentmise, Krisztus értünk bemutatott áldozatának megjelenítése és lelki lakomája.

A

FÖLTÁMADT KRISZTUS
UTOLSÓ VACSORA
KERESZTÁLDOZAT
IHS
SZENTMISE

A SZENTMISE

Jézus szeret minket és nem akarja, hogy megfeledkezzünk róla. Gondoskodott tehát arról, hogy különféle módon köztünk maradjon. Azt akarja, hogy mi is keresztje tövébe állhassunk. Velünk is le akar ülni az Utolsó Vacsora asztalához. Velünk is találkozni akar, miként tanítványaival föltámadása után. Ezért mondotta halála előtt az Utolsó Vacsorán: „Ezt cselekedjétek emlékezetemre!"

A keresztények kezdet óta teljesítették Mesterük kívánságát és kenyértöréssel, azaz szentmisével ünnepelték meg a föltámadás napját. Ezáltal lép át Jézus a jelenbe, a mi időnkbe, a mi életünkbe. A szentmise tehát megjeleníti Jézus keresztáldozatát és föltámadását a világ végezetéig.

Rajzunk a Krisztus monogrammal foglalja egységbe az Utolsó Vacsora, a Keresztáldozat és a Szentmise eseményét.

A szentmisében megemlékezünk az Utolsó Vacsoráról, Jézus keresztáldozatáról és föltámadásáról.

B

A SZENTMISE RÉSZEI:

A SZENTMISE RÉSZEI

Nemcsak kenyérrel él az ember, mondotta Jézusunk, hanem minden igével, minden tanítással, ami Istentől származik. Jól megjegyezték ezt az első keresztények és a szentmise előtt buzgón olvasták, hallgatták a Szentírás üzenetét. Az ő példájukat követjük mi is, midőn figyelmesen hallgatjuk a szentleckét, az evangéliumot és az ehhez fűzött tanítást. A szentmisének ezt az első részét nevezzük az Ige liturgiájának vagy egyszerűen Tanításnak.

A szentmise másik részét az áldozat bemutatása alkotja. Ennek keretében kenyeret és bort ajánlunk fel Istennek. Ebben jelenik meg Jézus az oltáron istenségével és megdicsőült emberségével. Így teszi jelenvalóvá áldozatát és részesít szent testének kenyerében.

Rajz: a felolvasó széken elhelyezett könyv jelzi a szentmise tanító részét, a kereszttel megjelölt oltár az áldozati cselekményt.

A szentmise két főrésze: a tanítás és az áldozat. Az áldozati cselekmény részei: a fölajánlás, az átváltozás és az áldozás.

A

IHS
ELŐTT
UTÁN
ÁLDOZÁS
IHS
BÁNAT, IMA
1
ÓRA
SZENTSÉGI
BÖJT
JÉZUST
KÖSZÖNTÖM

A SZENTÁLDOZÁSRÓL

Az Úr Jézus minden szentmisében megismétli az Utolsó Vacsorán mondott szavait: Vegyétek és egyétek, mert ez az én testem! Furcsa lenne vendégségbe menni és nem enni a felkínált ételekből. Valahogy így tesznek mindazok, akik távol maradnak a szentáldozástól.

Az Utolsó Vacsora alkalmával Jézus megmosta apostolai lábát. Ezzel nemcsak az alázatos szolgálatra figyelmeztette őket, hanem a lelki tisztaságra is. Az Úr asztalához mindig tiszta lélekkel kell járulnunk. Ha súlyos bűnünk lenne, meg kell gyónnunk, de kisebb bűneinket a bánat is eltörli. Aki méltatlanul áldozik, az Apostol szavai szerint ítéletet eszik és iszik magának.

Meg kell tartanunk a szentségi böjtöt is. Ez azt kívánja, hogy áldozás előtt egy órán keresztül ne vegyünk magunkhoz semmiféle táplálékot. Vizet mindig ihatunk és orvosságot is vehetünk be. Áldozás előtt és után imádsággal köszöntsük isteni Vendégünket!

Rajzunk összefoglalja az áldozás előtti és utáni teendőket. Előtte a bánatot, imát és szentségi böjtöt, amit az áthúzott kenyér és csésze, valamint az imakönyv jelez. A szívben látható ostya, a fölszálló füst jelzi a hálaadást.

A szentáldozásban Jézussal egyesülünk, mert aki az Ő testét eszi, az örökké él.

A

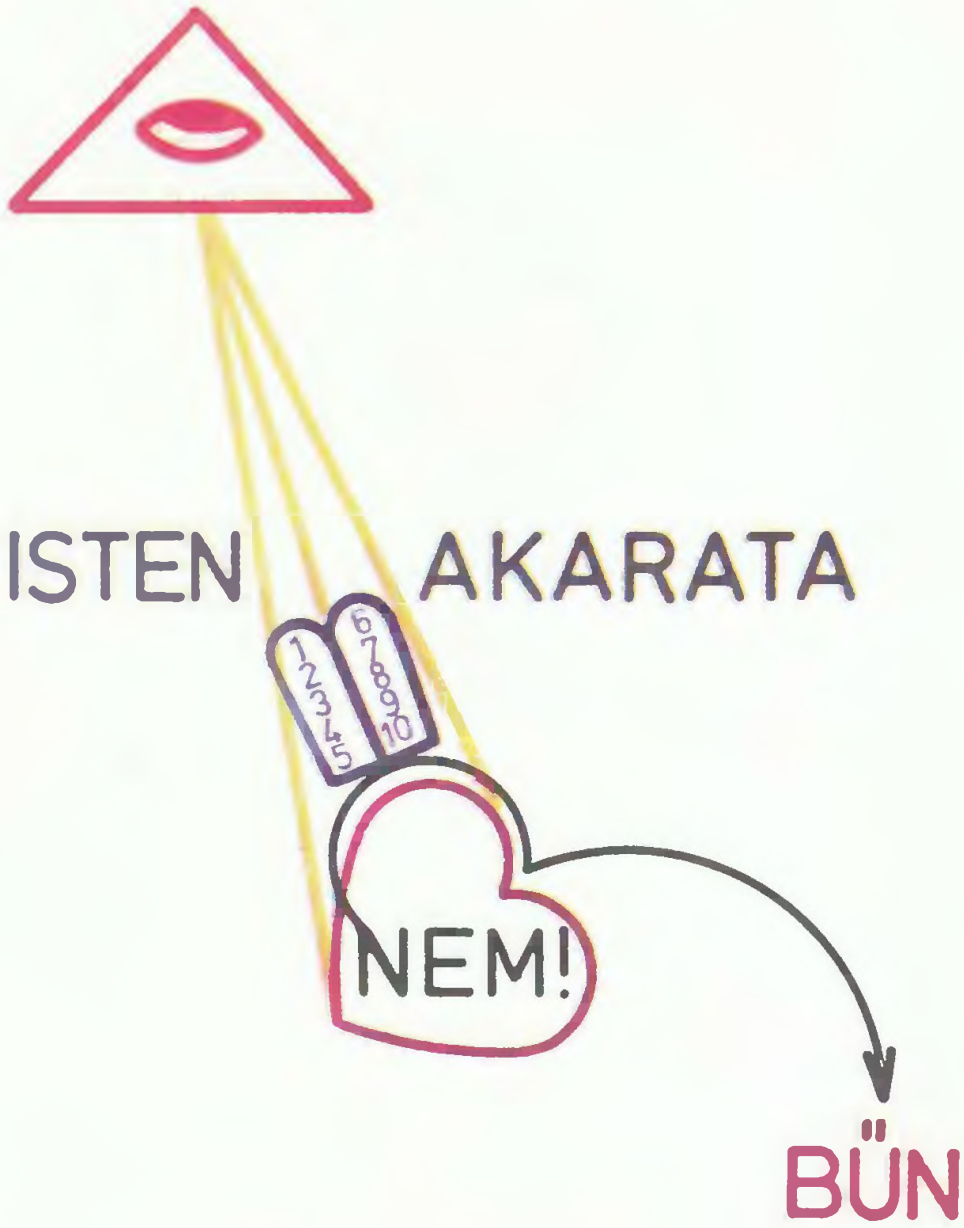

A BŰNRŐL

A Miatyánkban ezt imádkozzuk: Legyen meg a Te akaratod! Kérdezhetné valaki: mi az Isten akarata? A válasz igen egyszerű: Isten akarata a mi boldogságunk, a mi üdvösségünk. Minden parancsával, törvényével erre akar vezetni.

Sajnos, gyakran megtörténik, hogy letérünk az Isten által kijelölt útról. Megtehetjük ezt, mert Isten szabadnak teremtette az embert. Nem zsinóron rángatott bábuk vagyunk, választhatunk jó és rossz között. Isten országa atyai ház, kapui nyitva állnak. A bűn által elhagyjuk ezt a „házat" és a tékozló ifjú útjára lépünk.

A Szentírás elbeszéli az első emberpár bűnbeesését. Ezzel leírja minden bűn természetét. Sokan azt vallják: ne az Isten szabja meg mit tegyek és mit ne! Nélküle is boldogulok, a magam útján akarok járni, elfordulok Tőle. Nem szolgálok Neki. Ez a gőgös magatartás minden bűn gyökere. Nem hiába nevezzük az első bűnt eredeti bűnnek.

Rajzunkon a két kőtábla jelzi Isten akaratát és a bűn által nemet mondunk erre, elfordulunk tőle.

A bűn elfordulás Istentől.
Az első bűnt eredeti bűnnek nevezzük.

A

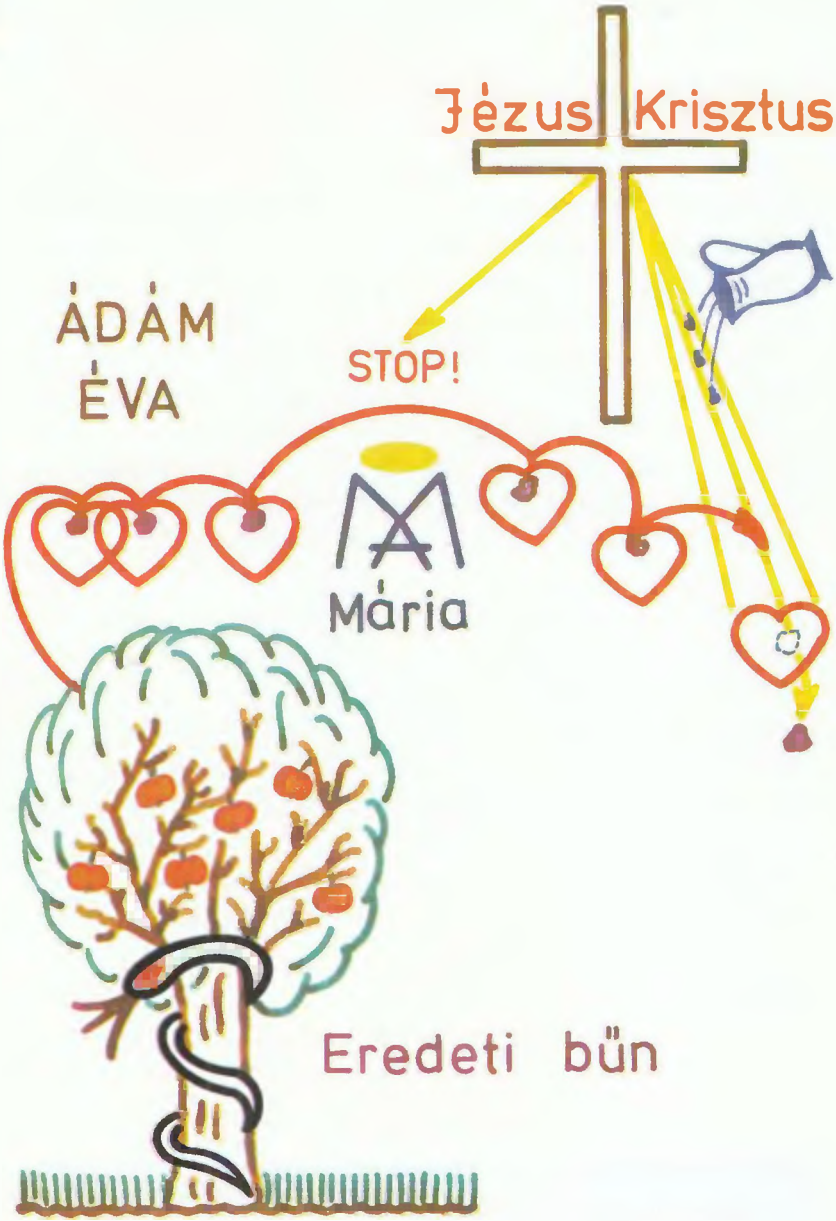

A BŰNÖSÖK BARÁTJA

A

A Szentírás azt tanítja, hogy a bűn csaknem egyidős az emberiséggel. Szerencsénkre nemcsak a bűn, hanem a bánat is egyidős vele. Már az első emberek, ősszüleink megbánták lázadásukat és Isten bocsánatát kérték. Ezt el is nyerték, és Isten megígérte nekik a Megváltó elküldését. Nemcsak eredeti bűn van tehát, hanem eredeti irgalom is.

Mindezt határozottan hirdette az Úr Jézus földi életében. Nagy rokonszenvvel fordult a bűnbánó bűnösök felé. Nem hiába nevezte Keresztelő János az Isten Bárányának, aki elveszi a világ bűneit.

Rajzunkon az áteredő bűn szimbolikus ábrázolása látható. A tiltott fa, a tiltott gyümölcs, a szívről-szívre áteredő bűn kikerüli Máriát, akit megóvott tőle a megváltó kegyelem. Mi is megszabadulhatunk az áteredő bűntől a keresztségben és későbbi személyes bűneinktől a bűnbánat szentségében.

Jézus azért jött a földre, hogy a megtérő bűnösöknek megbocsásson.

B

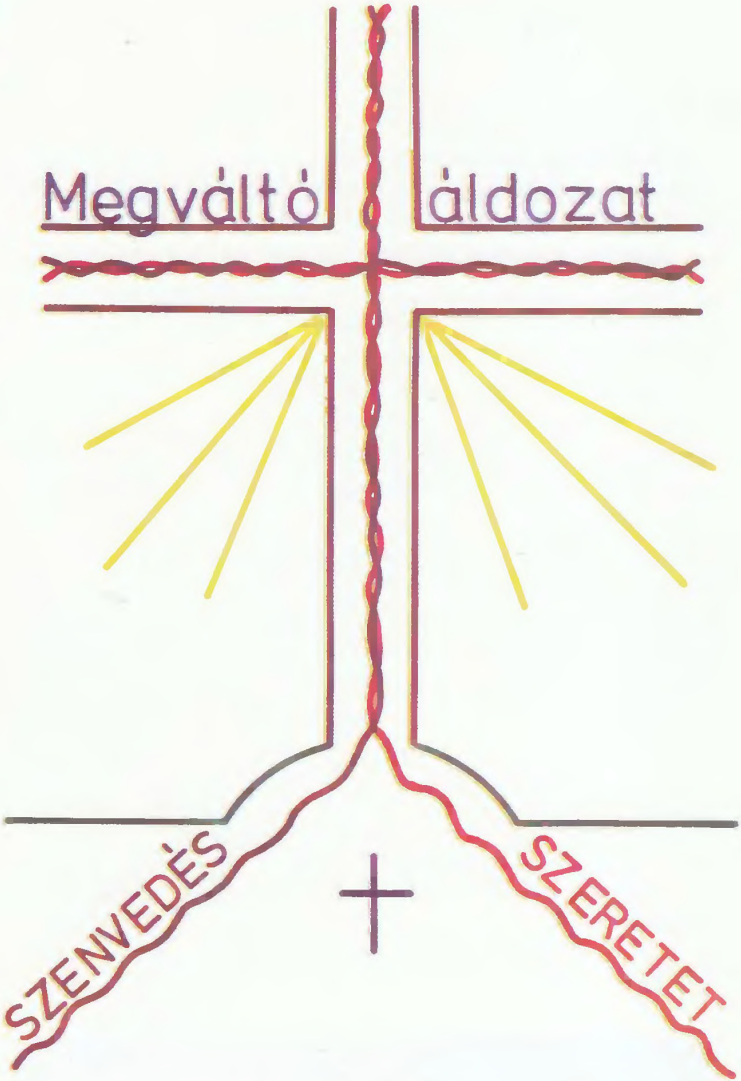

A MEGVÁLTÓ ÁLDOZAT

A legtöbb ember menekül a szenvedés elől, márcsak azért is, mert nem tudja, hogy mit kezdjen vele. Sokan zúgolódnak és lázadoznak miatta. Mindez azért van, mert mindenki örömre, boldogságra vágyik és ellenséget lát a szenvedésben.

Az Úr Jézus ebben a nehéz helyzetben is segítségünkre siet és megtanít arra, mit lehet és mit kell kezdenünk a szenvedéssel. Ő is azt kérte az Olajfák-hegyén mennyei Atyjától, hogy múljék el tőle a pohár, ami a szenvedés keserű italát hozta számára. De hozzátette: ne az én akaratom teljesedjék, hanem a tiéd!

Az elkerülhetetlen szenvedéssel azt kell tennünk, amit Jézus tett vele. Elfogadni, elviselni és ezáltal áldozattá változtatni.

Érdemes megjegyeznünk, hogy Jézus elsősorban értünk vállalt szenvedésével bizonyította szeretetét. Az embereket akkor szeretjük igazán, ha szenvedni is tudunk értük. Ezt nevezzük áldozatnak. Jézus is ezzel váltotta meg a világot.

Ezt jelzi rajzunkon a szenvedést jelző barna hullámvonal, amely a kereszten összeölelkezik a szeretet piros vonalával. A kettő együttese: a megváltó áldozat.

Jézus szeretete megváltó áldozattá változtatta szenvedését.

B

BŰNEINK

JÉZUS
MEGVÁLTÓ
ÁLDOZATA

JÉZUS A MI MEGVÁLTÓNK

A keresztény ember igen gyakran hallja, amint az Úr Jézust Megváltónak nevezzük. Vajon mit jelent ez a szó, ez a fogalom?

Jézus az Utolsó Vacsorán és más alkalommal is hangoztatta, hogy halálra adja magát értünk. Szent Pál apostol ennek alapján hangoztatja a többi apostollal együtt, hogy Jézus szeretetből kiontott vérével kiszabadított és kiszabadít minden embert a bűn rabságából. A mi bűnös engedetlenségünket, halálig tartó engedelmességével jóvátette. Olyan hatalmas Jézus szeretete az Atya és az emberek iránt, hogy mellette eltörpülnek, szeretete tüzében megsemmisülnek bűneink. Aki hittel és szeretettel Hozzá csatlakozik, részesül megváltó szeretetében.

A rajzunkon látható mérleg ezt a hittételt szemlélteti. Krisztus keresztje lenyomja bűneink terhét.

Jézus, a mi Megváltónk szabadít meg bűneinktől.

B

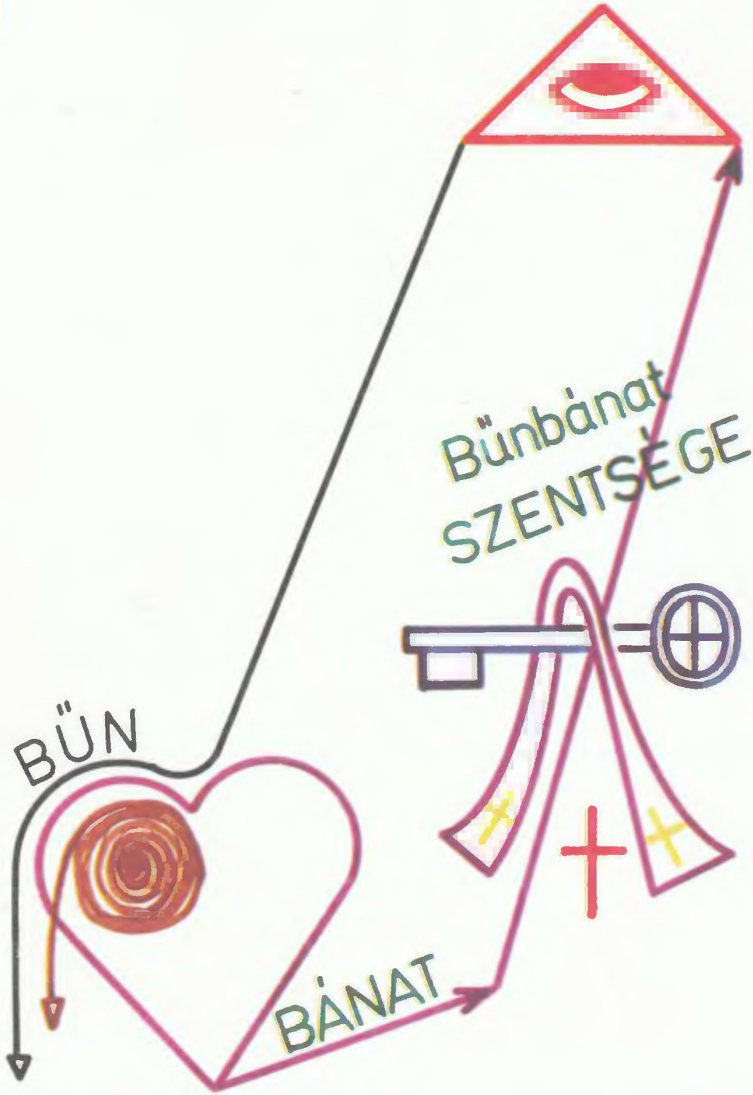

A BŰN ÉS A BÁNAT

A keresztség által Isten gyermekei lettünk, meghívást és otthont kaptunk az atyai házban. Isten azonban, mint jó atya tiszteli szabadságunkat és ezért elfordulhatunk Tőle. Ez történik, amikor megsértjük akaratát és a bűn útjára lépünk.

Sajnos az emberi természetben mindig fölébredhet a hajlam az Isten elleni lázadásra. Olykor a földi értékek és élvezetek úgy megigéznek, hogy elfordulunk a hit által megismert Istentől. Ennek sajnálatos következménye a kegyelem elvesztése, a Szentlélek távozása életünkből.

Isten irgalma azonban nem hagy magunkra és a lelkiismeret hangján vagy más módon hazatérésre buzdít. A bűn által elfordulunk Istentől, de a bánat által visszatérhetünk Hozzá. Sohasem zárja be a megbocsátás kapuját. Visszaadja lelki tisztaságunkat és új szívet teremt belénk.

Ezt a folyamatot szemlélteti rajzunkon az Istentől elforduló bűnös szív és a visszatérést jelentő bűnbánat, a megbocsátást jelképező kulcs és stóla.

A súlyos bün által elfordulunk Istentöl, a bánat által visszatérünk Hozzá.

A

TEDD
A
JÓT!

LELKIISMERET:

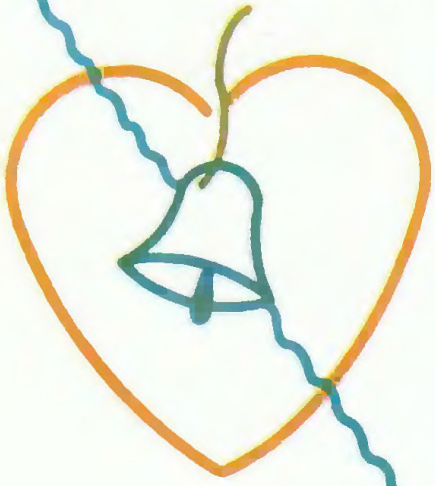

KERÜLD
A
ROSSZAT!

A LELKIISMERET

Isten a Sínai-hegyen kőtáblákba vésette parancsait. Ám sokkal előbb beleírta ezeket az emberek szívébe, természetébe. Erről tanúskodik egy belső hang, amit lelkiismeretnek nevezünk. Ez dönti el, hogy mi a jó és mi a rossz. Ez biztat a jó megtevésére és a bűn elkerülésére. Ha jót tettünk, megdicsér, ha bűnt követtünk el, vádol.

Sajnos sok emberben elhalkul és el is némul a lelkiismeret szava. Ezért kell gyakran, de főként gyónás előtt megvizsgálni lelkiismeretünket, hiszen általa Isten szól hozzánk.

A szívben látható harang a lelkiismeretet jelzi, amely jóra biztat és visszatart a bűntől.

Bűneinkre a lelkiismeret figyelmeztet.

A

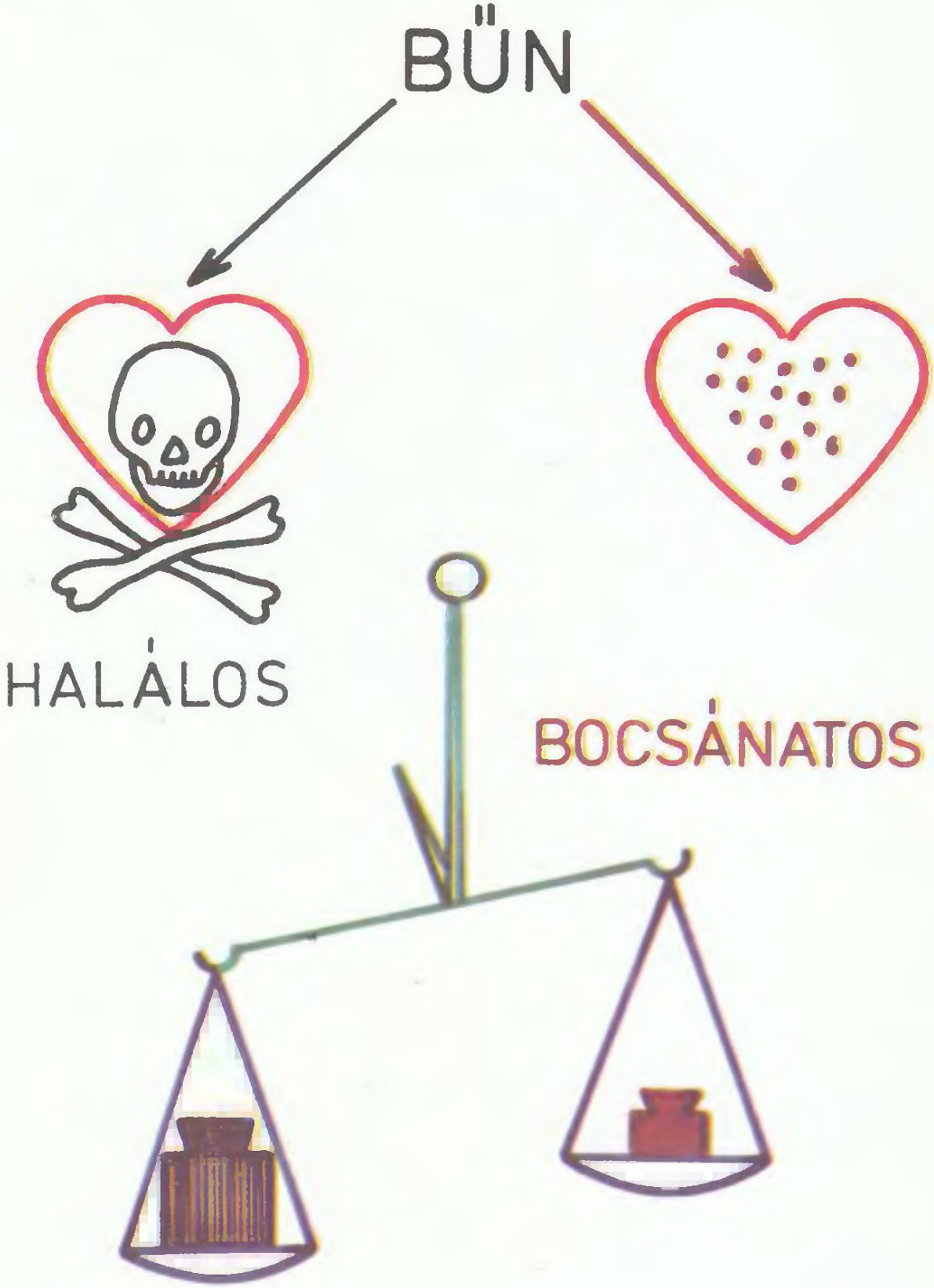

HALÁLOS ÉS BOCSÁNATOS BŰN

Nem minden bűn egyenlő. Gyakran hallunk vagy olvasunk balesetekről. Olykor halálos, máskor könnyebb sérülések történnek. Valahogy így vagyunk a bűnnel is. Ha nagy dologban, szántszándékkal szegjük meg Isten törvényét, akkor beszélünk súlyos, illetve halálos bűnről. Ez ugyanis kioltja isteni életünket, a kegyelmet. A kisebb bűnt bocsánatos bűnnek nevezzük. A halálos bűnt feltétlen meg kell gyónnunk, a bocsánatos bűnt azonban az őszinte bánat is eltörli.

A mérlegen látható súlyok jelzik a halálos és bocsánatos bűnöket. A halálos bűnt a halálfej, a bocsánatos bűnt a „szeplős" szív jelzi.

A nagy bűnt halálos, a kisebb bűnt bocsánatos bűnnek nevezzük.

A

GYÓNÁS

elött

után

BÜNBEVALLÁS

FÖLOLDOZÁS

BÁNAT

LELKIISMERET-
-VIZSGÁLAT

ELÉGTÉTEL

HÁLA

A SZENTGYÓNÁSRÓL

Szerencsés helyzetben voltak a bűnösök Jézus idejében. Elmentek hozzá, a bűnbánat jelét adták, és a lelkükbe látó Jézus megbocsátott nekik.

Az Úr Jézus jól tudta, bűnösök mindig lesznek a földön, hiszen senki sem járja életútját botlások nélkül. Mint a megtérő bűnösök barátja gondoskodott arról, hogy a bűnösök, távozása után is megszabaduljanak bűneiktől. Ezért bízta meg apostolait és papjait a bűnbocsánat szolgálatával. „Bizony mondom nektek: amit megköttök a földön, meg lesz kötve a mennyben is s amit föloldoztok a földön, a mennyben is föl lesz oldva" (Mt 18, 18).

Igaz, a gyóntatószékben a papok gyóntatják a híveket, de valójában Isten bocsátja meg általuk a bűnöket. Ajkukat lezárja a gyónási pecsét vagyis a gyónási titok és ezért nem kell félnünk az őszinteségtől.

Rajzunk összefoglalja a gyónással kapcsolatos teendőket. Előtte a harang jelzi a lelkiismeret-vizsgálatot, a szájból kijövő hullámvonalak jelzik a bűnbevallást. A szemből hulló könnyek a bánatot. A kereszt a föloldozást a kulccsal együtt. A szívben látható kereszt az elégtételt.

A bűnbánat szentségében a pap Isten nevében megbocsátja bűneinket.

A

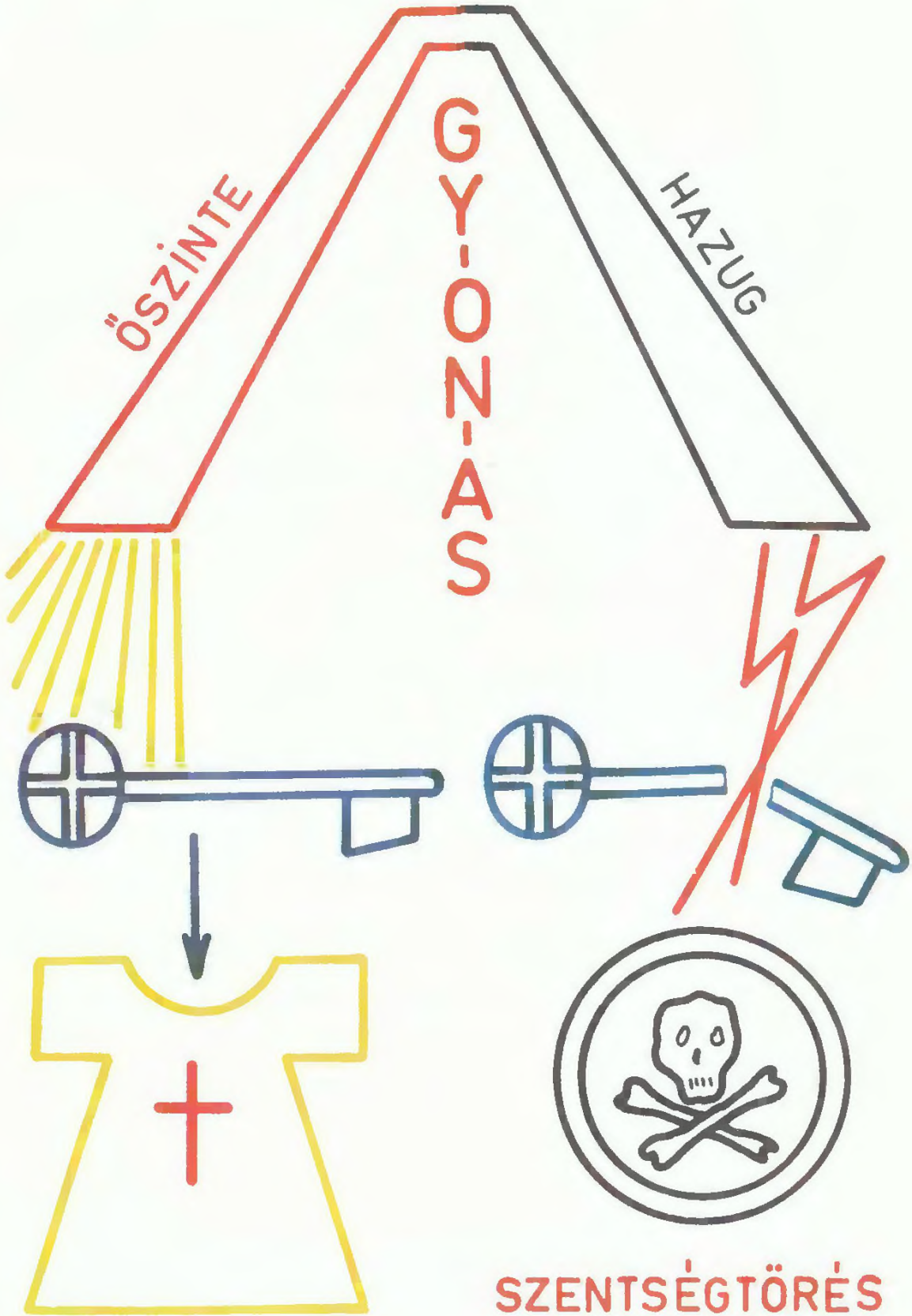

A JÓ ÉS A ROSSZ GYÓNÁSRÓL

Minden emberben van bizonyos szégyenérzet és ez jelentkezik akkor is, amikor a szentgyónásban megvalljuk bűneinket. Ezt a nehézséget akarja csökkenteni az egyház, amikor híveire bízza gyóntatójuk megválasztását.

Azt azonban megkívánja, hogy őszintén valljuk meg bűneinket. Aki szándékosan elhallgatja súlyos bűnét, az rossz gyónást végez. Az ilyen gyónóról mondhatjuk, hogy be akarja csapni a Szentlelket, nem embernek, hanem Istennek hazudik (Ap Csel 5, 3–5).

Az ilyen gyónás természetesen érvénytelen és meg kell ismételni. Be kell vallani, hogy rossz gyónást végzett.

Képünk azt szemlélteti, hogy az őszinte gyónás visszaadja a kegyelmet, míg a rossz gyónás mintegy „összetöri" a mennyország kulcsát, mely kinyithatná a bűnös számára azt.

Aki a szentgyónásban súlyos bűnt elhallgatja, rossz gyónást végez.

B

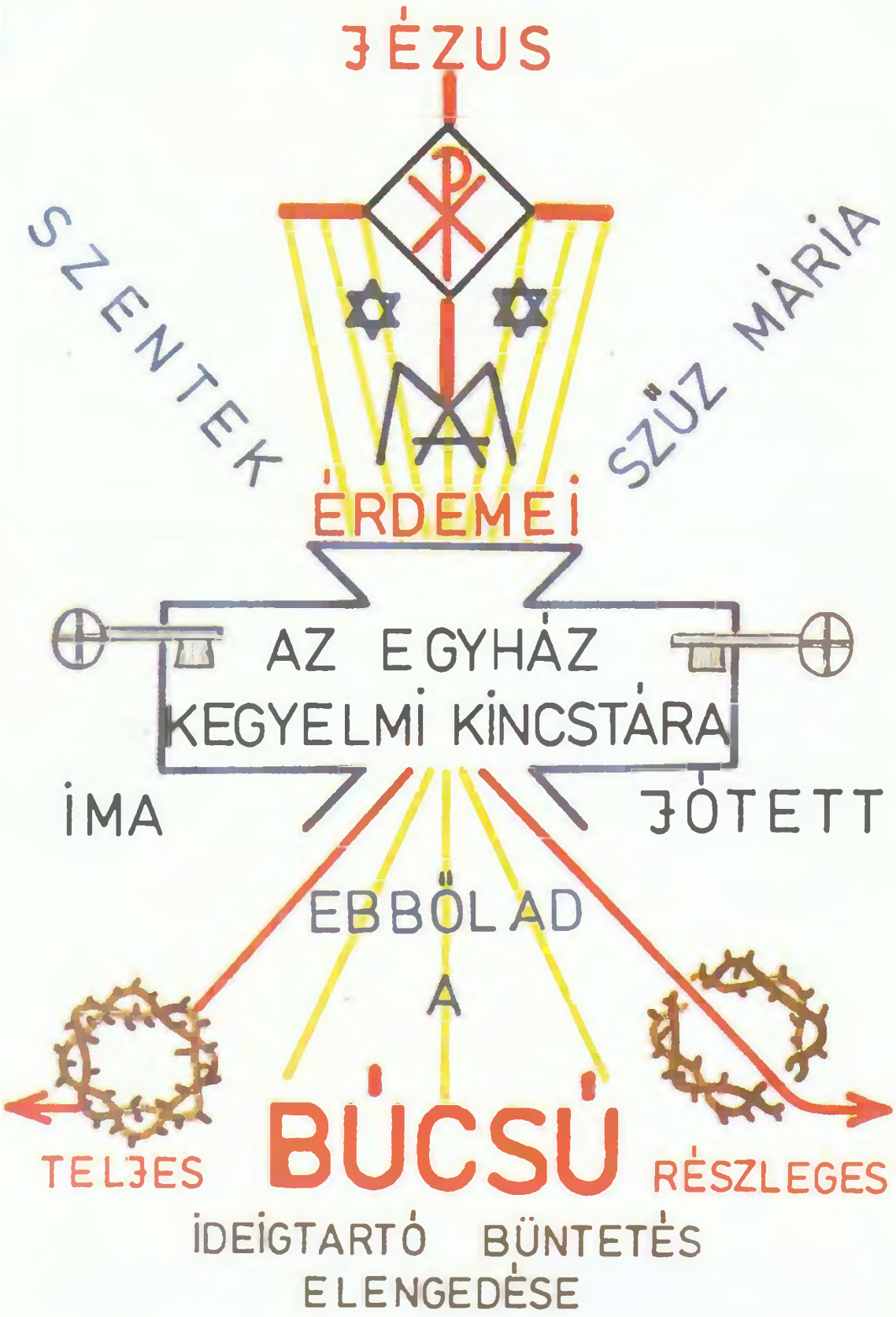
JÉZUS
SZENTEK
SZŰZ MÁRIA
ÉRDEMEI
AZ EGYHÁZ
KEGYELMI KINCSTÁRA
IMA
JÓTETT
EBBŐL AD
A
TELJES
BÚCSÚ
RÉSZLEGES
IDEIGTARTÓ BÜNTETÉS
ELENGEDÉSE

A BÚCSÚRÓL

A gyónó, ha feloldozást is nyert bűnei alól, a bűn után járó büntetést le kell vezekelnie, vagy itt a földön, vagy a tisztítóhelyen. Ezért jelöl meg elégtételt a gyóntató. Ugyancsak ebben segít a búcsú engedélyezése.

Az itt látható rajz segítségével igyekszünk megmagyarázni és válaszolni arra a kérdésre, hogy mi is az a búcsú? Az Úr Jézus által szerzett kegyelmek az Egyház birtokában „kincstárában" vannak. Ehhez csatlakoznak a szentek, Krisztus hűséges követőinek érdemei.

Azt is tudjuk az evangéliumból, hogy Jézus Szent Péterre és apostolaira, illetve utódaira bízta a mennyország kulcsait. Rájuk ruházta a bűnbocsátó hatalmat. Ezért az egyház megteheti, hogy bizonyos ima vagy egyéb jócselekedet ellenében a bűnökért járó büntetést is elengedje. Ez az elengedés lehet teljes vagy részleges, amit rajzunkon a teljes, illetve a fél töviskoszorú jelképez.

A búcsú az ideigtartó büntetés elengedése.

B

Betegek kenete

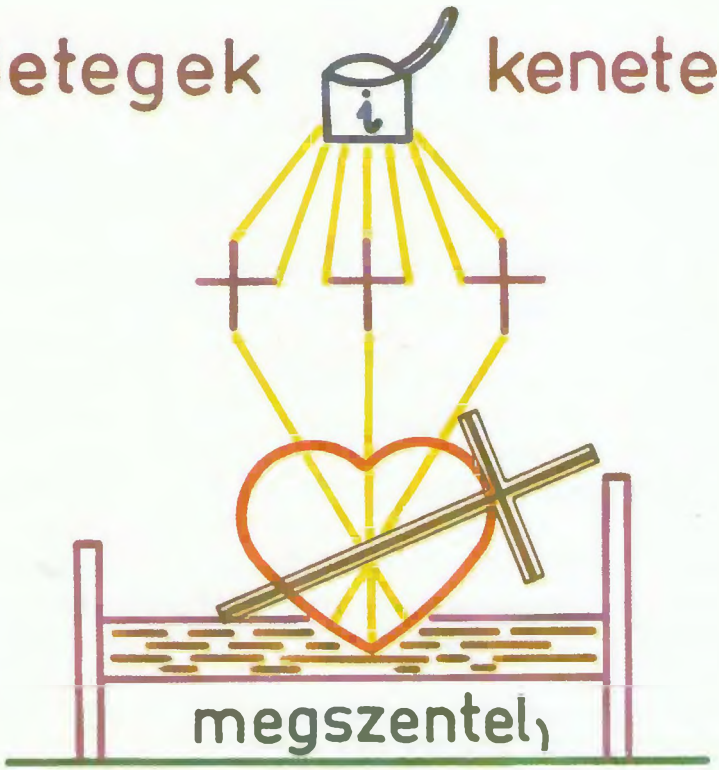

megszentel,

erősit,

gyógyit.

A BETEGEK SZENTSÉGE

Történt egyszer, hogy béna embert hoztak egy hordágyon Jézus elé. Ő rátekintett a betegre és így szólt hozzá: Bízzál fiam, bocsánatot nyertek bűneid! Sokan megbotránkoztak ezen, mert a bűnt csak Isten bocsáthatja meg és ők nem hittek Jézus istenségében. Ő azonban ennek bizonyítására így folytatta: Kelj fel, fogd ágyadat és menj haza! (Mt 9).

Jézus ma is szereti a betegeket és elsősorban a lelkükkel törődik. Ezért írta Jakab apostol: „Beteg valamelyitek? Hívassa el az egyház elöljáróit és azok imádkozzanak fölötte, s kenjék meg olajjal az Úr nevében. A hitből fakadó ima megszabadítja a beteget, és az Úr talpra állítja. Ha pedig bűnöket követett el, bocsánatot nyer" (Jak 5, 15–16).

Ez történik ma is a betegek szentségében. Jézus nevében lép a pap a betegágy mellé, hogy a szent kenettel megkenje a homlokát és a kezét, így közvetíti Isten kegyelmi segítségét. Visszaadja az istengyermekség állapotát és sokszor a testi egészséget is.

Az ágyon elhelyezett szív, rajta a kereszt jelzi rajzunkon a beteget. Az „I" betűvel jelölt doboz tartalmazza a betegek kenetét, olaját. A három kereszt a homlok és a kéz „megkenését" jelzi.

A betegek szentségében Isten lelki erőt ad a szenvedések elviselésére és megtisztítja lelkünket.

B

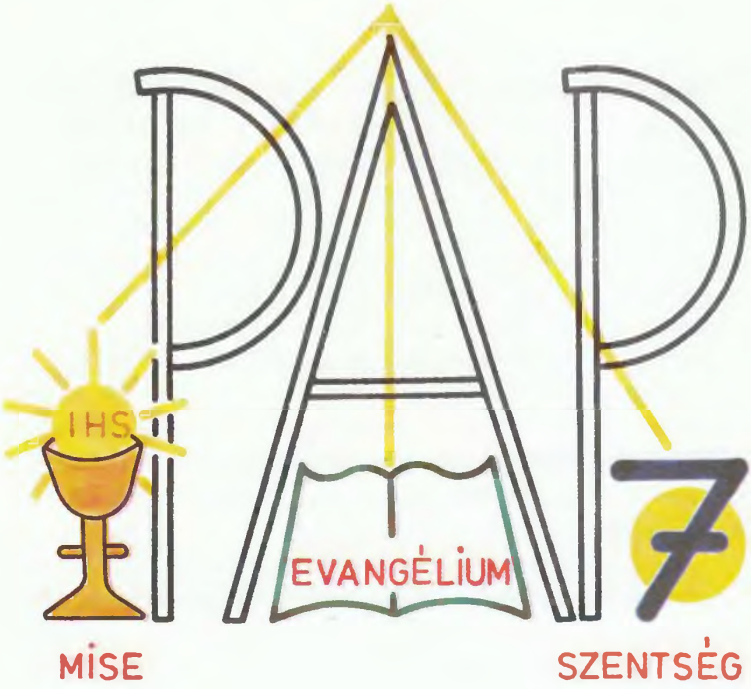

papi szolgálat

A PAPI SZOLGÁLAT

Az Úr Jézus gyakran hasonlította nyájhoz azoknak az embereknek közösségét, akik követésére vállalkoztak. Ez a közösség elképzelhetetlen pásztor, azaz vezető nélkül. Ezért választotta ki az apostolokat és ezért hív meg ma is sokakat a papi, a lelkipásztori szolgálatra. Többévi előkészület után az egyházrend szentségében kapják meg a püspöktől az ehhez szükséges lelki hatalmat.

A papok legfontosabb feladata a hitet ébresztő igehirdetés, azaz Jézus tanításának folytatása. Ezt gyakorolják a prédikációban és a hitoktatásban.

A hit és a keresztség által újjászületett embereknek a papok közvetítik Isten láthatatlan kegyelmét a szentségek kiszolgáltatásával.

Mindezek közül ki kell emelnünk a szentmise bemutatását, amelyben azt a Jézust helyettesítik, aki a kenyér és bor színében megjeleníti keresztáldozatát és részesít ennek gyümölcseiben.

Rajz: ezt a hármas tevékenységét jelzi a kehely az ostyával, az evangéliumot tartalmazó könyv és karikába foglalt hetes szám a szentségeket.

A pap hirdeti Isten üzenetét, bemutatja a szentmisét és kiszolgáltatja a szentségeket.

B

gyermekek – hűség
SZERETET
SZÖVETSÉG
ESKÜVŐ
ELŐKÉSZÜLET
ELJEGYZÉS
ISMERETSÉG

A SZERETET SZENTSÉGE

Isten csak egy van, de mégsem magányos. Erre utal a Szentháromság titka. Isten valamiképpen három is, az Atya, a Fiú és a Szentlélek szeretetközössége.

Mivel az Isten saját hasonlóságára teremtette az embert, ez a háromságosság megnyilatkozik az emberi természetben is. Isten az embert közösségi lénynek teremtette. Férfiúnak, asszonynak és a szeretetünkből születő gyermeknek. Ők alkotják a családot. Így közelíthetjük meg a Szentháromság titkát.

Az Úr Jézus azt is hangsúlyozza, hogy a házasságban egyesülő férfi és nő szövetsége fölbonthatatlan. Ezt mondotta: „Amit tehát Isten egybekötött, azt ember ne válassza szét!" (Mt 19, 7.) A sírig tartó hűség biztosítja a család egységét, a hitvestársak és a gyermekek boldogságát.

Rajzunk a házasságra történő előkészületet szemlélteti, a templomi esküvőt, a sírig tartó hűséget és a gyermekáldást.

A házasságban Isten egybeköti egy férfi és egy nő életét.
A házastársak feladata: egymás és gyermekeik boldogítása.

A

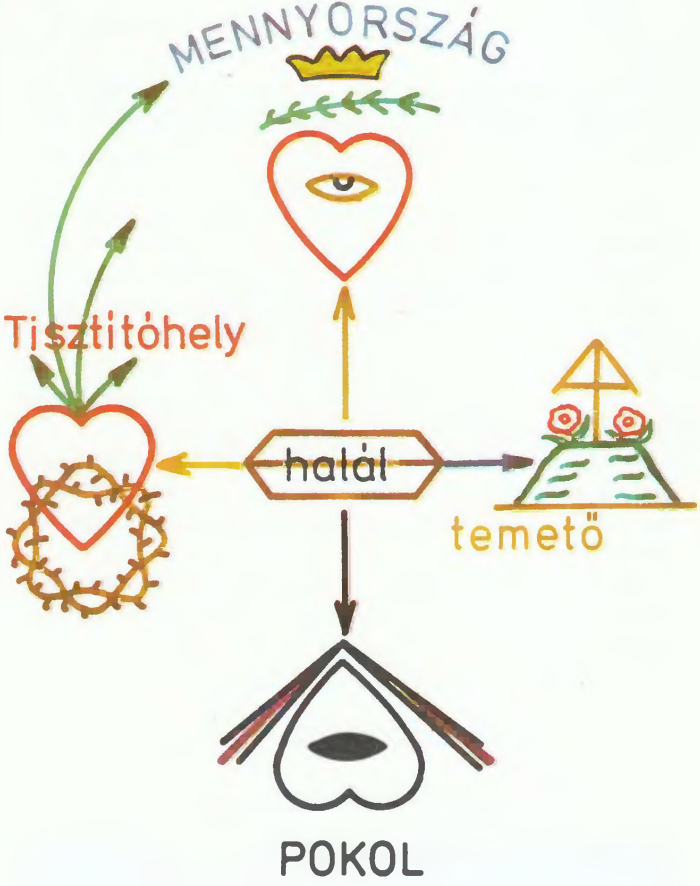

A KERESZTÉNY HAZATÉRÉS

Itt a földön senki sem él örökké, a halál véget vet mulandó életünknek. Vajon mi történik utána az emberrel? Sokan azt mondják: porrá válik, visszahull az élettelen anyagba, megsemmisül. Jézusnak más a véleménye. Azt ígérte, hogy Atyja házában otthont készít számunkra.

Igaz, romlandó testünk visszatér a földbe, porrá, hamuvá válik. Isten azonban megteheti, hogy személyiségünket új létformába öltöztesse.

Akik a földön hittel és szeretettel ragaszkodtak Hozzá, azok egy örökkévalóságon át részesülnek boldogító látásában. Ezt nevezzük mennyországnak.

Akik nem akartak tudni róla és mindvégig visszautasították meghívó szeretetét, azok nem találkozhatnak Vele. Ezt az Isten nélküli állapotot nevezzük pokolnak.

Mivel Isten országába semmi tisztátalan sem léphet be, a mennyország „előcsarnokában", a tisztítóhelyen kell megszabadulni a bűnök maradékától.

A halál utáni, másvilági lét három változatát szemlélteti magától értetődő rajzunk.

A mennyországba azok jutnak, akik hittek és szerették Istent.
A pokolba azok jutnak, akik nem hittek és nem szerették Istent.
A tisztítóhelyre azok jutnak, akik még nem méltók a mennyországra.

A

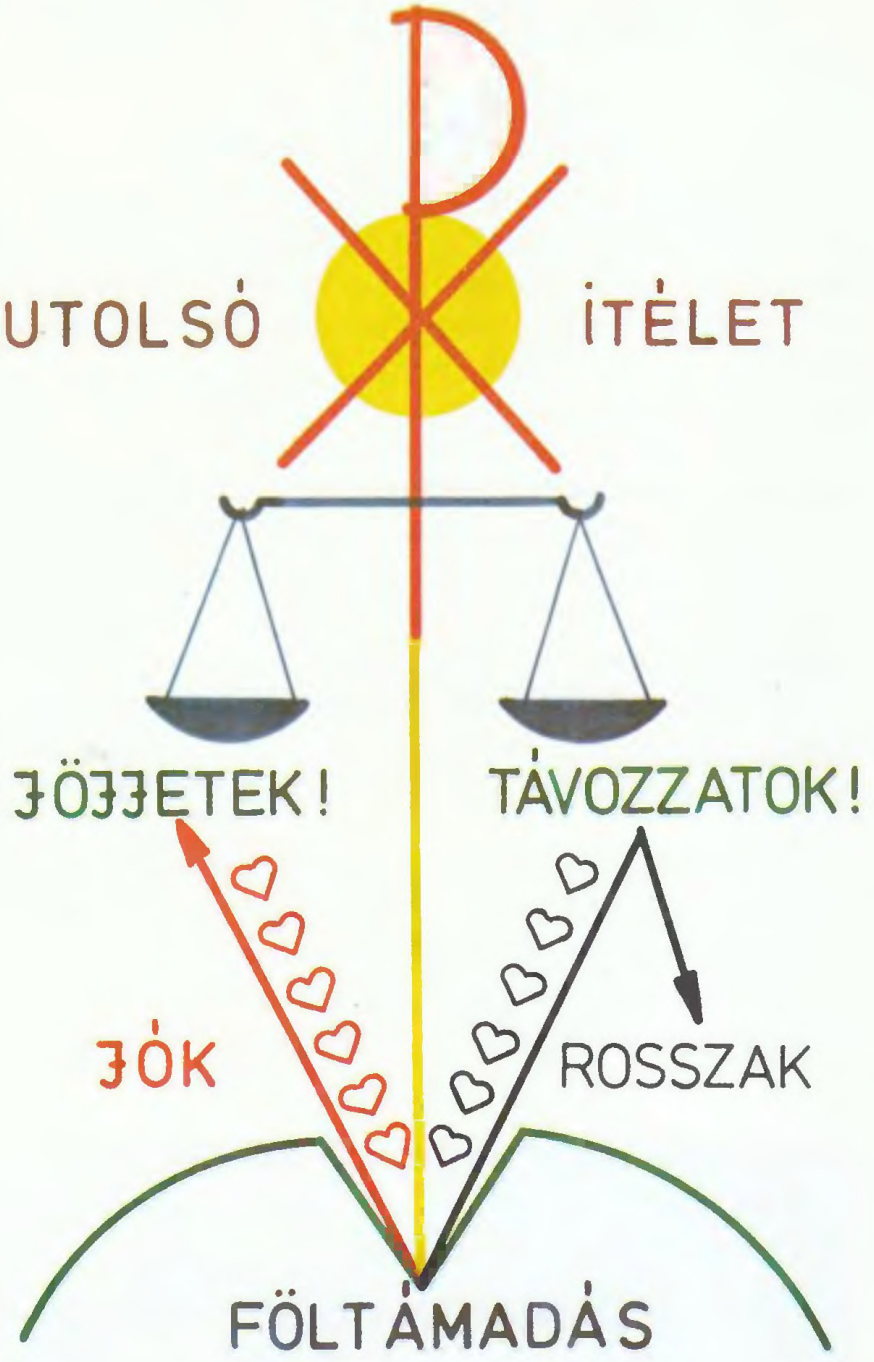
UTOLSÓ ÍTÉLET
JÖJJETEK!
TÁVOZZATOK!
JÓK
ROSSZAK
FÖLTÁMADÁS

JÉZUSRA VÁRUNK

Keresztény hitünk szerint Jézus második, dicsőséges eljövetele alkalmával több fontos esemény történik. Először is vége lesz a jelenlegi világfolyamatnak. Ez nem azt jelenti, hogy a világ teljesen megsemmisül, hanem átváltozik. Új ég és új föld születik. Ezt úgy is mondhatjuk, hogy Isten Jézus által újjáteremti a világot.

A másik fontos esemény lesz a halottak föltámadása. Miként Jézus teste húsvét reggelén, a mi testünk is a feltámadáskor a halhatatlanság létformájába öltözködik. Ezt követi az utolsó ítélet, amikor Isten mindenki előtt kinyilvánítja irgalmát és igazságát.

Az utolsó ítéletet jelzi a mérleg, a feltámadó szívek Isten jobbjára, illetve baljára kerülnek. Jöjjetek vagy távozzatok!

Isten a világ végén újjáteremti a világot és megtartja az utolsó ítéletet.

B

A SZENTEK KÖZÖSSÉGE

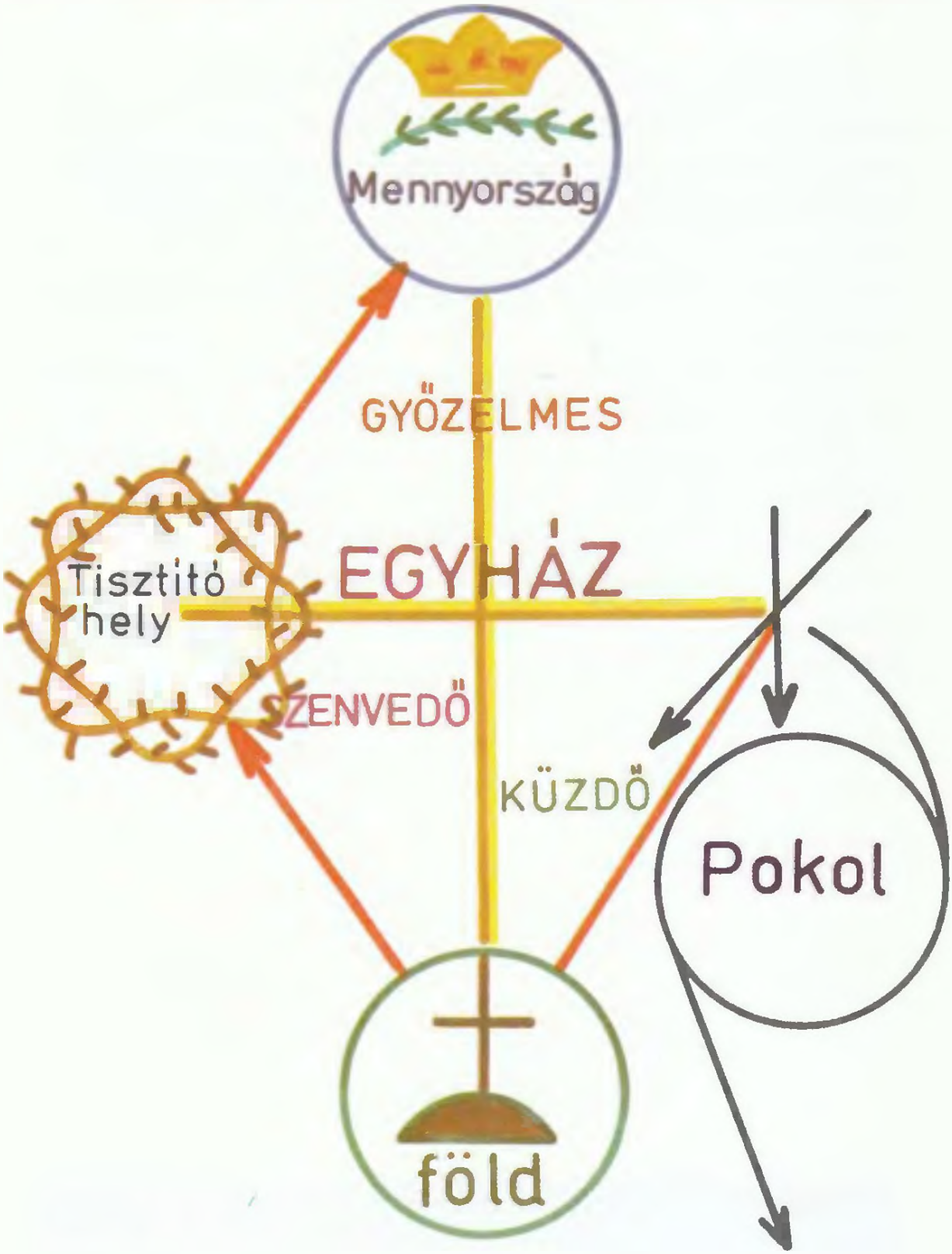

A SZENTEK KÖZÖSSÉGE

Igaz, hogy a halál elszakít szeretteinktől, de mi keresztények hiszünk az örök életben. Azt valljuk, hogy a halál nem tudja teljesen elszakítani azt a szálat, ami elhunyt testvéreinkhez és Istenhez fűz minket.

Amíg a földön élünk, állandó küzdelmet kell folytatnunk a kísértések ellen, számos veszély fenyegeti hitünket. Ezért is nevezzük a földön élő keresztények közösségét küzdő egyháznak.

Amikor valaki átlépi a halál kapuját, földi magatartása szerint különböző állapotban folytatja túlvilági életét. Akik a tisztítóhelyre kerülnek, nem szűnnek meg Isten népéhez tartozni. De mivel nem láthatják Istent, mert erre még nem méltók, szenvednek miatta. Ők alkotják a szenvedő egyházat.

Sokan már földi életükben megérnek az istenlátás boldogságára és Isten színe elé jutnak. Őket, a mennyország szentjeit nevezzük győzelmes egyháznak. A szenteknek ez a három „tartománya" egyetlen közösséget alkot.

Akik mindvégig elfordultak Istentől, azok a halál után nem juthatnak színe elé. Ezt nevezzük pokolnak.

Rajzunk egyszerű szimbólumokkal ezt szemlélteti.

Hiszek a szentek közösségében: a küzdő, a szenvedő és a győzedelmes egyházban.

ISBN 963 360 187 8

KIADÁSÉRT FELEL: DR. ÁKOS GÉZA IGAZGATÓ
SZEDÉST A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT VÉGEZTE
82.0079 – KOSSUTH NYOMDA, BUDAPEST
FELELŐS VEZETŐ: BEDE ISTVÁN VEZÉRIGAZGATÓ